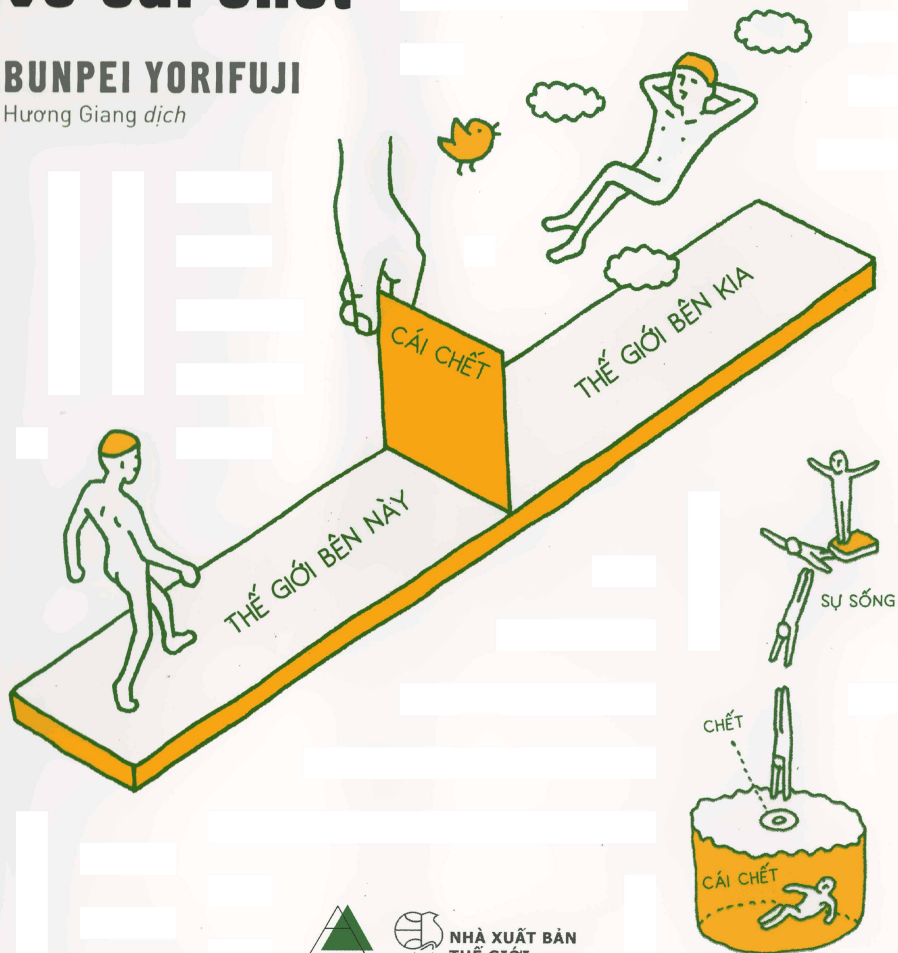

Suy nghĩ vẫn vơ về cái chết

BUNPEI YORIFUJI

Hương Giang dịch

**NHÀ XUẤT BẢN
THẾ GIỚI**

"Thôi toi rồi!" "Không thể sống nổi!" "Chết mất thôi!"

Là những câu cửa miệng mà chúng ta hay nói mỗi khi gặp chuyện không may. Nếu bạn để ý, thì người ta vẫn nhắc về cái chết hàng ngày, với tần suất thậm chí còn đều đặn hơn cả việc bạn hắt xì hay... đi vệ sinh. Thế nhưng, liệu bạn có thật sự hiểu về "cái chết"?

"Chết" - nghe có vẻ thật nặng nề và ảo não. Nhưng "chết" dưới ngòi bút của tác giả Bunpei Yorifuji thì lại là cuộc dạo chơi nhẹ tênh sang một thế giới mới.

Không khiến bạn phải nhăn mặt hay thờ dài ngao ngán, mà ngược lại, đôi khi còn khiến bạn bật cười, là những điều kỳ thú mà chỉ "Suy nghĩ vẩn vơ về cái chết" mới có thể làm được.

Nếu từ trước đến giờ bạn vẫn quen dùng những tính từ nặng nề, sóng sánh khó chịu để nói về cái chết, thì sau khi gặp lại cuốn sách này, có thể bạn sẽ nghĩ khác đi nhiều đấy.

Tôi trẻ, tôi đam mê!

Nhà sách Skybooks
83 Lý Nam Đế, Hà Nội
Tel: 024.37172838

SUY NGHĨ VẦN VƠ VỀ CÁI CHẾT
ISBN: 978-604-77-4936-2

9 786047 749362

GIÁ: 83.000 VNĐ

Suy nghĩ VỀ VỢ về Cái Chết

Read to enjoy, aspire and discover

PHỤ TRÁCH
Văn Anh Phạm

SỬA BÀN IN
Lê Lam Ngọc

TRÌNH BÀY
Phường Chan

SUY NGHĨ VẤN VỢ VỀ CÁI CHẾT

SHINNI KATAROGU by Bunpei Yorifuji

© 2005 by Bunpei Yorifuji

Vietnamese translation rights arranged with DAIWA SHOBO CO., LTD.
through Japan UNI Agency, Inc. and Squirrel Communication and Culture JSC

Dịch từ nguyên bản tiếng Nhật 死にカタログ của Bunpei Yorifuji;
Bản quyền tiếng Việt chuyển nhượng từ DAIWA SHOBO CO., LTD.,
thông qua Japan UNI Agency, Inc. và Công ty Truyền thông Con Sóc.

Bản quyền tiếng Việt © Công ty TNHH Văn hóa & Truyền thông AZ Việt Nam,
thương hiệu R.E.A.D.books, 2018.

Sách được xuất bản độc quyền bởi R.E.A.D.books, mọi hoạt động công bố, xuất bản, trích
đăng, sao chép
tác phẩm dưới mọi hình thức mà không có sự cho phép bằng văn bản của R.E.A.D.books
đều bị coi là
xâm phạm bản quyền, ảnh hưởng đến quyền lợi của nhà xuất bản và tác giả.

Liên hệ bản quyền và hợp tác xuất bản

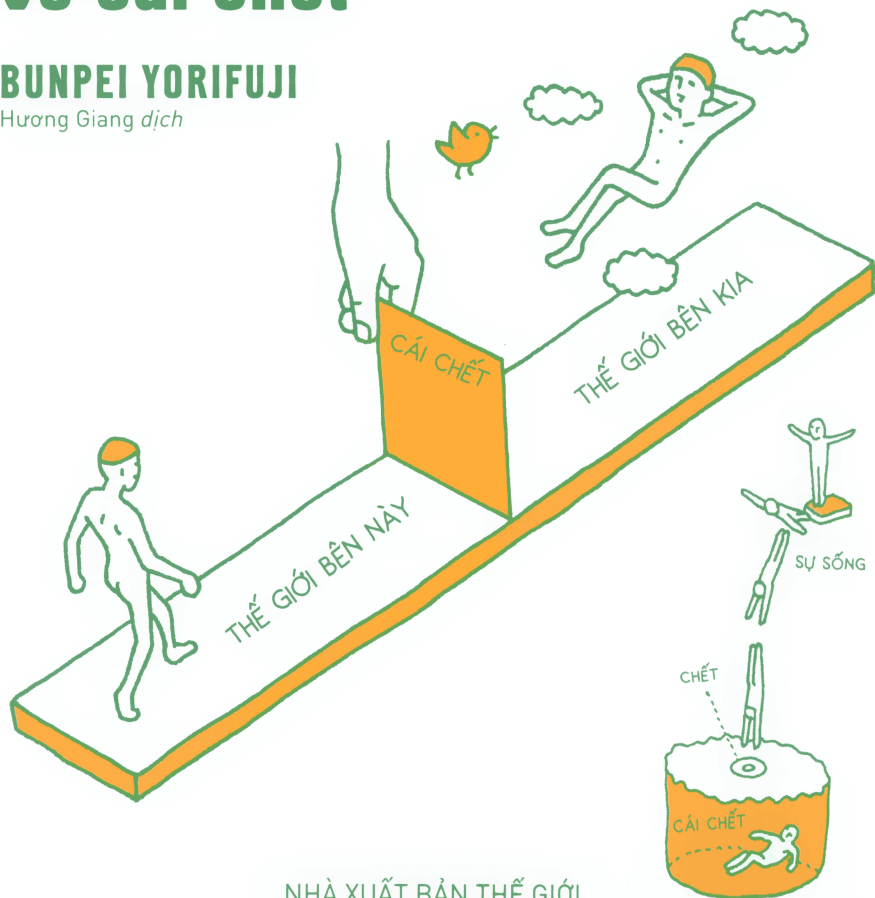
Email: readbooks@azgroup.vn

Read to enjoy, aspire and discover

Suy nghĩ vẫn vơ về cái chết

BUNPEI YORIFUJI

Hương Giang dịch

NHÀ XUẤT BẢN THẾ GIỚI

LỜI NÓI ĐẦU

Có lẽ ba mẹ tôi là người ngoài hành tinh.

Thời tiểu học, đã có dạo tôi nghi ngờ như vậy. Tôi đồ rằng họ chỉ đội lột người lúc mình nhìn họ và sẽ hiện nguyên hình là người ngoài hành tinh khi mình rời mắt đi. Sẽ thế nào nếu tôi bất ngờ quay lại và thấy họ đang dõi theo tôi trong bộ dạng đó? Những lúc nghĩ như thế, tôi thường sợ hãi hét lên: “Này!” rồi nhìn về phía họ.

“Cậu khủng rồi.”

Kết quả là ngay cả đứa bạn thân nhất cũng trợn trắng mắt nhìn tôi.

Để kiểm tra, tôi đã thử không gọi họ mà cứ thế quay ngoắt lại, nhanh hết mức có thể. Tất nhiên, ba mẹ tôi vẫn là người. Tôi cũng từng thử mở cửa bất thành linh. Chẳng có gì thay đổi cả. Nhưng điều đó chưa khiến tôi hài lòng. Rất có thể người ngoài hành tinh phản ứng cực nhanh, hoặc họ đọc được suy nghĩ của người khác chẳng hạn. Mỗi nghi ngờ trong lòng tôi vì vậy cứ lớn dần.

Không hiểu sao khi nghĩ về cái chết, tôi lại nhớ tới ngày ấy.

Có lẽ ba mẹ là người ngoài hành tinh...

ba

mẹ

Lúc tôi không nhìn,
ba mẹ là người
ngoài hành tinh.

Này!

Tôi là lên
trước.

Quay
ngoắt

vút

Lúc tôi nhìn,
họ trở lại là
người.

Tôi chưa từng chứng kiến ai đó qua đời. Ba mẹ tôi còn khỏe. Xác người chết tôi cũng mới chỉ thấy của ông bà mà thôi. Về phần mình, xưa nay tôi vốn sung sức và chưa bao giờ phải vào viện vì tai nạn hay đau ốm gì. Có thể nói,

“Tôi mù tịt về cái chết.”

Tất nhiên, tôi cũng có những suy tư riêng, về tang lễ của người quen hay về cảm giác khi chạm vào con hamster lạnh ngắt... Nhưng tôi cũng không muốn chia sẻ và tìm kiếm sự đồng tình từ bạn bè. Tôi lớn lên khi suy nghĩ ấy vẫn chưa kịp thay đổi. Thành thử đến tận bây giờ, cái chết vẫn còn quá mơ hồ với tôi.

Rốt cuộc thì chết là gì? Khi cố gắng đi tìm câu trả lời, tôi thấy mình ngược trở về cái thời còn nghi ngờ ba mẹ là người ngoài hành tinh. Cái thời thử xoay người thật nhanh, thử mở cửa đột ngột, thử tìm UFO.

Cuốn sách này được viết bởi chính thằng tôi ấy, với mong muốn hiểu được dấu chỉ chút ít thôi về cái chết.

Có thể ngay từ đầu, câu hỏi của tôi đã không có câu trả lời. Nhưng hy vọng những gì tôi viết và vẽ ra ở đây sẽ góp phần khơi gợi nên ít nhiều ý niệm về cái chết.

Nhìn
chằm
chằm

nhẹ
nhàng

rón rần

Cạch

Thằng bé này...

Gì vậy?

thập thò

Quay
ngóắt

Này...

Không.
Mình không
được nói!

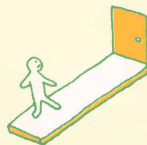
MỤC LỤC CONTENTS

007

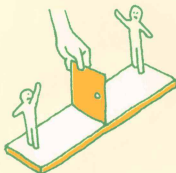
LỜI GIỚI THIỆU
INTRODUCTION

014

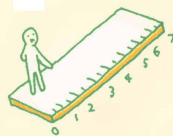
CÁNH CỬA DẪN TỚI CÁI CHẾT
THE GATE OF DEATH

026

HÌNH DÁNG CỦA CÁI CHẾT
THE FIGURE OF DEATH

062

THỜI ĐIỂM CHẾT
THE TIMING OF DEATH

076

ĐỊA ĐIỂM CHẾT
THE PLACE OF DEATH

092

NGUYÊN NHÂN CỦA CÁI CHẾT
THE CAUSE OF DEATH

108

NHỮNG CÁI CHẾT HUYỀN THOẠI
THE LEGEND OF DEATH

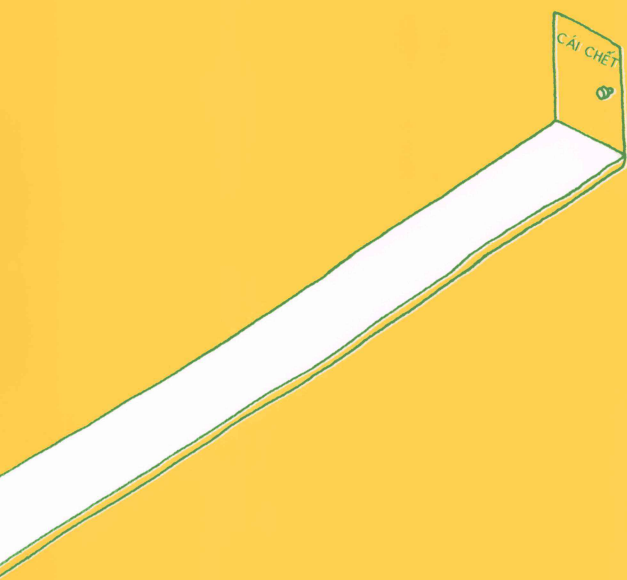
144

ĐÓN NHẬN CÁI CHẾT
THE WILL OF DEATH

CÁNH CỬA DẪN TỚI CÁI CHẾT

Khi tôi tuyên bố sẽ viết sách về cái chết, mọi người đều phản ứng gay gắt.

Mẹ tôi là hộ lý chuyên chăm sóc người già. Có lẽ trong số những người quanh tôi, bà chứng kiến cái chết nhiều hơn cả. Tôi những mong mẹ sẽ giúp mình giải đáp thắc mắc, thì bất ngờ bị bà chặn lại trước cửa nhà, đã vậy còn lo lắng hỏi han: Đầu con có làm sao không, con bị đau ở đâu à, công việc vẫn ổn chứ?

“Cái chết đáng sợ đến thế sao?”

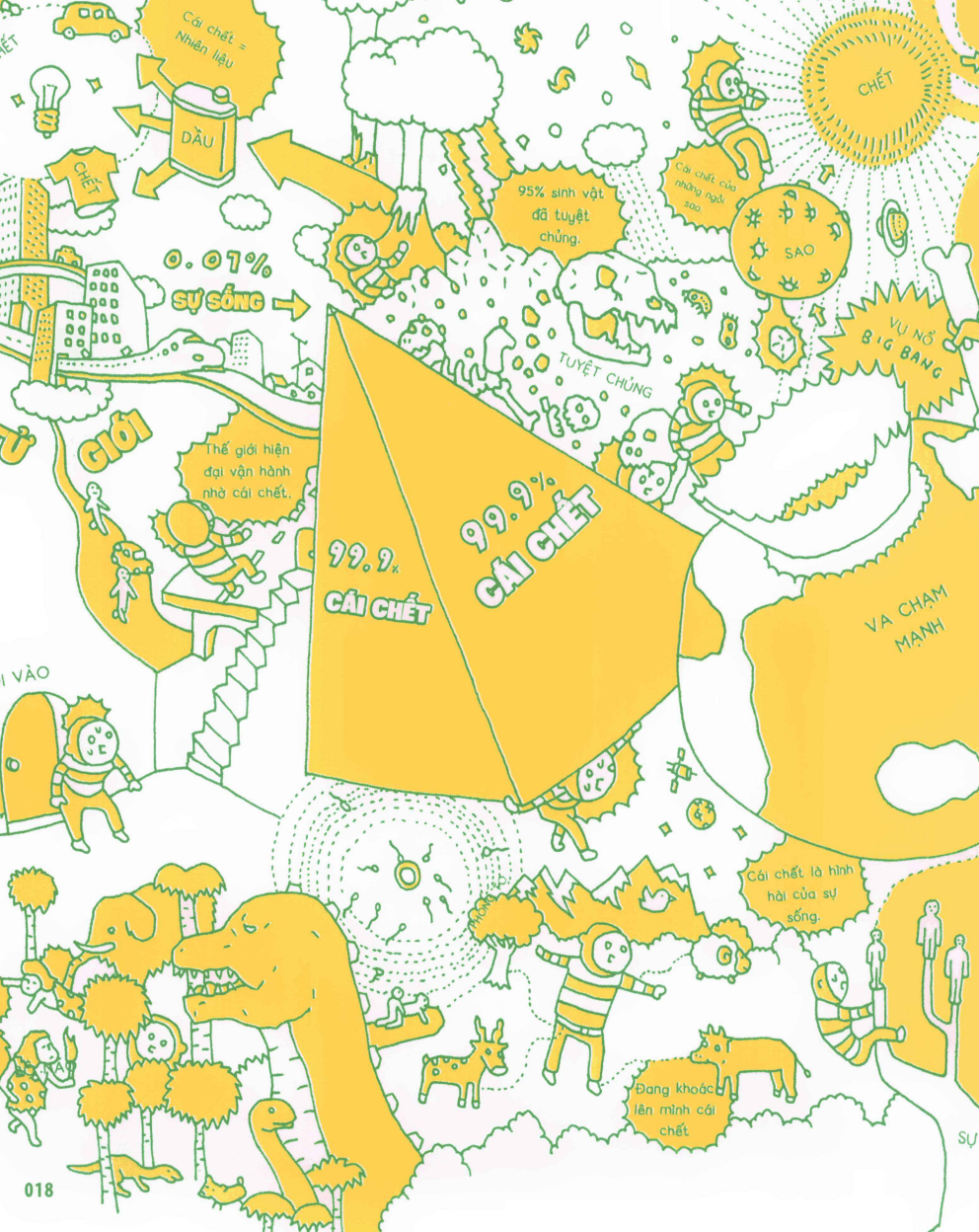
“Phải...” Bạn tôi lạnh tanh đáp lại, khiến tôi quá đỗi bất ngờ.

Sao mọi người đều như vậy nhỉ? TV vẫn ra rả: “Suy nghĩ về cái chết là việc quan trọng nên làm” đấy thôi? Tôi thì trái lại với mọi người, tôi muốn đối mặt với “cái chết”.

Và tôi bắt đầu suy nghĩ về nó với một niềm hưng phấn nhẹ nhàng.

NGÀY 1

VẬT CHẤT TỐI HẠNH

TRƯỜNG LỰC

CHẾT

HỒ ĐEN

TAY

Các ngón tay mọc lên = Màng giữa các kẽ tay tiêu biến đi.

CHẾT

Sau 3 ngày sẽ thành người khác.

Xương là canxi.

Cái chết là một chuỗi các phản ứng hóa học.

Cái chết là sự tiến hóa.

TẾ BÀO PHÓNG TO

TẾ BÀO CHẾT ĐI

Tất cả chỉ là tưởng tượng của bộ não.

SỰ SỐNG

019

NGÀY 2

Cái chết sẽ
trở thành
huyền thoại!!

Đau
quá...

Thiên thần
hộ mệnh

Tồn tại thể
giới sau khi
chết!!

Đạo lý

Tình
người

Mất cả gia đình mà còn nói được như vậy sao?

Em phải lên công thuyền để góp quỹ

Cùng với mọi người

BLUE SEAT

Trễ 30 phút do tai nạn chết người...

60 người thiệt mạng vì khủng bố.

Nhật Bản cũng nguy hiểm nhì.

Thực sự tôi nên làm gì đây?

Này này!

Nhảm thuốc rồi!

Đừng cho trẻ con thấy.

À! Đưa tin ngay. Có tai nạn!

Không được nhìn.

THỰC TẾ NÓI BẬT

Đoàng!

Hự

TRÒ CHƠI

Aaa!

Aaa!

Bảo Nikkei hôm nay
Già cổ phiếu biến
động mạnh

Phải làm sao đây?

NGÀY 3

Đủ rồi Anh
chết đi

Này!

Phải xem
mới biết
được.

Cứ ném chiếm 3
gôn, loại 2.

Bệnh
truyền
nhiễm

Cứ có con đi
khắc hiệu.

Huych

Huych

LỐI RA

CỤM GIA CẦM

CỤM GIA CẦM

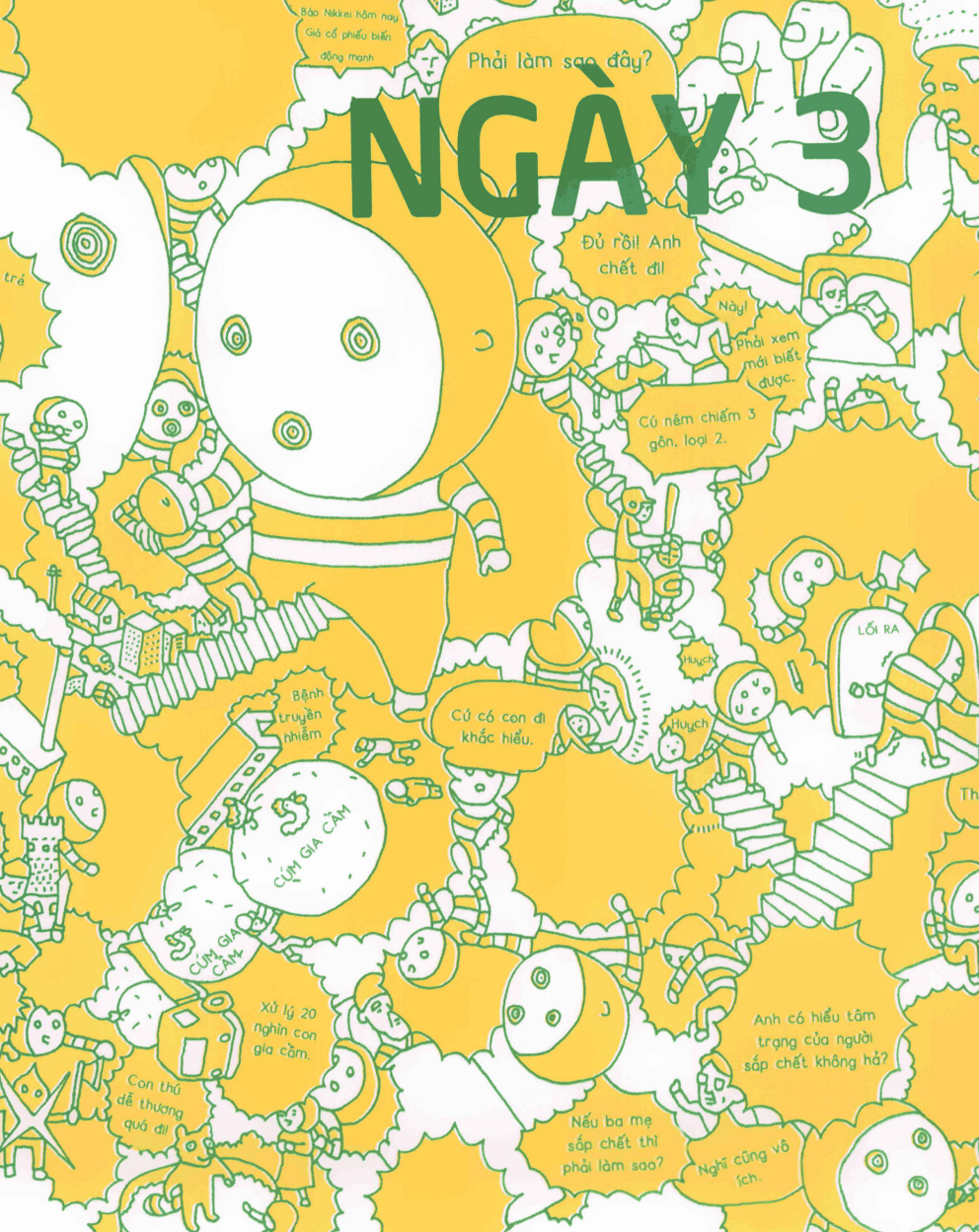
Xử lý 20
nghìn con
gia cầm.

Con thú
dễ thương
quá đi

Nếu ba mẹ
sắp chết thì
phải làm sao?

Anh có hiểu tâm
trạng của người
sắp chết không hả?

Nghĩ cũng vô
ích.

Suốt một tuần trời tôi không làm gì cả; người cứ thấy mệt mỏi chán chường.

Những chương trình hài trên TV cũng trở nên nhạt nhẽo, không sao cười nổi. Ngay cả bộ phim “Die Hard” yêu thích cũng khiến tôi nghĩ về cái chết bất cứ khi nào đến cảnh ai đó bị ăn đập. Dù đang làm việc, tôi cũng nghĩ: “Công việc này có ý nghĩa gì không?”

“Hay mình bị thần kinh rồi?”

Trước đây, tôi đã suy nghĩ về cái chết nhiều lần. Và lần nào cũng bị thế giới của nó hạ cho đo ván. Cái chết giống như giao điểm khổng lồ của rất nhiều luồng tư tưởng và sự kiện. Tôi thấy mọi thứ đều có liên quan, không sao tóm gọn lại được.

“Hãy bắt đầu từ trước nữa.”

Để có được suy nghĩ của riêng mình, trước hết, tôi sẽ thử hệ thống lại về cái chết. Tôi quyết định sẽ sắp xếp một cách khách quan số dữ liệu đồ sộ về cái chết.

Có phải mẹ
không nói
trước đâu.

Hầy...

3

Đã
báo
rồi.

[Lối ra]

Cạch

lảo
đảo

==

Ợe

HÌNH DÁNG CỦA CÁI CHẾT

Ký ức đầu tiên của tôi về cái chết là từ hồi mẫu giáo. Hirotake, cậu bạn thân của tôi khi đó đột nhiên biến mất, suốt nửa năm trời không thấy đâu. Một hôm, cô giáo tôi bảo:

“Hirotake đã đến một nơi rất xa rồi.”

Ngày nhỏ, “chết” đồng nghĩa với đi xa, hoặc trở thành một ngôi sao, hoặc trong vài trường hợp, là chuyển nhà sang khu phố bên cạnh. Cấp I, “chết” là lên Thiên Đường hoặc xuống Địa Ngục. Cấp II, “chết” là yên nghỉ trong tim ai đó, là những hồn ma không siêu thoát, là bị phân hủy thành đạm. Lên cấp III, “chết” có thể là bất cứ thứ gì chúng ta nghĩ ra.

Vậy rốt cuộc, chết là gì? Cái từ đơn ấy luôn mang âm hưởng thật nặng nề, nhưng câu trả lời, tùy từng ngày, tùy từng người, mà có ít nhiều khác biệt.

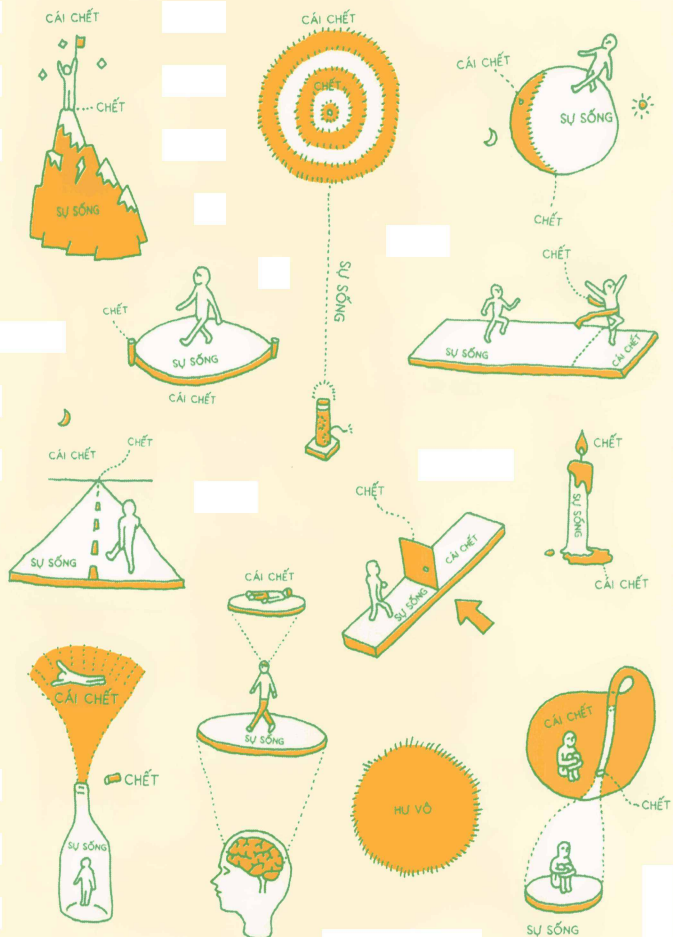
Khi làm những việc xấu không thể tiết lộ với ai, hay khi một mình làm trò “con bò”, tôi luôn thấy hồi hộp như thể có ánh mắt đang nhòm ngó rình rập:

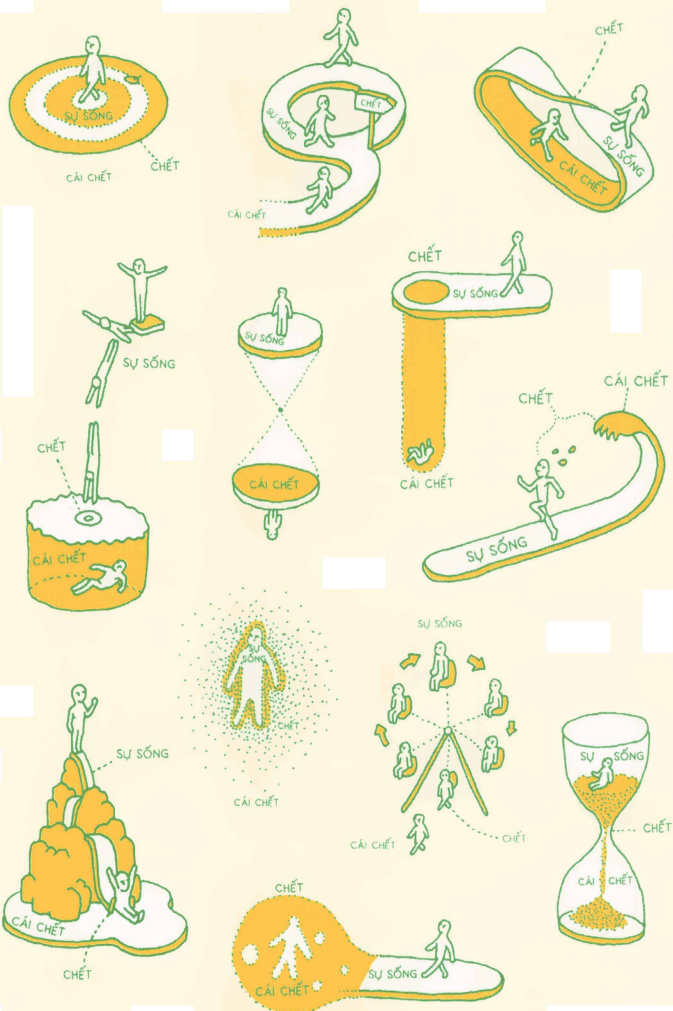
“Nhờ ông nội đang nhìn thì sao?”

“Người chết ra ma”. Không hiểu sao tôi lại tin như vậy. Nếu bạn hỏi tôi có hoàn toàn tin vào điều đó không, câu trả lời có lẽ là không, nhưng tôi vẫn không thể làm ngơ với ý niệm đó.

Những người có suy nghĩ như vậy đông hơn chúng ta tưởng nhiều. Nhật Bản được cho là đất nước phi tôn giáo, nhưng tôi thấy cách nghĩ đó rất phổ biến trong tâm thức mọi người.

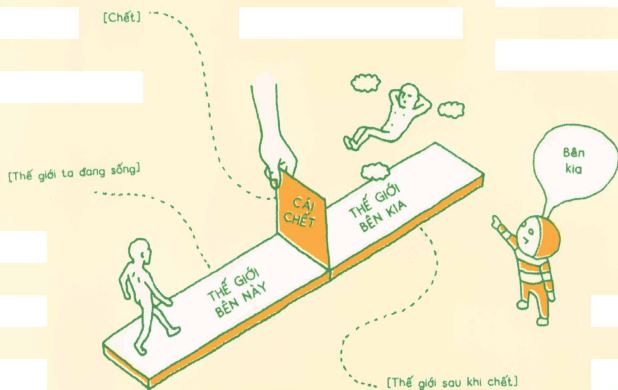
Nói rộng ra, nếu nhìn bao quát trên cả thế giới, thì không phải ở đâu người chết cũng đều “trở thành ma”. Có những dân tộc quan niệm: Chết là hết, nhưng cũng có dân tộc tin rằng cái chết là khởi đầu của một cuộc sống khác. Đất nước, tôn giáo, thời đại khác nhau sẽ sản sinh ra rất nhiều niềm tin khác nhau về hình thù của cái chết. Sau đây, tôi sẽ vẽ lại nó theo cách riêng của mình.

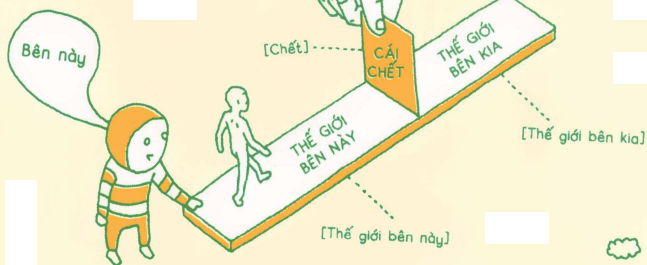
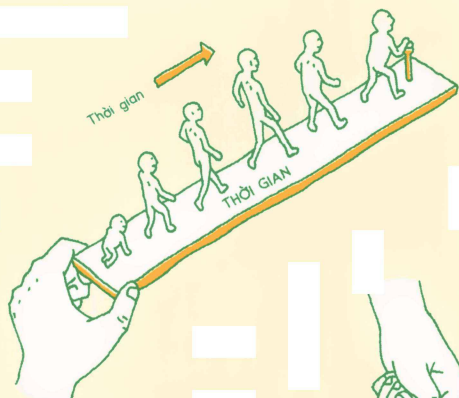

HÌNH THÙ CƠ BẢN NHẤT

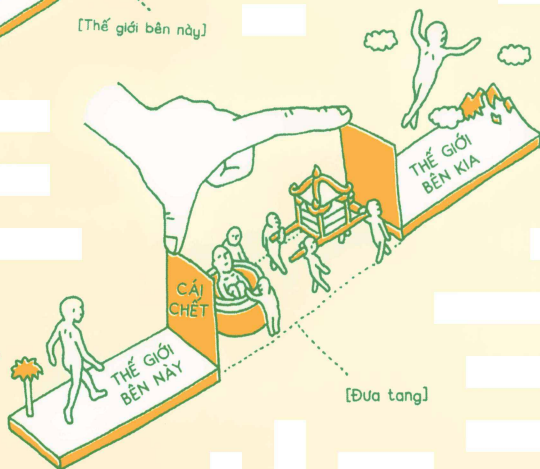
Khi tổng hợp những “hình thù của cái chết” trên thế giới, tôi nhận ra một mẫu số chung, phần đông chúng ta tin rằng ngoài thế giới “bên này” nơi chúng ta đang sống, còn tồn tại một thế giới “bên kia” sau khi chúng ta chết đi. “Cái chết” là ranh giới phân chia hai thế giới ấy. Chúng ta có thể nghĩ về cái chết với muôn hình vạn trạng, song tựu trung lại, đây chính là hình thù cơ bản nhất.

Trên thực tế, trong khoảng thời gian này, chúng ta tổ chức nghi lễ đưa tiễn người quá cố sang thế giới bên kia.

Ở đây, tạm thời tôi chưa đề cập nhiều đến nghi lễ này.

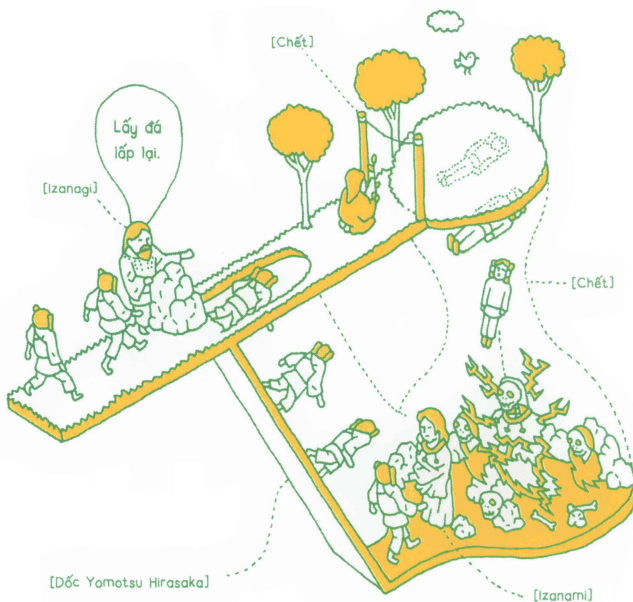

➡ NGƯỜI HÓA RA MA - HỒN LÀ KHỎI XÁC [TOÀN THỂ GIỚI]

Ngay từ thời nguyên thủy, khi người Neanderthal và người Cro-Magnon tồn tại trên Trái Đất này, loài người đã có nhận thức về "linh hồn". Họ cũng thờ cúng và mai táng người chết tương tất. Cũng có quan niệm cho rằng "linh" và "hồn" là hai khái niệm luôn đi liền với nhau. "Hồn" trú ngụ trong thân xác ta. Khi ta chết đi, hồn sẽ lìa khỏi xác, trở thành "linh" vô hình vô ảnh. Đây là quan điểm phổ quát về hình thù cái chết, được chấp nhận rộng rãi trên toàn thế giới.

"Các tôn giáo trên thế giới" (Sekai no Sonkyou), Murakami Shigeyoshi.

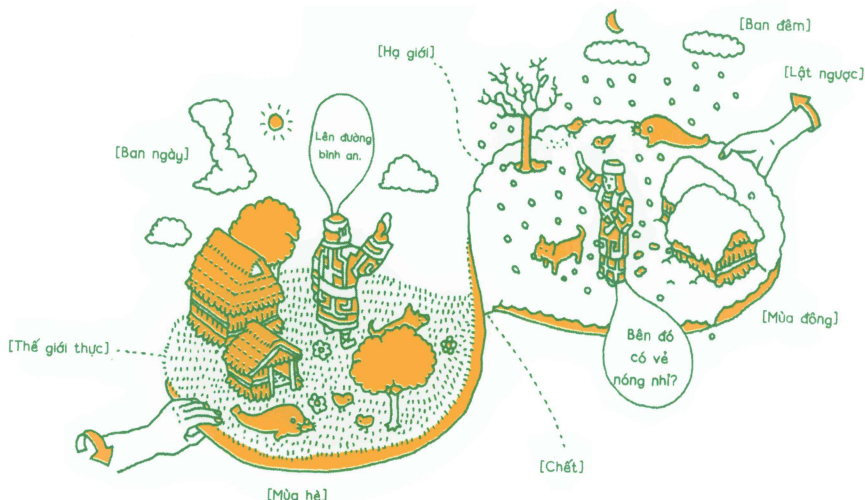

➡ ĐI XUỐNG THẾ GIỚI SÂU TRONG LÒNG ĐẤT [TƯ TƯỞNG NGŨ HÀNH - NHẬT BẢN CỔ ĐẠI]

Người Nhật xưa tin rằng chết là hành trình đi tới một thế giới nằm sâu trong lòng đất gọi là "Yomi" (Hoàng Tuyền). Tục truyền "Yomi" thông với thế giới thực qua con dốc mang tên "Yomotsu Hirasaka" thuộc tỉnh Shimane. Ngày nay, khi tưởng nhớ người quá cố, chúng ta thường nhìn lên trời, nhưng có lẽ người xưa đã chấp tay và trân trân nhìn mặt đất. Từ "yomigaeru" (hồi sinh) bắt nguồn từ cách nói "Yomi kara kaeru" (trở về từ Hoàng Tuyền – trở về từ cõi chết).

Từ "Hoàng Tuyền" có nguồn gốc từ Trung Quốc. Theo tư tưởng Ngũ hành, "Hoàng" tượng trưng cho "Thổ", nên người xưa dùng nó để gọi thế giới nằm sâu dưới lòng đất. Có giả thuyết cho rằng trước khi từ này được du nhập vào Nhật Bản, "Yomi" không có nghĩa là dưới lòng đất.

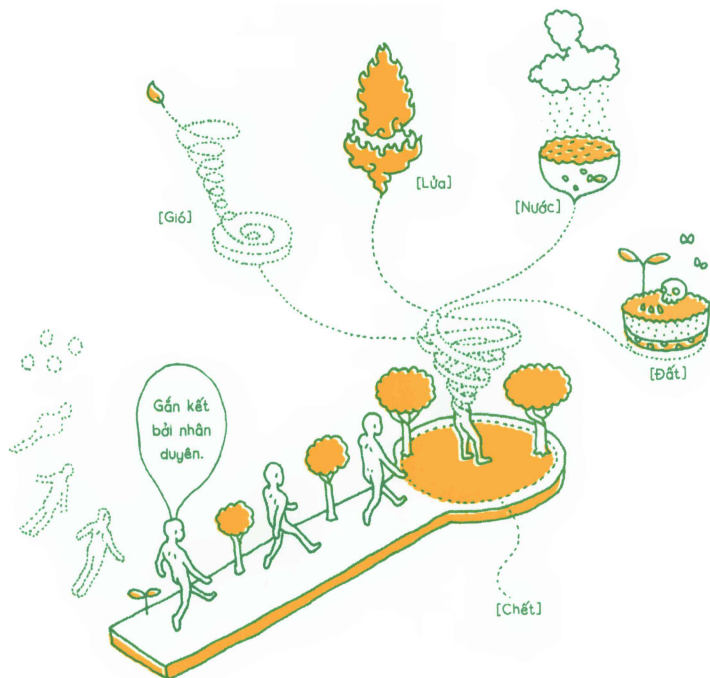
"Một cách đọc Cổ Sự Ký" (Kojiki no yomikata), Sakamoto Masaru.

➡ ĐI TỚI THẾ GIỚI SONG SONG [DÂN TỘC AINU - NHẬT BẢN]

Người Ainu, dân tộc bản xứ vùng Hokkaido, tin rằng sau khi chết, con người vẫn sinh sống bình thường ở "hạ giới", một nơi giống hệt thế giới thực. Thời gian ở "hạ giới" trái ngược với thế giới thực. Nếu bên này là ban ngày thì bên kia là ban đêm, nếu bên này là mùa hè thì bên kia là mùa đông. Do đó, những người qua đời vào mùa hè sẽ được mai táng cùng vật dụng mùa đông và ngược lại, những người qua đời vào mùa đông sẽ được mai táng cùng vật dụng mùa hè. Ở "hạ giới" này, thời gian trôi chậm hơn sáu lần.

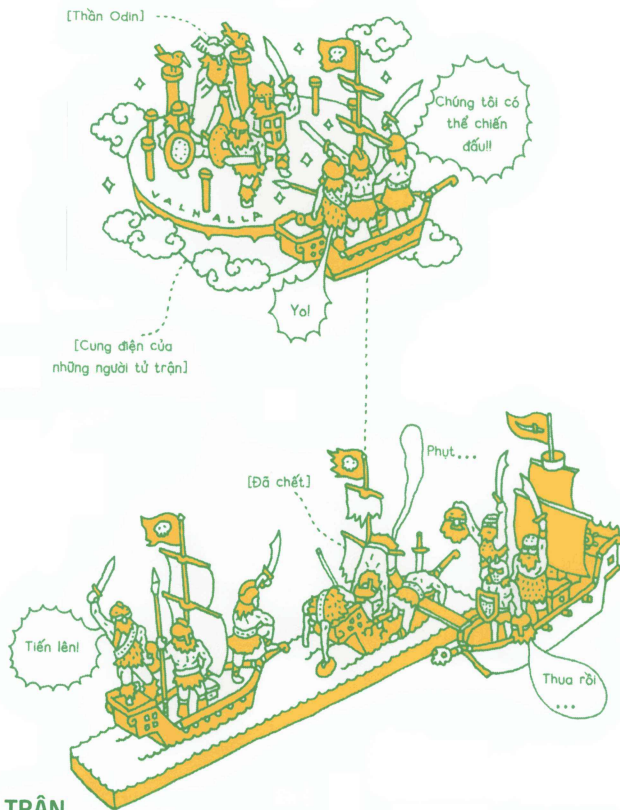
"Ainu, Người và Thần cùng sống" (Ainu, Kamigami to Ikiru Hitobito), Fujimura Hisakazu.

➡ TÀN RÃ (TỨ ĐẠI PHẦN LY) [PHẬT GIÁO]

Theo quan điểm của đạo Phật, sắc thân con người là sự gắn kết bởi "duyên" của bốn yếu tố: [Đất = xương và móng tay, móng chân], [Nước = máu và bạch huyết], [Lửa = thân nhiệt] và [Gió = hoạt động của tim/chân tay]. Chết là khi "duyên" tan, bốn yếu tố trên phân ly. Giống như ta trở về với bản lai chứ không phải là sang thế giới bên kia.

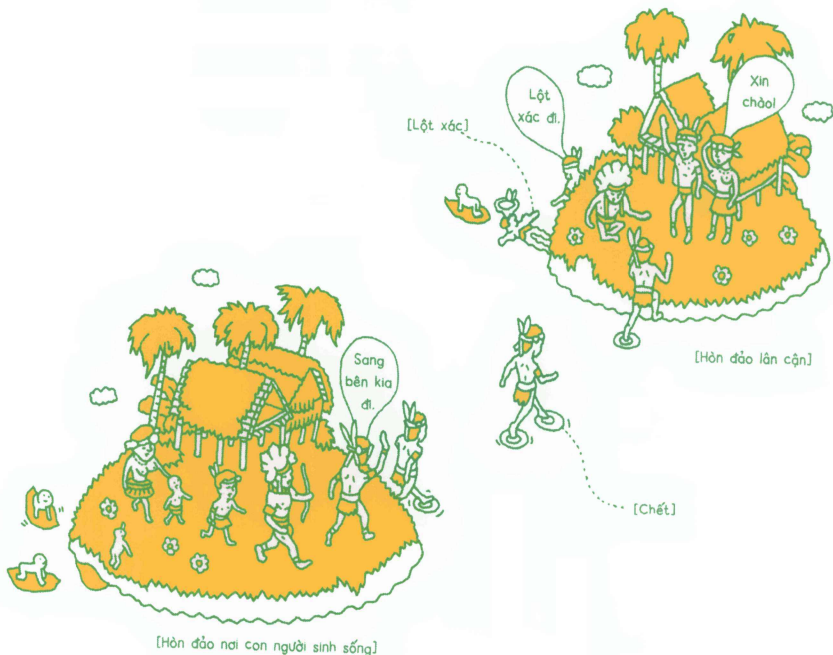
"Sống - Chết trong Phật giáo và Thiên Chúa giáo" (Bukkyou - Kirisuto Kyou: Shinikata - Ikikata), Genyu Sokyū - Suzuki Hideko.

➡ RA TRẬN [NGƯỜI VIKING - BẮC ÂU CỔ ĐẠI]

Với những chiến binh Viking ở Bắc Âu thời cổ đại, giá trị con người nằm ở khả năng chiến đấu. Bởi vậy, họ tin rằng sau khi chết, họ vẫn tiếp tục ra trận và chiến đấu. Chiến trường này được gọi là "Valhalla", một cái tên cũng khá nổi tiếng ở Nhật với ý nghĩa Thiên Đường dành cho các binh sĩ. Đó là cung điện trên trời do Thần Odin cai quản, ban ngày, các chiến binh tận hưởng niềm vui chiến đấu, ban đêm, họ mở tiệc cùng nhau uống rượu. Đối với giới văn nhân, có lẽ đây lại là Địa Ngục.

"Thế giới Thần thoại Bắc Âu", Axel Olrik.

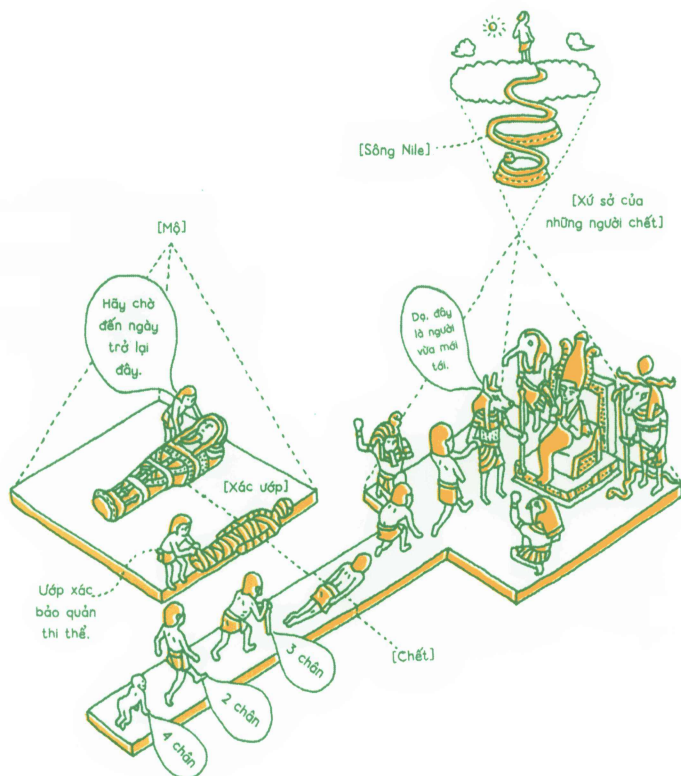

➡ ĐI TỚI HÒN ĐẢO KẾ BÊN [QUẦN ĐẢO TROBRIAND - PAPUA NEW GUINEA]

Thổ dân trên đảo Kiriwina tin rằng khi chết đi, họ sẽ tới một hòn đảo có thực ở gần kề. Tại đó, họ vẫn kết hôn và làm việc bình thường, đến khi già sẽ lột xác ngoài biển. Sau đó, họ trở lại là trẻ sơ sinh, được bao bọc giữa những tàu lá dừa và trôi về hòn đảo mẹ rồi tái sinh, bắt đầu sự sống mới. Chết như vậy thì đầm ấm quá rồi. Nhưng trừ côn trùng và bò sát ra, tôi nghĩ những loài còn lại không nên lột xác đâu.

"Baloma - The Spirits of the Dead in the Trobriand Islands", Malinowski.

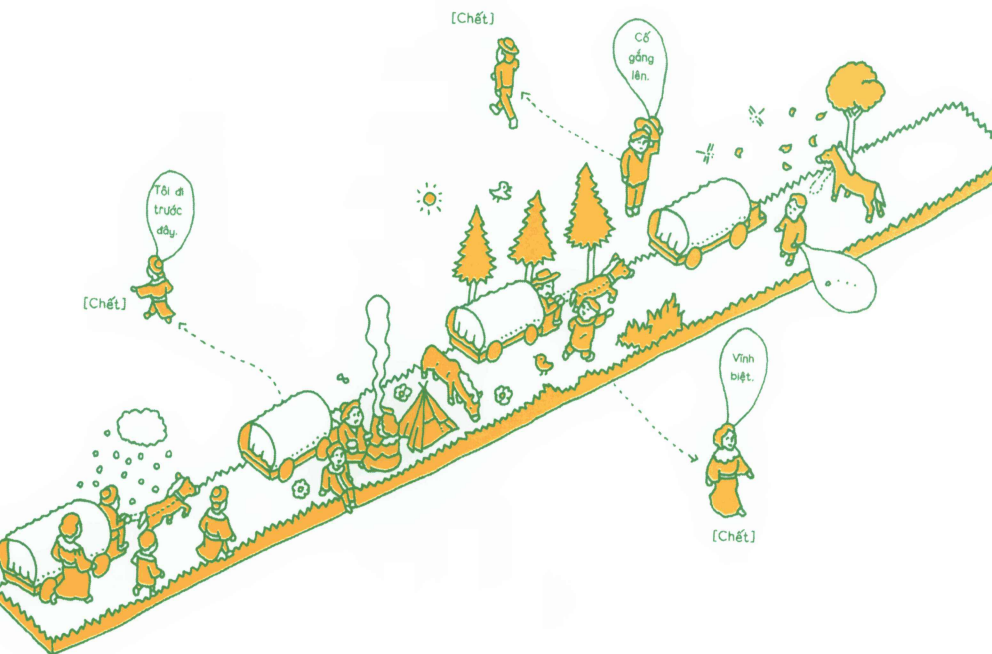
"Những quan niệm khởi thủy về thế giới khác", Tanase Jouji.

➡ CHỜ ĐỢI Ở THẾ GIỚI CỦA NGƯỜI CHẾT [AI CẬP CỔ ĐẠI]

Người Ai Cập cổ đại cũng tin vào sự tồn tại của "linh hồn". Họ cho rằng khi qua đời, linh hồn sẽ đi đến Xứ sở của những người chết. Linh hồn vĩnh viễn bất diệt, nên sẽ chờ ở đó cho đến ngày tái sinh. Và để thân xác có thể chờ đến ngày tái sinh ấy, người chết sẽ được ướp xác. Tiếc là đến giờ vẫn chưa có thông tin về trường hợp nào hồn về với xác.

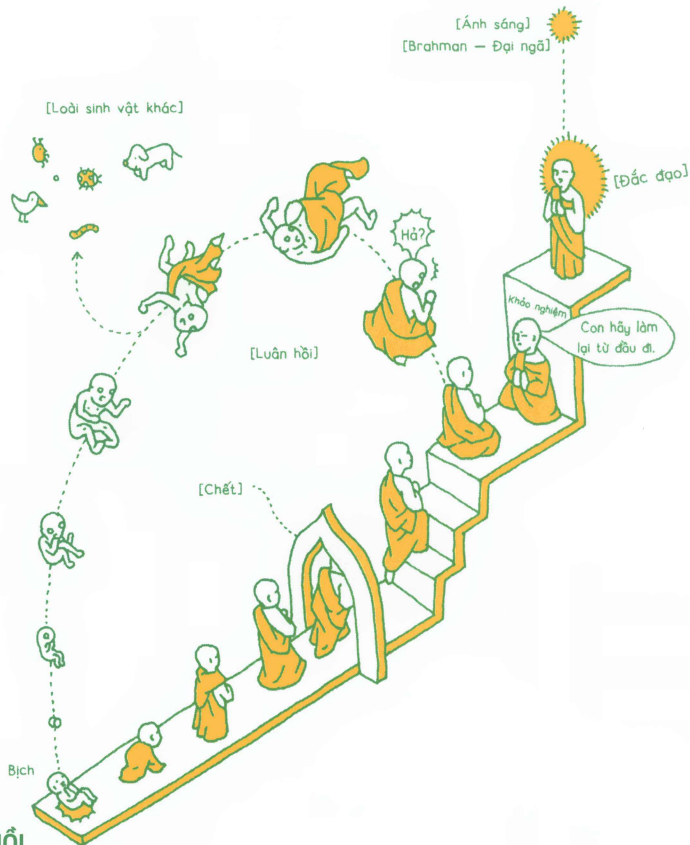
"Các tôn giáo trên thế giới", Murakami Shigeyoshi.

➡ KHI KHÔNG CÒN TỒN TẠI [NGƯỜI DI-GAN]

Di-gan là tên gọi chung cho những người du mục nay đây mai đó. Thuở xưa, cũng có những người Di-gan cho rằng chết đi là không tồn tại nữa. Tên gọi hay những kỷ niệm về người đã chết đương nhiên không được nhắc đến, ngay cả di vật của họ cũng không được giữ lại. Vậy nên khi đến khu trại của người Di-gan, bạn sẽ không thấy gì liên quan đến người chết cả. Chỉ toàn người sống thôi. Đó là cái chết nghiệt ngã hiếm hoi, được sinh ra từ những chuyến đi.

"Lược sử cái chết", Michel Vovelle.

➡ LUÂN HỒI [ẤN ĐỘ VÀ MỘT SỐ NƯỚC]

Ở những nước tin vào “luân hồi chuyển kiếp”, người ta cho rằng khi chết đi, mỗi người sẽ phải trải qua thử thách, giống như làm một bài kiểm tra vậy. Nếu vượt qua, họ sẽ được tiến lên giai đoạn cuối cùng, bằng không, sẽ phải đầu thai làm loài vật khác và trầm luân trong bể khổ cuộc đời. Ở Nhật, “luân hồi chuyển kiếp” thường được cho là đầy lãng mạn, nhưng mà giống như cuộc đời của các sĩ tử trượt kỳ thi, chết như vậy thì gian nan lắm.

“Các tôn giáo trên thế giới” [Sekai no sonkyou], Murakami Shigeyoshi.

CƯỚI CHIM BAY VỀ TRỜI [MẬT TÔNG TÂY TẠNG]

Ở những vùng có tập tục điều táng (cho chim ăn thi thể), người ta cho rằng người chết sẽ được chim đưa lên trời. Người Tây Tạng tin vào luân hồi chuyển kiếp, nên việc gửi những thân xác đã thiếu vắng linh hồn trở lại với tự nhiên cũng là điều dễ hiểu.

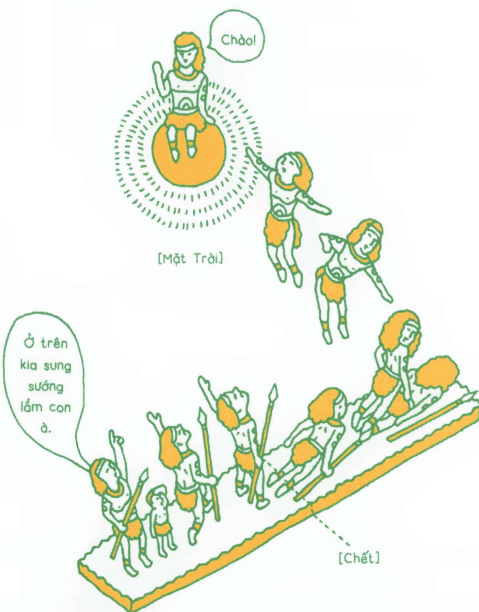
"Xử sở điều táng" [Chousou no kuni],
Kawakita Jirou.

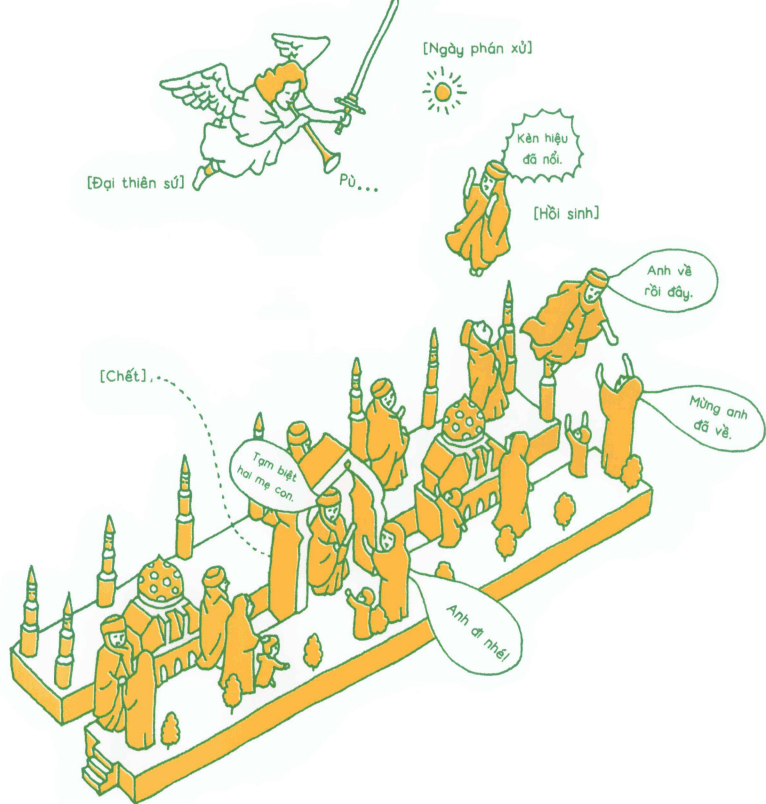

TỚI MẶT TRỜI [CHÂU ĐẠI DƯƠNG]

Một bộ tộc thổ dân ở Úc tin rằng Mặt Trời chính là nơi người chết sinh sống.

"Những quan niệm khởi thủy về thế giới khác" [Takai Kannen no Genshi Keitai],
Tanase Jouji.

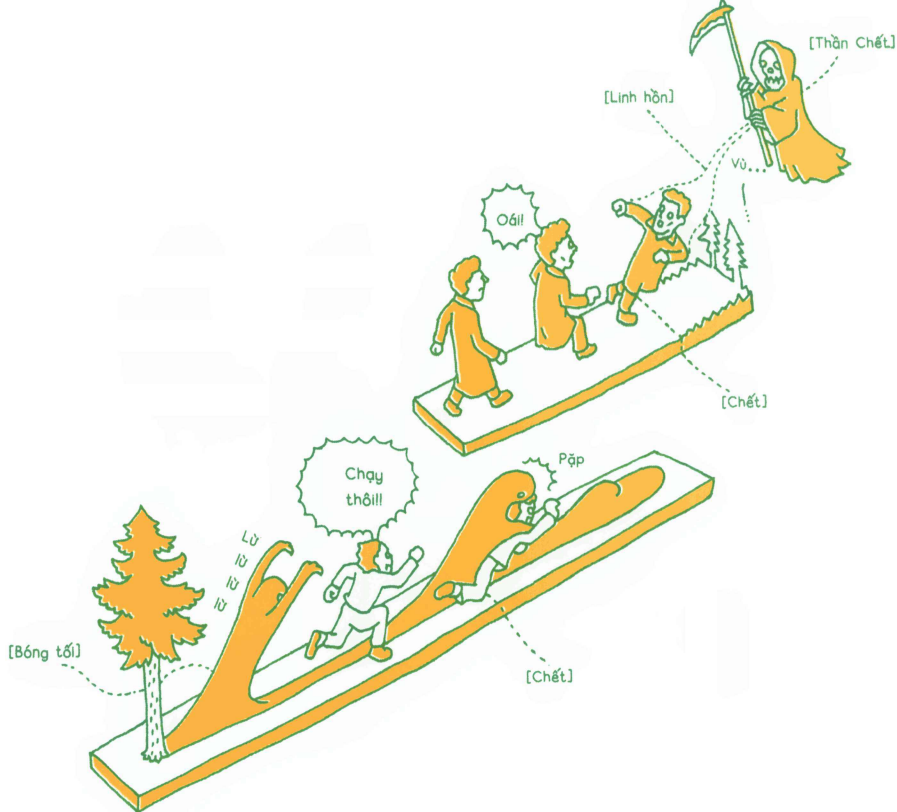
➡ CHIA XA TRONG GIẤY LÁT [ĐẠO HỒI]

Theo quan niệm của đạo Hồi, chết không phải là kết thúc mà chỉ là tạm thời chia ly với người thân. Họ tin chắc đến "Ngày phán xử", khi Đại thiên sứ Gabriel gióng lên một hồi kèn hiệu, tất cả những người đã chết sẽ hồi sinh.

Sau khi hồi sinh, họ sẽ nhận được phán quyết của Thánh Allah, ai tin theo Allah tu rèn đạo hạnh sẽ được hưởng cuộc sống bình yên, kẻ nào chưa đủ đức tin sẽ phải chịu khổ đau vĩnh viễn.

"Tang lễ trên thế giới" (Sekai no Souseki), Matsunami Koudou.

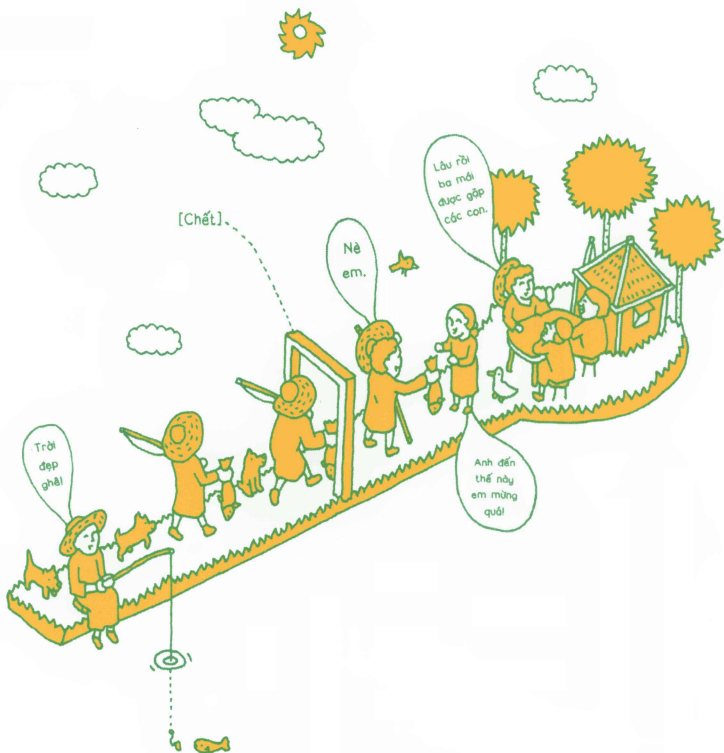
"Các tôn giáo trên thế giới" (Sekai no sonkyou), Murakami Shigeyoshi.

➡ BỊ THẦN CHẾT ĐOẠT LINH HỒN [TÔN GIÁO NHIỀU NƠI]

Có quan niệm cho rằng không phải con người tự chết đi rồi đến một nơi nào đó, mà là bị Thần Chết đoạt lấy linh hồn. Thần Chết đoạt hồn xuất hiện trong rất nhiều tôn giáo. Có thể kể tới thần Izanami của Nhật Bản cổ đại, thần Anubis của Ai Cập cổ đại hay thần Thanatos của Hy Lạp. Nhân vật có bộ mặt xương xấu, mặc áo choàng đen, tay mang lưỡi hái mà chúng ta thường thấy là Thần Chết có nguồn gốc từ phương Tây.

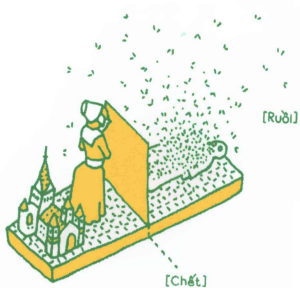
"Lược sử cái chết" [Shi no Rekishi], Vovelle.

➡ KHÔNG CÓ GÌ THAY ĐỔI [BỘ TỘC MANOBO - PHILIPPINES]

Trong tín ngưỡng của bộ tộc Manobo, ngay cả khi chết đi, cuộc sống của họ vẫn tiếp diễn như mọi ngày. "Ibu", thế giới sau khi chết, là sự nối dài của thế giới thực. Nhưng thế giới thực không gặp bất cứ rắc rối gì từ sự nối dài đó. Họ vẫn gặp lại người đã chết, kết hôn, làm việc và tiếp tục một cuộc sống yên bình. Với họ, không hề có Thiên Đường hay Địa Ngục. Thật là một quan niệm hiền hòa về cái chết.

"Những quan niệm khởi thủy về thế giới khác" [Takai Kannen no Genshi Keitai], Tanase Jouji.

➡ BIẾN THÀNH RUỒI [TÍN NGƯỠNG DÂN GIÀN BRITTANY - PHÁP]

Có những người lại tin rằng linh hồn sau khi chết sẽ biến thành một loài sinh vật họ hàng gần với ruồi.

"Lược sử cái chết" (Shi no Rekishi), Vovelle.

➡ BIẾN THÀNH CHIM [TÍN NGƯỠNG DÂN GIÀN SLAVS]

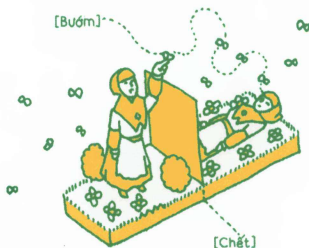
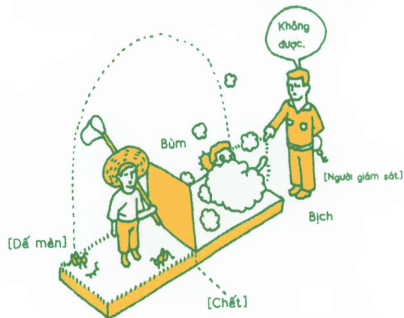
Nhiều vùng tin rằng linh hồn sẽ biến thành chim bay lên Thiên Đường.

"Lược sử cái chết" (Shi no Rekishi), Vovelle.

➡ BIẾN THÀNH DẾ MÈN [BỘ TỘC SURODDO - PHILIPPINES]

Khi gia tộc không thực hiện đúng các nghi thức tang ma, người chết sẽ phải chịu hình phạt biến thành dế mèn.

"Những quan niệm khởi thủy về thế giới khác"
(Takai Kannen no Genshi Keitai), Tanase Jouji.

➡ BIẾN THÀNH BƯỚM [TÍN NGƯỠNG DÂN GIÀN IRELAND]

Người Ireland cho rằng khi rời xa thể xác, linh hồn sẽ biến thành bướm.

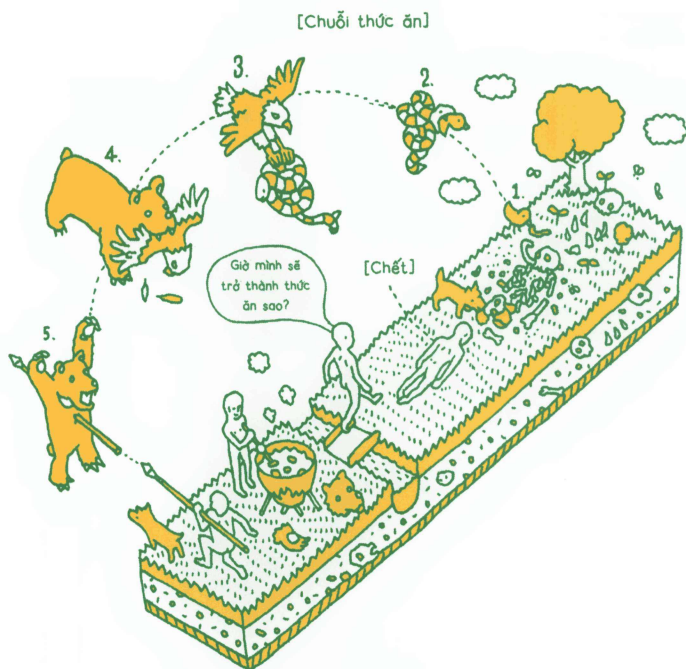
"Lược sử cái chết" (Shi no Rekishi), Vovelle.

➡ XUỐNG ĐỊA NGỤC [NHẬT BẢN]

Những kẻ nói dối sẽ phải xuống Địa Ngục, chịu đau đớn giữa núi đao, bể máu. Chúng ta thường nói điều đó khi mắng trẻ con. Địa Ngục giống như một tòa nhà tám tầng dưới lòng đất. Mỗi tầng có một "dịch vụ" khác nhau. Tầng dưới cùng là "Vô Gian Địa Ngục". Ở đây, những kẻ mắc tội sẽ bị đấm "quản lý dữ tợn" đầu trâu mặt ngựa hành hạ vĩnh viễn. Quan niệm này vẫn còn tồn tại đến tận ngày nay.

"Văng Sanh Yếu Tập", Genshin.
"Địa Ngục", Kusano Takumi.

➡ TRỞ THÀNH CHẤT DINH DƯỠNG [KHOA HỌC TỰ NHIÊN]

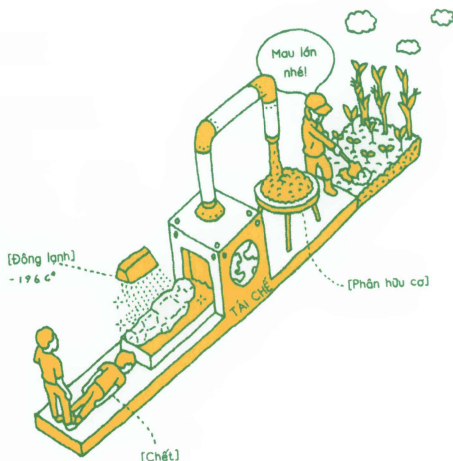
Con người cũng là một yếu tố cấu thành tự nhiên.

Cơ thể người sau khi chết sẽ trở thành một phần trong chuỗi thức ăn, được sử dụng như một loại dinh dưỡng cho các sinh vật khác, giúp lấp đầy cái bụng rỗng của các loài động vật, hay trở về với đất để nuôi lớn các loài thực vật. Nếu suy nghĩ ở tầm Trái Đất, đây có lẽ là hình thức cơ bản nhất của cái chết. Ở một mức độ nào đó, quan niệm này cũng giống như tư tưởng luân hồi chuyển kiếp trong Phật giáo.

➡ TRỞ THÀNH PHÂN BÓN [THỤY ĐIỂN]

Bằng phương pháp mai táng sinh thái, thi thể sẽ được xử lý thành dạng bột rồi chế biến thành phân bón. Cơ sở chuyên dụng dự kiến sẽ được xây dựng ở Thụy Điển và Hà Lan.

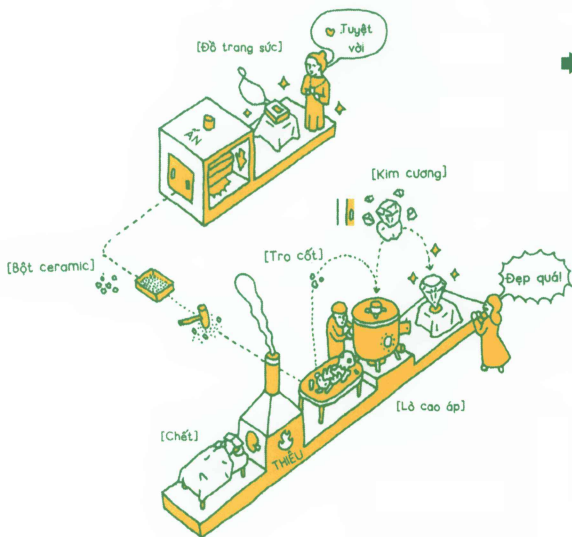
Công ty Promessa (Thông tin lấy tại trang chủ vào tháng 8 năm 2005)

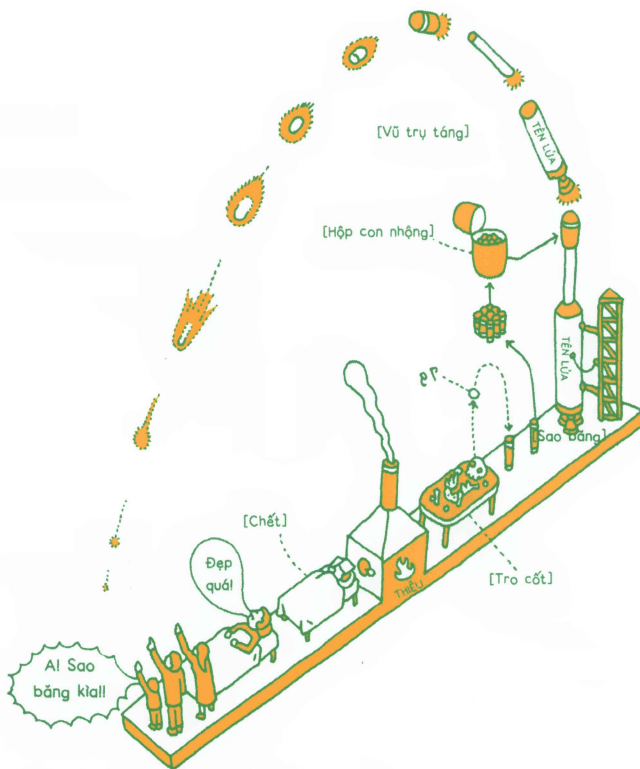

➡ TRỞ THÀNH KIM CƯƠNG VÀ ĐỒ TRANG SỨC [NHẬT - THỤY SĨ]

Ở Nhật, người ta có thể tạo ra mặt dây chuyền từ bột ceramic chứa tro cốt người chết. Thụy Sĩ có công ty tiến hành carbon hóa tro cốt người chết, rồi tạo ra kim cương nhân tạo. Ở công ty Algordanza, giá cho mỗi 0,5 carat là 819.500 Yên.

"Eternal Japan" [Đồ trang sức],
"Algordanza" [Kim cương]
[Thông tin lấy tại trang chủ vào tháng 8 năm 2005]

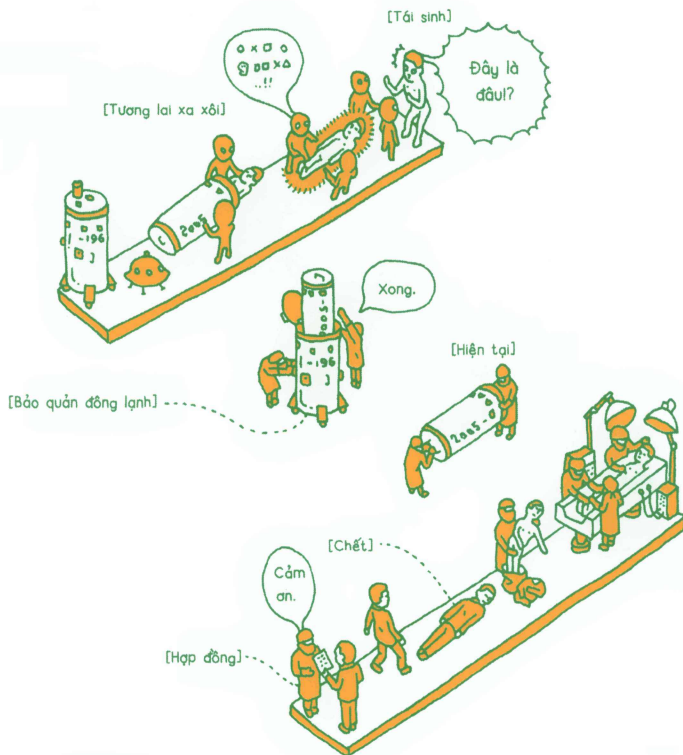

➡ TRỞ THÀNH MỘT NGÔI SAO BĂNG [VŨ TRỤ TÁNG - MỸ]

Trong manga, ta thường thấy nhân vật chính sau khi chết sẽ hóa thân thành sao băng. Trên thực tế cũng có dịch vụ dùng tên lửa phóng hộp con nhộng đựng tro cốt người chết vào không gian. Hộp này sẽ đi vào quỹ đạo quay xung quanh Trái Đất và bốc cháy thành sao băng ở tầng khí quyển trong vòng từ nửa năm đến 250 năm.

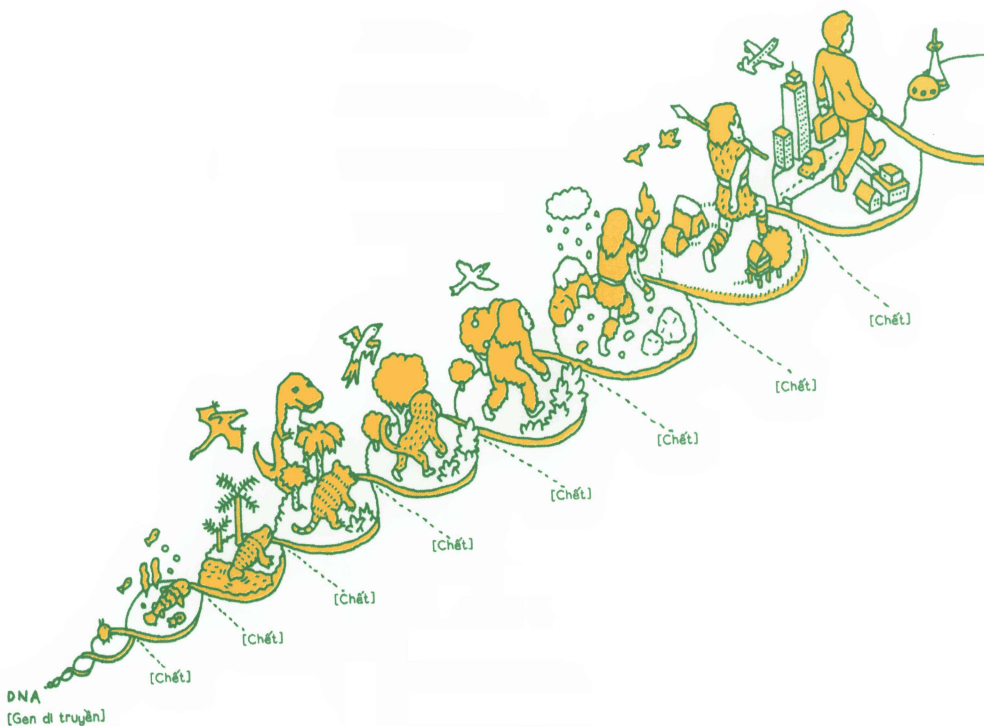
Theo trang chủ của "EARTHVIEW"

➡ ĐI ĐẾN TƯƠNG LAI [MỸ]

Thi thể được bảo quản đông lạnh để giữ cho nguyên vẹn, chờ cơ hội tái sinh trong tương lai. Ở tổ chức "ALCOR" của Mỹ, đã có khoảng 70 thi thể đang được bảo quản như vậy. Số tiền đặt cược cho canh bạc khổng lồ này lên tới 120.000 đô la mỗi ca. Nếu chỉ bảo quản riêng phần đầu thì là 50.000 đô la.

"ALCOR Life Extension" (Thông tin lấy tại trang chủ vào tháng 8 năm 2005)

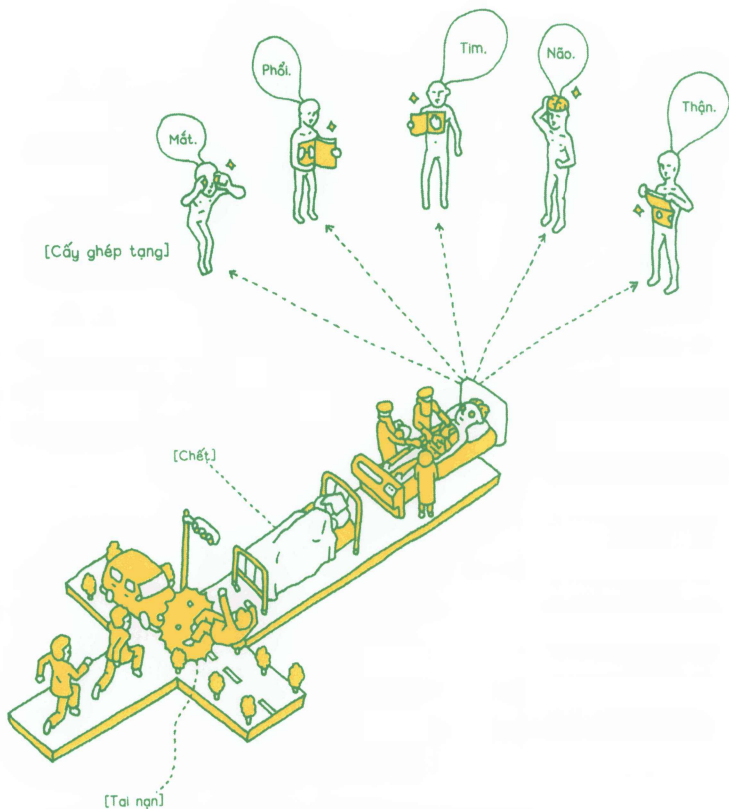
➡ CHUYỂN TIẾP [SINH HỌC HIỆN ĐẠI]

Sinh học hiện đại cho rằng “Cơ thể là phương tiện chuyên chở các mã gen di truyền”.

Cho dù bản thân “phương tiện” có chết đi, thì gen di truyền vẫn tồn tại, tư tưởng này cũng là một quan niệm về cái chết.

Từ thời cổ đại đến nay, các thông tin di truyền vẫn được kế thừa trong quá trình chuyển tiếp từ cơ thể này sang cơ thể khác, chúng sẽ không bao giờ mất đi chừng nào Trái Đất vẫn còn tồn tại.

Có lẽ đây chính là quan niệm “bất lão bất tử”.

➡ TRỞ THÀNH MỘT PHẦN CƠ THỂ CỦA NGƯỜI KHÁC [Y HỌC HIỆN ĐẠI]

Ngày nay, chúng ta có thể dùng tim, mắt,... của những người hiến tạng đã chết để thay cho người bệnh. Nghĩa là một phần cơ thể người chết được kết nối với sinh mệnh của người khác và tiếp tục sống. Đây cũng là một dạng thức của cái chết trong thời hiện đại.

Khi chết cần mang theo "Thẻ đăng ký hiến tạng" (do Bộ Y tế, Lao động và Phúc lợi - (Công ty) Hiệp hội cấy ghép tạng Nhật Bản phát hành).

Tôi thích quan niệm về cái chết ở Papua New Guinea – sau khi chết, con người sẽ đi tới hòn đảo kế bên. Nếu tất cả chúng ta đều sống với niềm tin như thế, tưởng tượng ra cuộc sống bình yên và hạnh phúc sau khi chết, hẳn là chúng ta đã thấy vui vẻ hơn rồi.

“Chết thôi, tôi đã sẵn sàng rồi đây.”

Bất cứ ai có thể nghĩ về cái chết với tâm thế thoải mái đều sẽ sống vui vẻ hơn. Và mặc dù có rất nhiều quan niệm về cái chết, song không một đất nước nào tin rằng thế giới sau khi chết chỉ toàn một màu đau khổ. Có Địa Ngục, nhưng cũng có Thiên Đường làm đối trọng cân bằng.

Những quan niệm về cái chết đôi khi là lời răn đe, đôi khi là sự khích lệ, có khi lại là công cụ giúp những người đang sống sẵn sàng đối mặt với cái chết. Trong quá trình đi tìm những quan niệm ấy, chẳng phải chúng ta đã định hình nên quan niệm của hiện tại? Có thể các bạn không thực lòng tin, nhưng tôi cho rằng quan niệm của mỗi người về cái chết chính là nút thắt của đất nước và dân tộc.

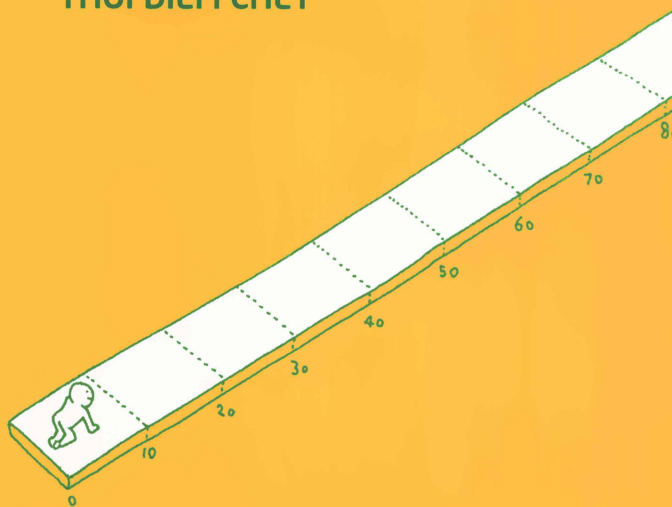

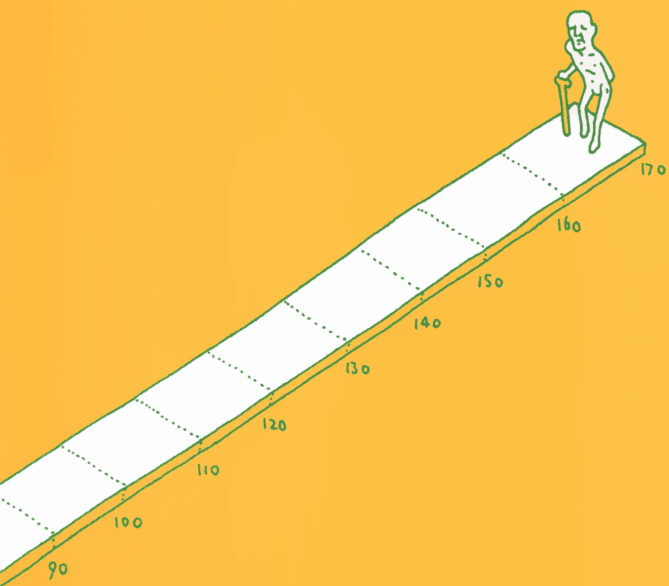

Họa sĩ, đây là
thế giới sau
khi chết ư?

THỜI ĐIỂM CHẾT

Công việc đã xong, tắm cũng đã tắm, tin nhắn cũng đã xem, giờ là lúc bạn chuẩn bị lên giường đi ngủ. Rồi khi đèn đã tắt, người đã yên vị trong chăn, một ý nghĩ chợt lóe lên:

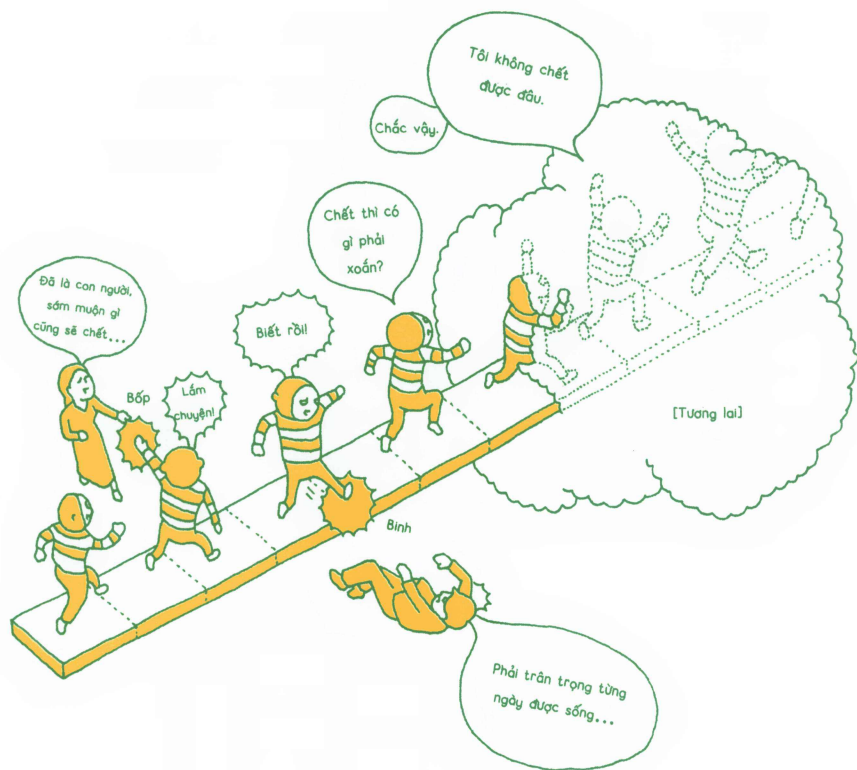
“Phải rồi, một ngày nào đó, mình sẽ chết.”

Đã bao giờ bạn đột nhiên nghĩ như thế chưa? Còn tôi, mỗi năm một lần, tim tôi lại đập thình thịch vì điều đó. Nghĩ lại thì hình như thường ngày, tôi luôn tin rằng mình sẽ chẳng bao giờ chết cả. Trên thực tế, trong cuốn “Sát na* chết” (Shinu Shunkan), nhà tâm thần học Kübler-Ross có viết:

“Chúng ta thường vô thức tin rằng, “chết” là điều tất yếu xảy ra với tất cả mọi người, ngoại trừ bản thân.”

Vì vậy mà chúng ta không muốn nghĩ hay nghe gì về cái chết. Bằng lý trí, chúng ta đều hiểu rằng ngày nào đó mình sẽ ra đi, nhưng lại không hề cảm nhận được nó. Dù vậy, ai rồi cũng phải từ giã cõi đời, nên ở chương này, tôi đã thử tìm hiểu về khoảnh khắc Thần Chết tới đón chúng ta.

[*chú thích: Sát na là khái niệm Phật giáo dùng để chỉ đơn vị nhỏ nhất của thời gian, một ngày 24 giờ được tính bằng sáu nghìn bốn trăm tỷ chín vạn chín nghìn chín trăm tám mươi sát na. Tựa sách có thể hiểu nôm na là Khoảnh khắc chết.]

Khi nghĩ tới việc thay đổi nhịp sống hay cách sống của bản thân, tôi thấy như mình đang lấy tuổi thọ trung bình làm thước đo để đồng đếm cuộc đời.

“Tuổi thọ trung bình là điểm tựa tinh thần cho chúng ta.”

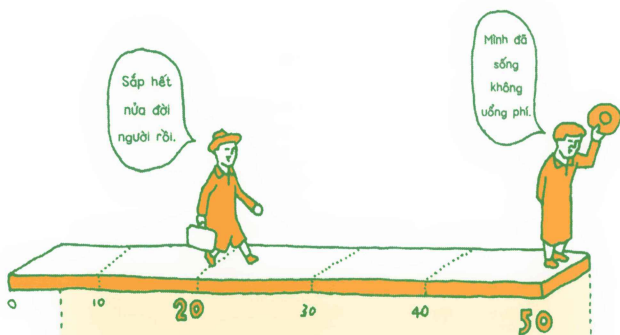
Tuổi thọ trung bình của người Nhật là khoảng tám mươi tuổi. Tôi còn chưa đi hết một nửa chặng đường, nên vẫn tin rằng: “Giờ làm sao mà chết được.”

“Người hiện đại đang sống chậm hơn bao giờ hết.”

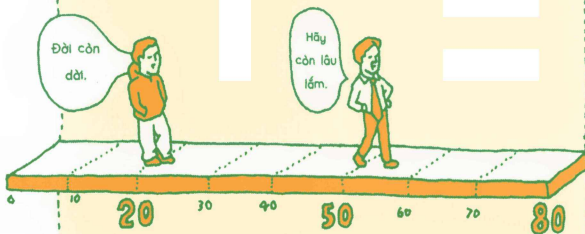
Ví dụ, người ta nói rằng tuổi thọ trung bình ở giai đoạn đầu thời Edo chỉ chừng 30 tuổi. Tôi năm nay 32 tuổi, nếu sống vào thời đó, hẳn đã về chầu tiên tổ rồi. Gần đây, tôi thường nghe nhắc tới cụm từ “sống chậm”, nhưng liệu người thời Edo có muốn sống chậm như vậy không? Có lẽ cảm thức “sống chậm lại sẽ tốt hơn” chỉ sinh ra trong thời đại mà con người có thể sống rất lâu mà thôi.

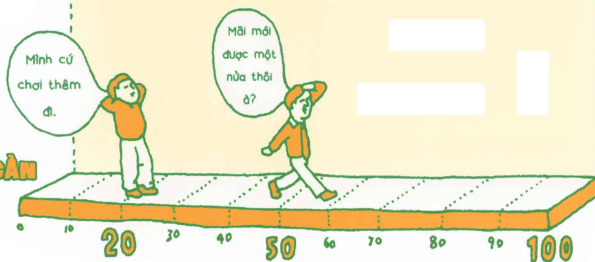
1947

HIỆN TẠI

TƯƠNG LAI GẦN

Xếp hạng tuổi thọ trung bình

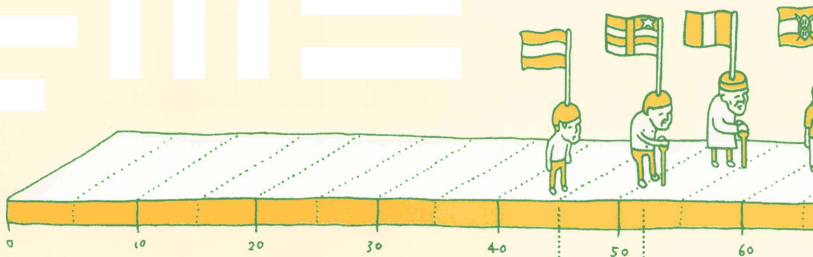
1 Nhật Bản / 84	9 Iceland / 82
2 Andorra / 83	9 Israel / 82
2 Úc / 83	9 Luxembourg / 82
2 Ý / 83	9 Monaco / 82
2 San Marino / 83	9 New Zealand / 82
2 Singapore / 83	9 Na Uy / 82
2 Tây Ban Nha / 83	9 Hàn Quốc / 82
2 Thụy Sĩ / 83	189 Angola / 52
9 Canada / 82	189 Cộng hòa Chad / 52
9 Cộng Hòa Síp / 82	189 Cộng hòa dân chủ Congo / 52
9 Pháp / 82	192 Cộng hòa Trung Phi / 51
	193 Vương quốc Lesotho / 50
	194 Cộng hòa Sierra Leone / 46

61

Thứ 164
[Cộng hòa Kenya]

55

Thứ 183
[Nigeria]

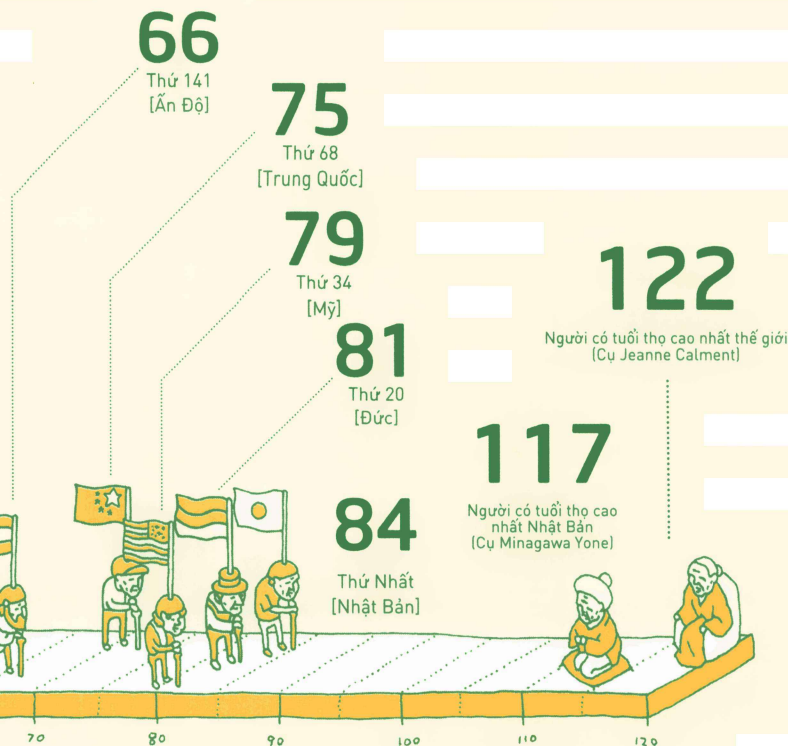

46

Thứ 194
[Cộng hòa Sierra Leone]

51

Thứ 192
[Cộng hòa Trung Phi]

TUỔI THỌ TRUNG BÌNH

Nhật Bản là nước có tuổi thọ trung bình cao nhất thế giới. Vì số trẻ em ngày càng giảm, nên đây cũng là đất nước có dân số già với rất đông người cao tuổi. Tuổi thọ trung bình được định nghĩa là "số năm dự kiến còn lại của cuộc đời tính từ thời điểm mới sinh". Nói cách khác, nó cho thấy mỗi người có thể sống thêm bao lâu tính từ giây phút chào đời. Vì thế, ở đất nước có tỷ lệ tử vong trẻ sơ sinh cao như Sierra Leone, tuổi thọ trung bình rất thấp. Tuổi thọ trung bình của người dân mỗi nước cũng phản ánh tình trạng của đất nước đó.

Số liệu dựa theo "Thông kê y tế thế giới năm 2015" của WHO (thống kê được WHO thực hiện năm 2013 với sự tham gia của 194 nước, tuổi thọ trung bình của người Nhật năm 2014 đối với nam giới là 81,17 tuổi, nữ giới là 86,83 tuổi).

Nếu thực hiện nếp sinh hoạt lý tưởng, con người có thể thọ tới 200 tuổi.

Tôi nghe nói có cả lý thuyết như vậy nữa. Nhưng ngẫm lại, trong 200 năm ấy sẽ có khoảng 130 năm không thể sinh hoạt tình dục. Bạn nghĩ sao về chuyện này?

“Mặc dù tuổi thọ kéo dài, nhưng cơ thể không thể theo kịp.”

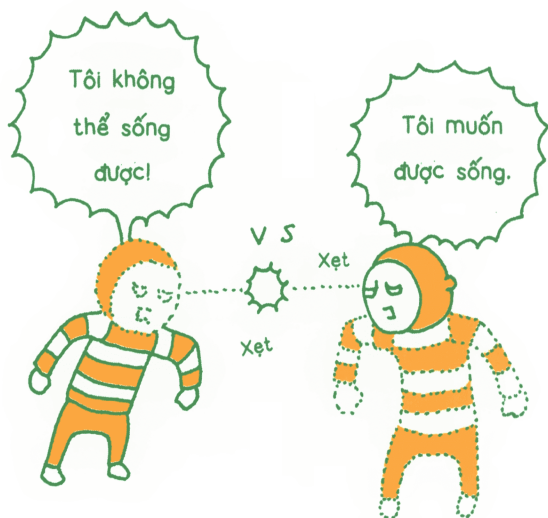
Trong vòng 50 năm trở lại đây, tuổi thọ trung bình của người Nhật đã tăng thêm 20 tuổi, song tôi chưa từng nghe nói tốc độ lão hóa của cơ thể có gì thay đổi.

Hiện nay, tin tức thường đề cập đến tình trạng già hóa dân số như một vấn đề nổi cộm, nhưng tôi nghĩ vấn đề không nằm ở sự già hóa dân số, mà ở việc cơ thể con người và xã hội không thể theo kịp với điều đó.

“Nguyện vọng vs Tuổi thọ.”

“Nguyện vọng sống”, và “Tuổi thọ kéo dài”. Vốn dĩ đây đều là những điều tốt đẹp.

Nhưng trên thực tế, chúng dường như đang đối chọi gay gắt.

[Tuổi thọ của cơ thể]

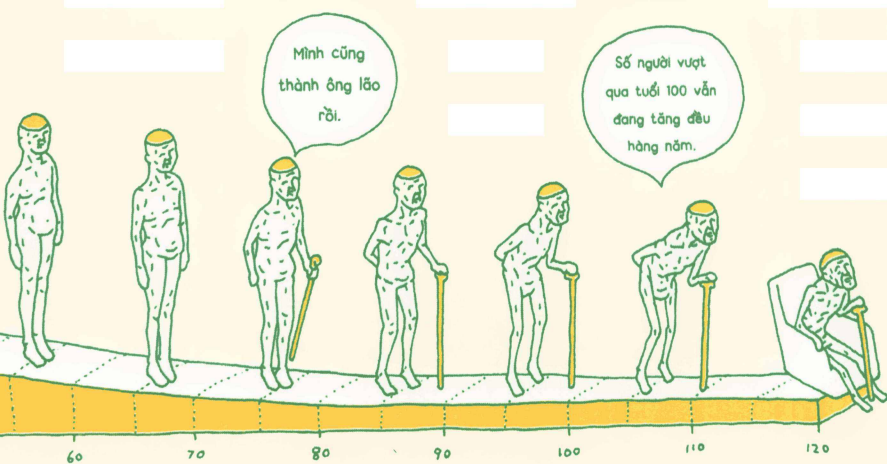
[Nguyên vọng]

TUỔI THỌ CỦA CƠ THỂ

Lượng hormon sinh trưởng của con người sẽ đạt ngưỡng cao nhất vào năm 12 tuổi, sau đó giảm dần. Nhờ những tiến bộ về y học và vệ sinh chung, con người đã có thể sống lâu hơn, nhưng cơ thể vẫn lão hóa sớm như ở bất kỳ thời đại nào. Do đó, sống lâu đồng nghĩa với việc thời gian già lão sẽ tăng lên.

Hình vẽ dựa theo dữ liệu của *Biểu đồ nồng độ hormon sinh trưởng trong máu tương ứng với độ tuổi*. "Cơ chế lão hóa và tuổi thọ", Yonei Yoshikazu.

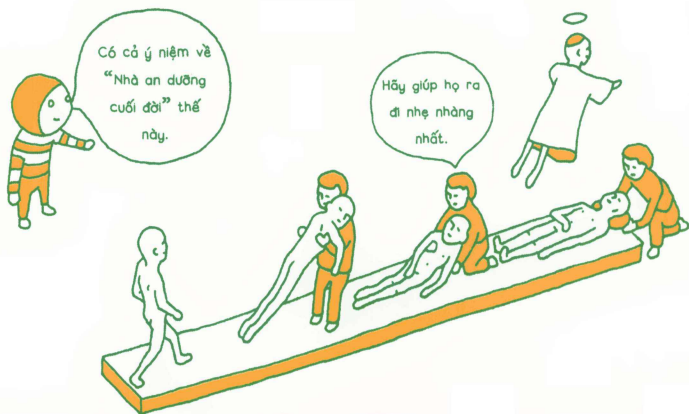
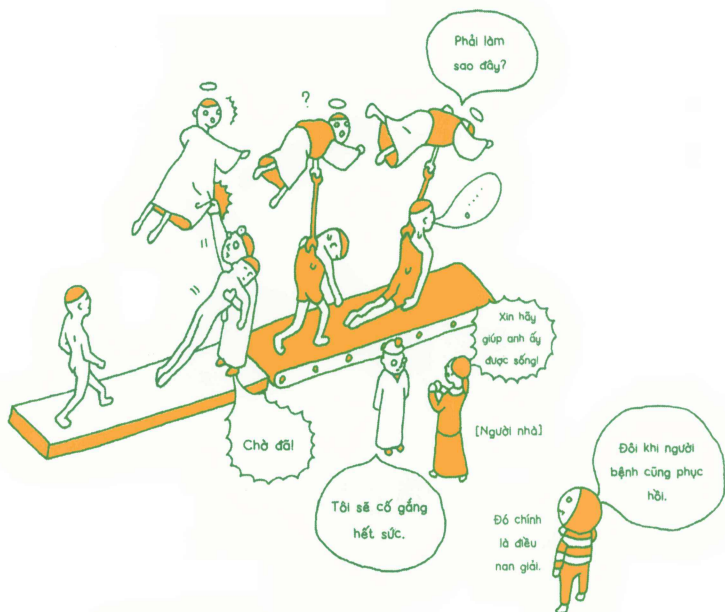
Sự phát triển của ngành Kỹ thuật Y học đã dẫn đến tình trạng có những người không còn nguyện vọng sống tiếp, nhưng cơ thể họ vẫn sống. Trong hoàn cảnh đó, nhiều hình thái mới của cái chết đã ra đời, ví dụ như “chết não”.

“Điểm kết thúc của nguyện vọng sống và tuổi thọ cơ thể không trùng nhau.”

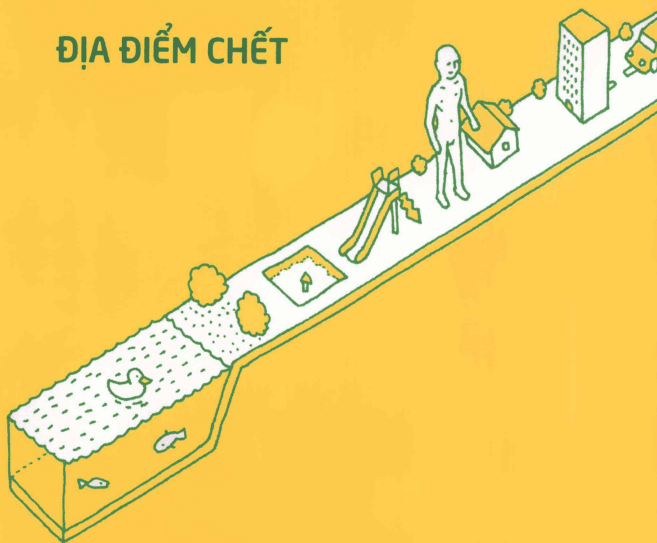
Các loài động vật có thể bị ăn thịt hoặc bị thương, thời điểm chết của chúng do cơ thể quyết định. Nhưng với con người ngày nay, thứ quyết định thời điểm chết lại là nguyện vọng của họ hoặc của những người xung quanh.

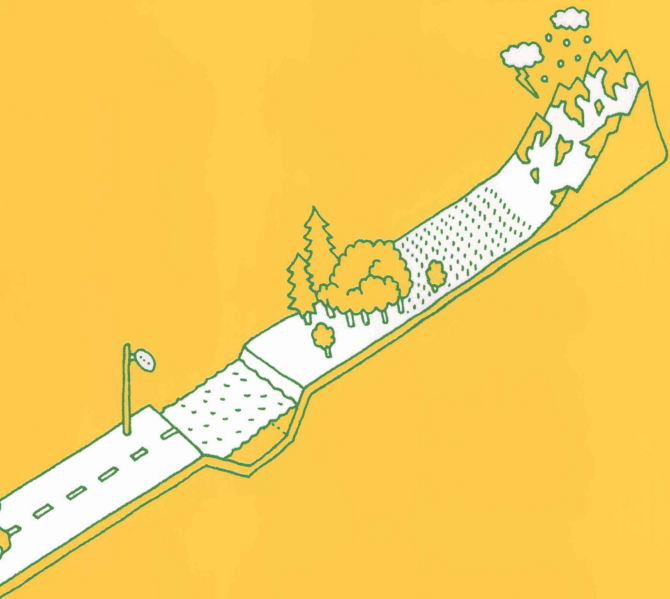
“Khi nào chúng ta nên chết?”

Nếu như các nghiên cứu về gen phát triển đến mức có thể giúp chúng ta biết trước tuổi thọ cũng như bệnh tật trong tương lai, và nếu như tuổi thọ trung bình của con người vượt ngưỡng 100, thì mọi chuyện sẽ ra sao? Khi đó, có lẽ chúng ta cần cân nhắc xem nên chấm dứt cuộc sống ở thời điểm nào, thay vì tự hỏi bao giờ mình sẽ chết. Đã đến cái thời mà con người tự mình đối diện và chủ động bước về phía cái chết rồi.

ĐỊA ĐIỂM CHẾT

Một buổi chiều trong kỳ nghỉ hè, tôi lái xe bon bon trên đường quê. Nông trại vắng vắng tiếng bò, tiết trời nắng ráo. Cây cối trong rừng tươi xanh.

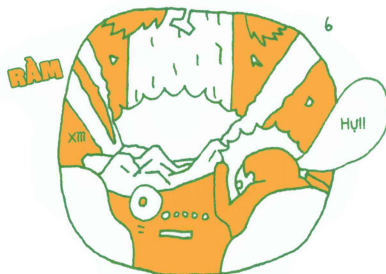
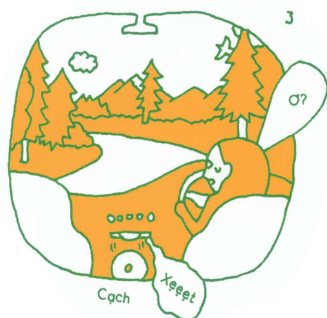
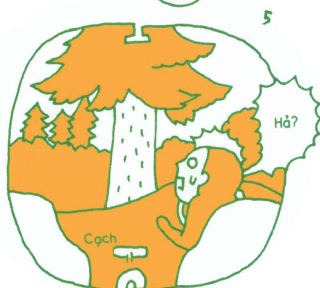
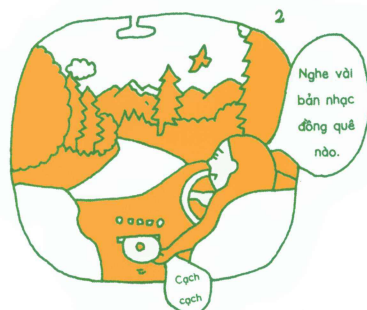
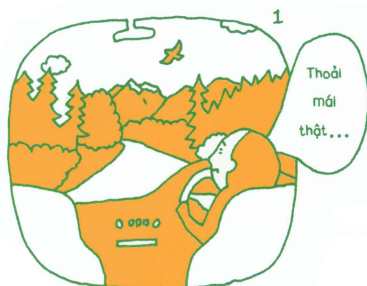
“Có tí nhạc nữa thì tuyệt.”

Tôi đặt chiếc CD yêu thích vào đầu đĩa. Nhưng đẩy vào bao nhiêu lần, đĩa đều bị nhè ra.

Tôi cúi xuống vật lộn với nó tới mười mấy giây. Lúc nhìn lên đã thấy sừng sững trước mặt một cây tuyết tùng màu nâu. Thân cây bắt ngờ lún vào tận kính trước, nắp ca-pô nhún nhúm như một tấm vải.

“Ôi, mình sắp chết rồi ư?”

Ý nghĩ đó vừa lóe lên, thì đầu tôi đã đập mạnh vào tay lái.

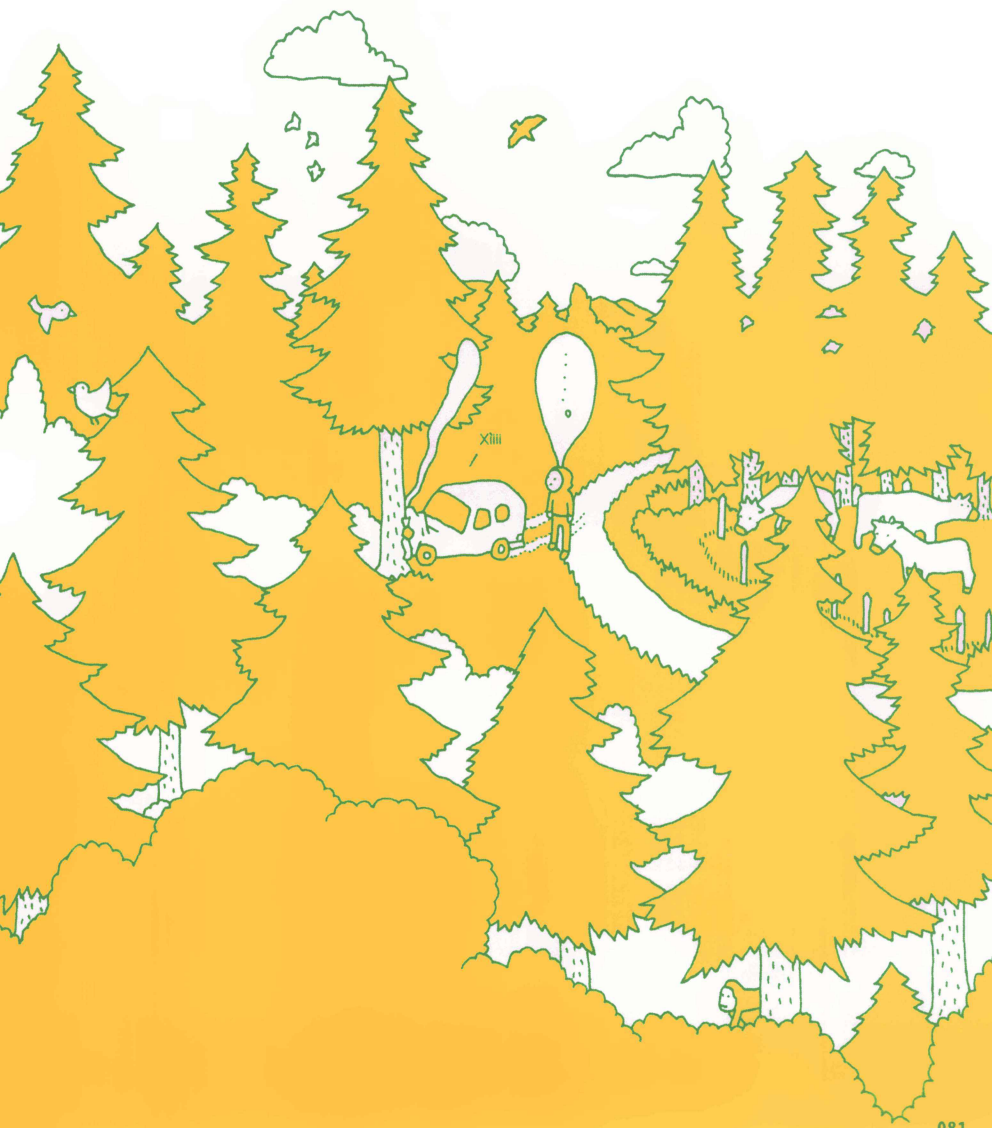

Chiếc xe hư hỏng nặng, khói trắng bốc lên xì xì, còn tôi thì may mà chỉ bị u một cục. Bên ngoài trời vẫn đẹp, chim vẫn hót, bò vẫn kêu.

“Mém chút nữa là bỏ mạng ở nơi này rồi.”

Trên phim ảnh, khi nhân vật sắp chết, người ta sẽ chọn một cảnh nền tương xứng. Nhưng thực tế, đôi khi chúng ta lại chết trong một khung cảnh thôn quê chẳng có gì đặc biệt.

Rồi mình sẽ chết ở đâu? Chắc hẳn ai trong chúng ta cũng từng nghĩ về điều này. Vì vậy, tôi đã quyết định thống kê trên nhiều phạm vi, từ gia đình tới thế giới, xem con người thường chết ở đâu và dễ chết ở những nơi như thế nào.

SỐ NGƯỜI CHẾT HÀNG NĂM TRÊN THẾ GIỚI (ĐƠN VỊ: NGƯỜI)

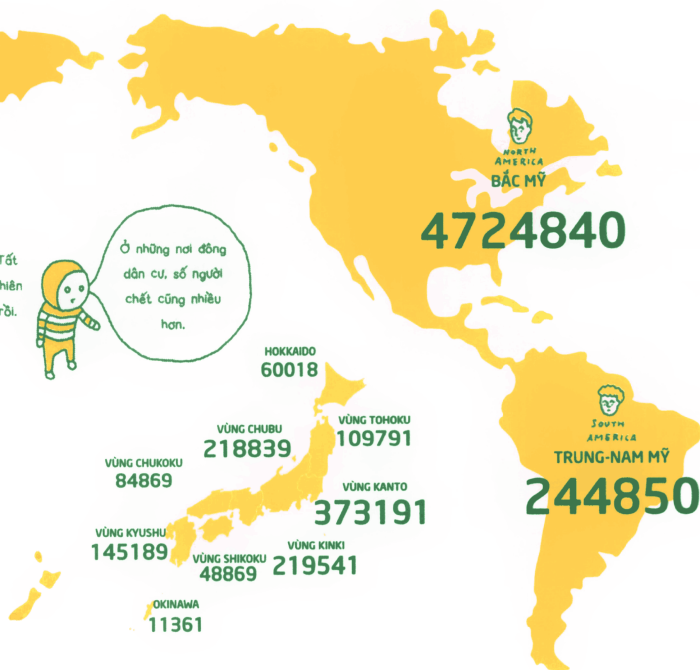
Tổng dân số thế giới vào khoảng 7,2 tỷ người.

Số người chết hàng năm theo thống kê là khoảng 59.330.000 người.

Số người chết của các quốc gia được tính theo công thức:

Dân số các lục địa (đơn vị 100.000 người - năm 2012) x tỷ lệ tử vong trên các lục địa (số người chết/100.000 người - từ 2010 đến 2015).

Số liệu từ Data Book of The World 2016.

SỐ NGƯỜI CHẾT HÀNG NĂM Ở NHẬT (ĐƠN VỊ: NGƯỜI)

Tổng dân số của Nhật vào khoảng 125.431.000 người.
Số người chết hàng năm theo thống kê là 1.273.004 người.

Số liệu dựa theo "Thống kê biến động dân số" năm 2003. Không tính số người chết ở nước ngoài (163 người) và số người mất tích (1173 người).

1925

[TẠI CÁC BÙNG BÌNH]
(SỐ VỤ)

866

[TẠI NẠN XE MOTOR -
XE GẮN MÁY]

35

[RƠI XUỐNG/BỊ CUỐN
VÀO ĐƯỜNG RAY TỬ ĐIỂM
CHỖ TÀU]

95

[TẠI NẠN Ở NƠI GIAO
NHAU GIỮA ĐƯỜNG BỘ
VÀ ĐƯỜNG SẮT]

215

[TẠI NẠN GIAO THÔNG
TRÊN ĐƯỜNG CAO TỐC]

208

[TẠI NẠN GIAO THÔNG]

3197

[TẠI NẠN OTO]

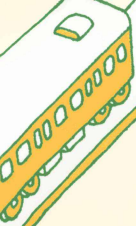
2048

[TẠI NẠN GIAO THÔNG
KHI ĐI BỘ]

SỐ NGƯỜI CHẾT NGOÀI TRỜI HÀNG NĂM

(ĐƠN VỊ: NGƯỜI)

Tai nạn giao thông là nguyên nhân gây ra cái chết ngoài trời hàng đầu tại Nhật. Tiếp theo là thiên tai và lao động quá sức. Đặc biệt, có thể nói nơi dễ chết người nhất là "các bùng bình".

[TẠI NAN HÀNG KHÔNG]

6

[TẠI NAN DO THIẾT BỊ VUI CHƠI]

4

[PHƠI NHIỆM NHIỆT ĐỘ QUÁ CAO NGOÀI TRỜI]

279

[ĐUỐI NƯỚC] (Ở SÔNG, HỒ, BỂ BƠI)

82

[DU THUYỀN]

16

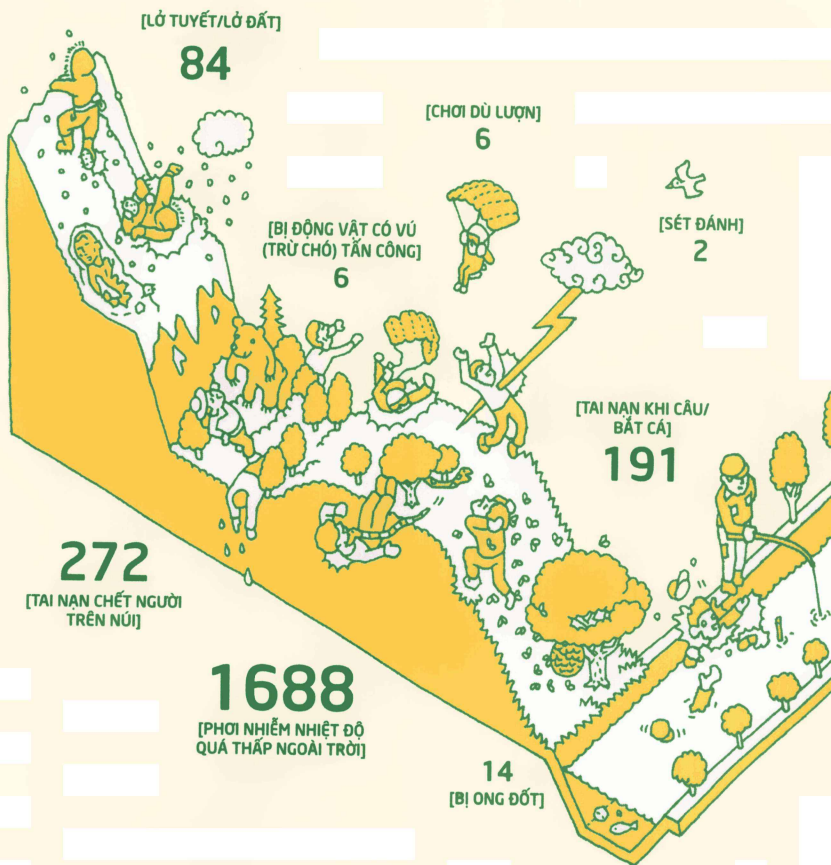
PHƠI NHIỆM = TRỰC TIẾP CHỊU TÁC ĐỘNG

17

[LẤN VỚI BÌNH KHÍ]

35

[LẤN VỚI ỐNG THỐ]

Thống kê biến động dân số năm 2014 / Tài liệu của Hội đồng Thể thao Nhật Bản năm 2014 / Sách trắng Cảnh sát năm 2014 / Tài liệu của Cục Giao thông Sứ Cảnh sát năm 2015 / Tài liệu của Bộ Đất đai, Hạ tầng, Giao thông và Du lịch Nhật Bản năm 2015 / Tài liệu của Bộ Y tế, Lao động và Phúc lợi năm 2014/ Tài liệu của Lực lượng bảo vệ bờ biển Nhật Bản năm 2013 / Liên đoàn Điều & Dù lượn Nhật Bản năm 2014.

[TỰ SÁT/CÓ Ý ĐỊNH TỰ SÁT DO LAO ĐỘNG QUÁ SỨC]

(BAN PHÒNG CHỐNG LAO ĐỘNG QUÁ SỨC CHỨNG NHẬN)

99

[MÁY BAY/PHÂN LỤC]

0

[ĐỘT TỬ DO LAO ĐỘNG QUÁ SỨC]

(BAN PHÒNG CHỐNG LAO ĐỘNG QUÁ SỨC CHỨNG NHẬN)

121

[SỰ CỐ Y HỌC]

(GỒM CẢ NHỮNG VỤ KHÔNG CÓ GHI CHÉP TẠI NẠN KHI ĐIỀU TRỊ)

733

[TAI NẠN TRONG NHÀ]

14582

[TRONG NHÀ TRƯỜNG]

63

39 24

[BỊ THƯƠNG/
TAI NẠN] [BỊ BỆNH]

1086

[HỎA HOẠN]

788

[TAI NẠN XE ĐẠP]

PHƠI NHIỄM = TRỰC TIẾP CHỊU TÁC ĐỘNG

[RƠI XUỐNG TỪ CÁC TÒA
NHÀ/CÔNG TRÌNH]

323

[NGÃ CẦU THANG]

475

[NGẬT THỞ/NGHEN
ĐỔ VẬT]

229

[PHƠI NHIỄM QUẦN ÁO,
ĐỒ NGỦ, V.V. BỊ CHÁY,
NÓNG CHÁY]

51

437

[PHƠI NHIỄM NHIỆT ĐỘ QUÁ
THẤP TRONG TỰ NHIÊN]

95

[TIẾP XÚC VỚI VẬT CÓ
NHIỆT ĐỘ CAO]

4761

[ĐUỐI NƯỚC TRONG BỒN TẮM]

75

[TIẾP XÚC VỚI NƯỚC
NÓNG TỪ VÒI TẮM]

1019 [PHƠI NHIỄM CHÁY KHÔNG
KIỂM SOÁT ĐƯỢC TRONG
CÁC TÒA NHÀ]

[TRÚNG ĐỘC/PHƠI NHIỄM
KHÍ GAS/HƠI NƯỚC]

76

[PHƠI NHIỄM NHIỆT ĐỘ QUÁ
CAO TRONG TỰ NHIÊN]

203

[NGẠT THỞ]

(NGHEN THỨC ĂN GÂY TÁC KHÍ QUẢN)

2685

[VƯỢT NGHE DO
TRÁO NGƯỢC DÀ
ĐÁY - THỰC QUẢN]

633

1462

[NGÃ DO VẮP CHÂN]

53

[NGỘ ĐỘC VÀ PHƠI NHIỄM
THUỐC TRỪ SÂU]

24

[CHẾT ĐỐI]

SỐ NGƯỜI CHẾT TẠI NHÀ HÀNG NĂM (ĐƠN VỊ: NGƯỜI)

Thực ra, số người chết do tai nạn tại nhà còn nhiều hơn chết vì tai nạn giao thông.

Khoảng 80% nạn nhân là người già. Với những người trên 65 tuổi, bốn tầng và cầu thang là những nơi nguy hiểm nhất.

Dựa theo kết quả điều tra số người chết do tai nạn trong gia đình của "Tổng kê biến động dân số" năm 2013.

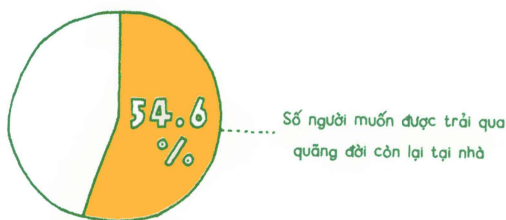
Thú thực, những địa điểm chết người được liệt kê ở đây không liên quan tới hầu hết mọi người. Lý do là vì:

“80% người Nhật chết trong bệnh viện.”

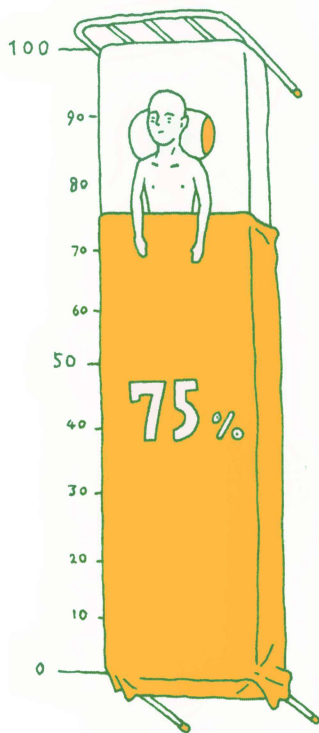
Những người chết do tai nạn chỉ chiếm chưa đầy 10%. Hầu hết những người còn lại đều chết vì ốm đau, bệnh tật và chết trong bệnh viện.

Xã hội hiện đại là một xã hội đa dạng.

Tôi vốn nghĩ cái chết có thể xảy ra ở rất nhiều nơi, với muôn hình vạn trạng. Nhưng trên thực tế, những nơi đó đang dần được quy về một mối, so với ngày xưa, tỷ lệ người chết trong bệnh viện đã tăng lên rất nhiều. Tuy nhiên gần đây, ngày càng có nhiều người lựa chọn các phương pháp “Chăm sóc giảm nhẹ nỗi đau”, hay còn được gọi là Chăm sóc giai đoạn cuối (terminal care), như Nhà an dưỡng cuối đời hay Chăm sóc tại nhà...

[Tỷ lệ người muốn được chết tại nhà]

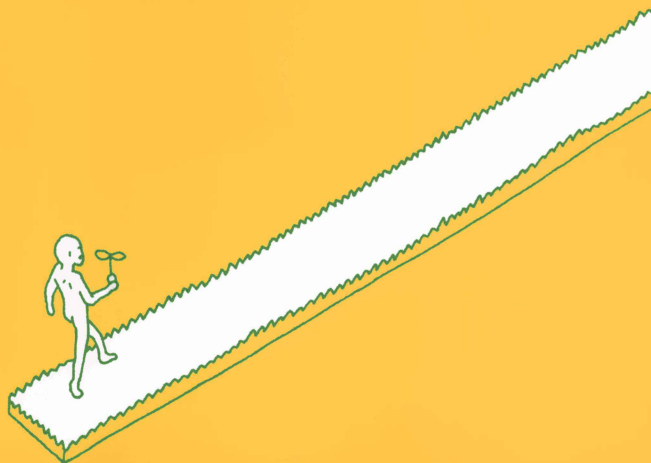

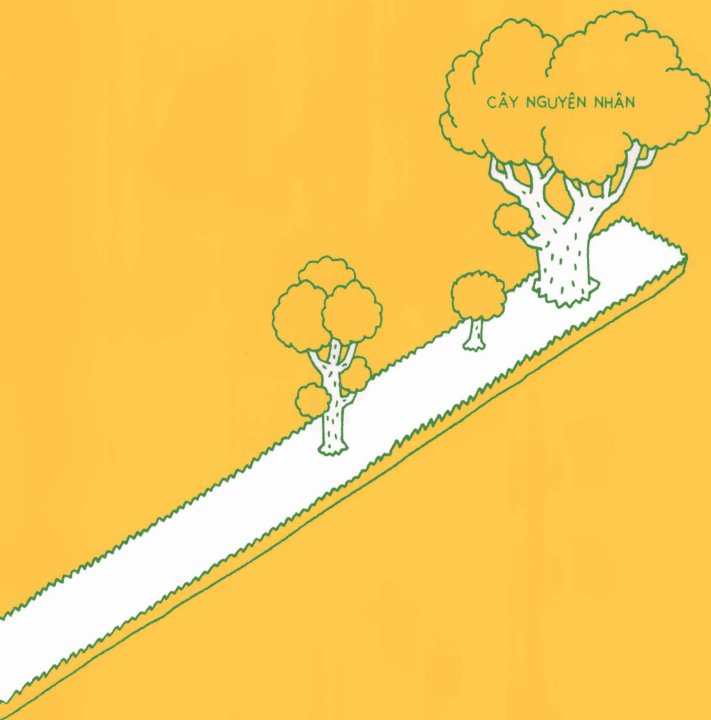
80%: Theo "Thông kê biến động dân số" năm 2014. Những trường hợp chết tại bệnh viện chiếm 75.2% các ca tử vong 1 năm.

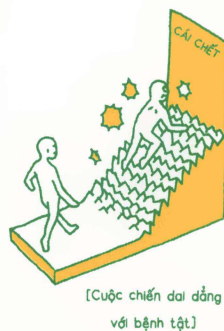
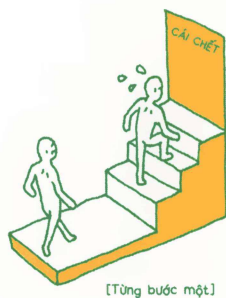
10%: Theo "Thông kê biến động dân số" năm 2014. Số người chết vì những lý do ngoài bệnh tật như tự sát, tai nạn, tuổi già chiếm 12.8%.

Biểu đồ hình tròn dựa theo tài liệu của Văn phòng Nội các năm 2012 [Lấy đối tượng là nam nữ trên 55 tuổi].

NGUYÊN NHÂN CỦA CÁI CHẾT

“Sao mà mất?” Khi nghe tin có đám tang hoặc ai đó qua đời, chắc hẳn chúng ta đều không kìm lòng được, mà muốn hỏi ngay nguyên nhân cái chết là gì.

“Biết rồi thì sao chứ?”

Dù là nhồi máu cơ tim hay tai nạn giao thông, thì người chết cũng đã chết rồi, chẳng thể thay đổi được. Nhưng chúng ta vẫn hỏi, một phần vì muốn hoàn toàn chấp nhận điều đó, phần còn lại, có lẽ là do hiếu kỳ. Khi tìm hiểu về cái chết, tôi thấy rất nhiều sách nói về nguyên nhân chết, nhưng theo tôi, bản thân cái chết và nguyên nhân gây ra nó không liên quan nhiều tới nhau.

“Nguyên nhân cái chết không phải cái chết, mà là chuyện trước lúc chết.”

Chính xác hơn là trước khi nhắm mắt, người chết cảm thấy đau đớn, vật vã hay ra đi nhanh chóng, nhẹ nhàng mới là điều chúng ta muốn biết. Về nguyên nhân cái chết của người Nhật, chỉ nhìn qua đã thấy có chừng 8.200 loại. Vì không thể liệt kê tất cả, nên ở đây, tôi chỉ tìm hiểu về những nguyên nhân tiêu biểu mà thôi.

CÓ VÔ VÀN NGUYÊN NHÂN DẪN ĐẾN CÁI CHẾT

Trong "Thống kê biến động dân số", Bộ Y tế, Lao động và Phúc lợi đã sử dụng "Bảng phân loại cơ bản các nguyên nhân dẫn tới cái chết". Đây là bảng phân loại nguyên nhân dẫn đến cái chết mà Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) lập ra để thực hiện các thống kê quốc tế. Trên thực tế, nguyên nhân cái chết được chia thành vô số nhánh nhỏ giống như sơ đồ cây bên trên, nếu chia nhỏ đến tận cùng thì có khoảng 8.200 nguyên nhân.

Theo “Bảng phân loại cơ bản các nguyên nhân gây ra cái chết”, nhìn một cách tổng quát, có hai nhóm nguyên nhân dẫn đến cái chết là nguyên nhân bên ngoài và nguyên nhân bên trong cơ thể. Trong số các bệnh chết người, có vài chục loại bệnh truyền nhiễm, trong số các loại bệnh truyền nhiễm lại có vài chục bệnh khác nhau, như “Sốt phát ban” chẳng hạn, rồi tùy vào vị trí và triệu chứng bệnh mà lại có thêm vài chục nguyên nhân chết nữa. Theo cách này, chúng ta còn có thể tiếp tục chia nhỏ các nguyên nhân chết hơn nữa.

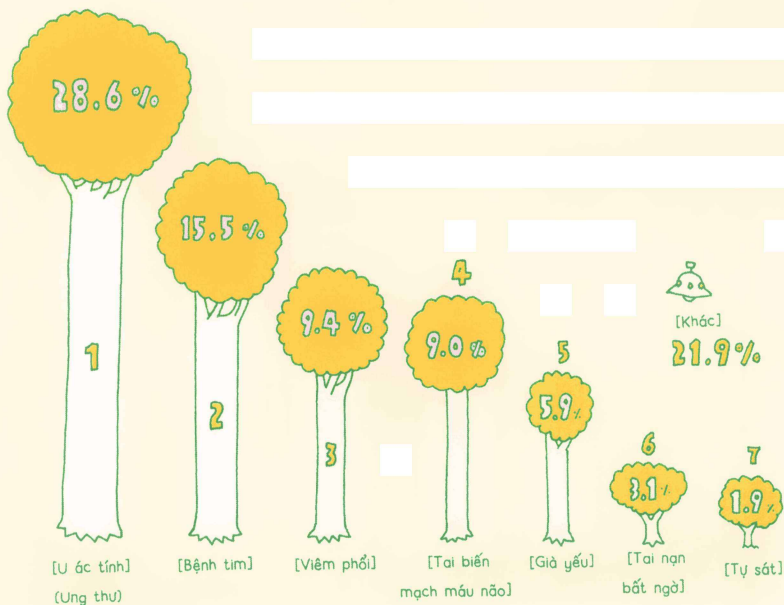

CÁC NGUYÊN NHÂN CHÍNH GÂY RA CÁI CHẾT

Ở Nhật, những căn bệnh gây chết người nhiều nhất được gọi là “Ba căn bệnh lớn” (còn gọi là “Bệnh quốc dân”).

Khoảng 60 năm trước, ba căn bệnh đó lần lượt là “Lao”, “Viêm phổi”, “Tai biến mạch máu não”.

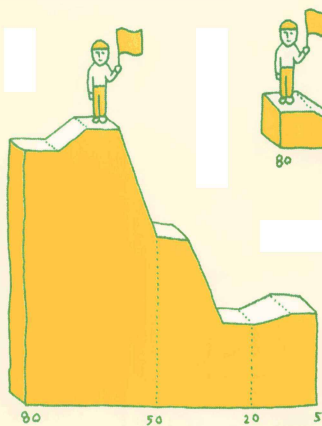
Chữa được bệnh này thì bệnh khác lại xuất hiện, bệnh tật và thời đại vẫn tiếp tục phát triển cùng nhau.

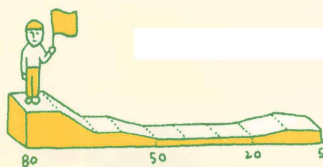
XẾP HẠNG CÁC NGUYÊN NHÂN GÂY CHẾT Ở NHẬT

Đứng đầu trong số các nguyên nhân gây ra cái chết là [U ác tính = Ung thư]. Trên thế giới cũng vậy, ở hầu hết các nước phát triển, ung thư chiếm vị trí thứ nhất. Ở Nhật, nếu loại trừ ung thư, tuổi thọ trung bình của nam giới sẽ tăng 4,04 tuổi, nữ giới tăng 3,01 tuổi.

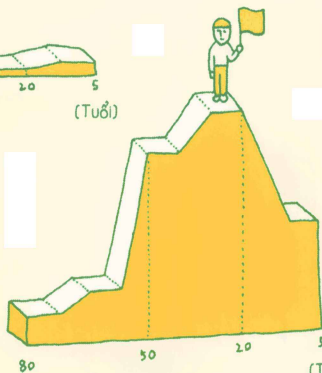
Số liệu dựa theo "Bảng sinh mệnh cơ bản" và "Thống kê biến động dân số".

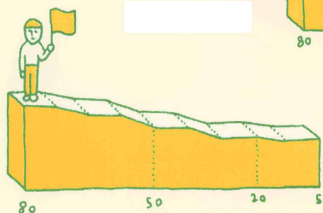
[U ác tính] (Ung thư)

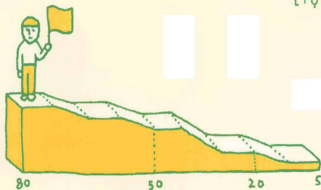
[Viêm phổi]

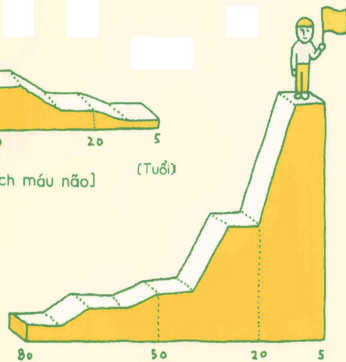
[Tụ sắt]

[Bệnh tim]

[Tai biến mạch máu não]

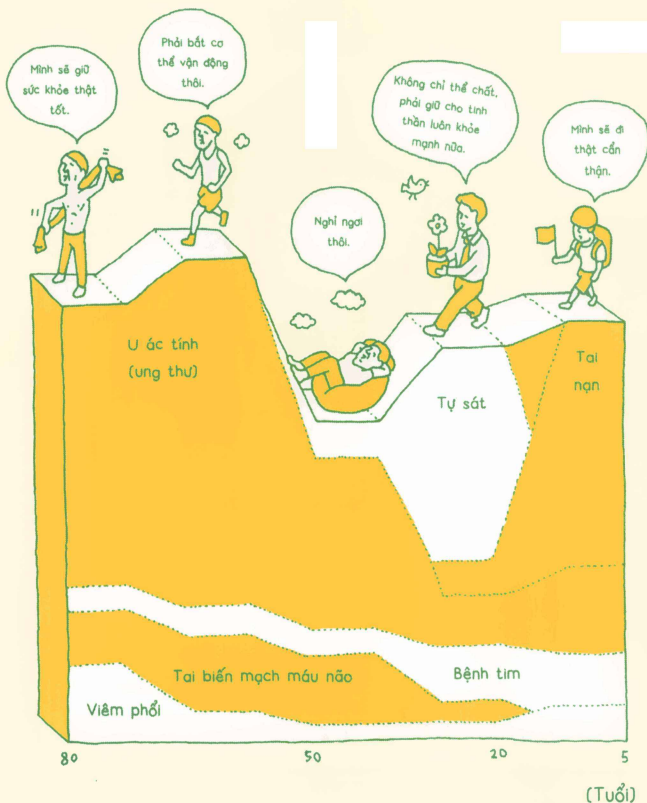

[Tai nạn bất ngờ]

(Tuổi)

MỐI QUAN HỆ GIỮA NGUYÊN NHÂN CHẾT VÀ TUỔI TÁC

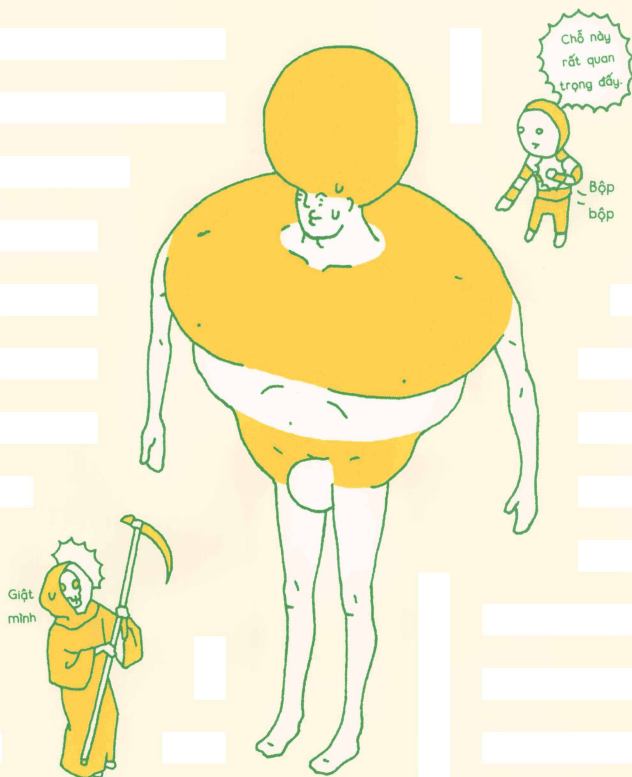
Tôi đã thử vẽ biểu đồ thể hiện số người chết theo từng loại nguyên nhân, với trục nằm ngang là số tuổi. Những người trẻ tuổi khỏe mạnh tuy khó mắc bệnh, nhưng lại dễ chết vì tai nạn. Các nhân viên công ty đang trong thời kỳ sung sức lại tự sát nhiều. Tùy từng độ tuổi mà tỷ lệ với các nguyên nhân chết sẽ khác nhau.

TỪ CÁC NGUYÊN NHÂN GÂY RA CÁI CHẾT, SUY NGHĨ VỀ SINH HOẠT HÀNG NGÀY

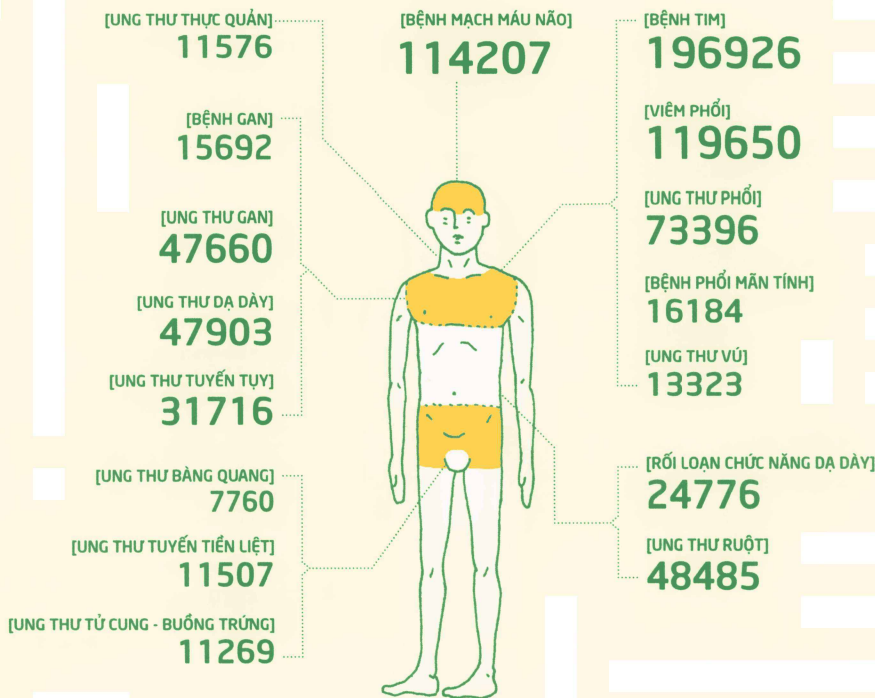
Các nguyên nhân chính dẫn tới cái chết thay đổi theo từng độ tuổi, nên có thể những việc ta để tâm ghi nhớ thường ngày cũng sẽ thay đổi theo. Khi còn trẻ, chúng ta thường nghĩ tới niềm vui hơn là sức khỏe, tuổi trung niên thì coi trọng việc nghỉ ngơi. Thật không ngờ khi đối chiếu, các hoạt động của mọi người lại giống nhau đến vậy.

Biểu đồ được dựng theo "Tổng kê biến động dân số" năm 2003.

KẺ TÍ HON GÂY RA CÁI CHẾT

Sau khi xác định tỷ lệ dựa theo số người chết vì các căn bệnh trên từng bộ phận cơ thể, ta thu được hình dạng người như thế này. Ngực to bất thường. Tiếp theo là đầu. Những thứ còn lại thì đều nhỏ dần. Nếu chúng ta có thể nhìn thấy hình dáng thực sự của Thần Chết, chắc ông ta trông sẽ giống thế này.

SỐ NGƯỜI CHẾT HÀNG NĂM XẾP THEO BỆNH TRÊN TỪNG BỘ PHẬN CƠ THỂ

Tôi đã phân loại, tổng hợp số người chết do 10 bệnh chết người hàng đầu ở Nhật và số người chết do u ác tính (ung thư) theo từng bộ phận trên cơ thể. Đã loại trừ các bệnh có phạm vi trên toàn cơ thể như ung thư da hay các bệnh về máu.

Số liệu tham khảo từ "Thống kê biến động dân số" năm 2014.

“Anh bị ung thư rồi.”

Một câu nói khiến người nghe bàng hoàng. U ác tính (ung thư) là nguyên nhân gây ra cái chết hàng đầu ở Nhật. Khi số người chết vì bệnh truyền nhiễm giảm, tuổi thọ con người kéo dài, kết cục là số trường hợp mắc ung thư lại tăng lên.

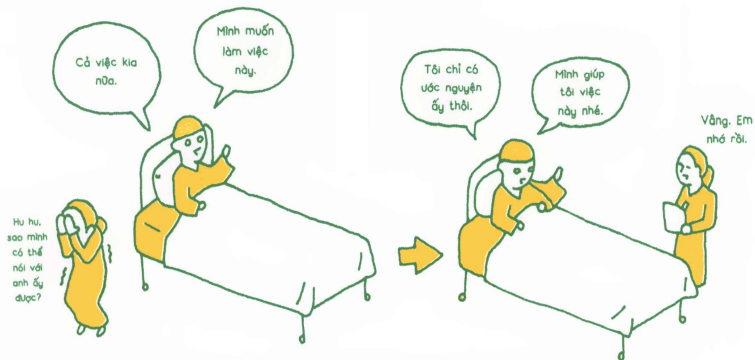
Vậy là, nếu nhìn nhận một cách thực tế, đối mặt với “ung thư” cũng đồng nghĩa đối mặt với cái chết.

Trong bản điều tra 990 đối tượng nam nữ độ tuổi từ 40 đến 69, có tới 70% người tham gia trả lời rằng: “Trong bất kỳ hoàn cảnh nào, nếu mắc ung thư, tôi cũng muốn được biết sự thật.” Trong bản điều tra các bác sĩ trên cả nước, tỷ lệ thông báo bệnh ung thư cũng là khoảng 70%. Cho tới gần đây, vẫn có nhiều người không thông báo về bệnh ung thư cho bệnh nhân của mình.

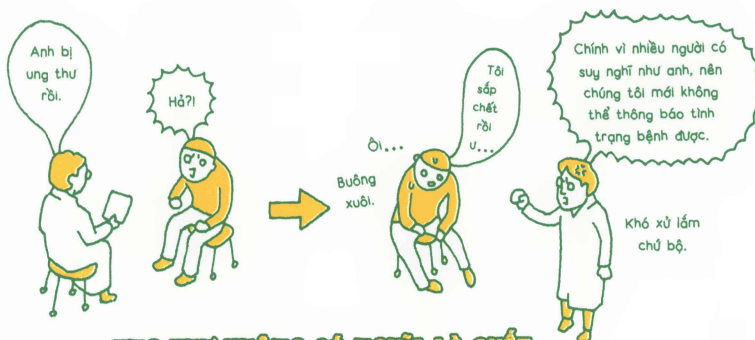
Có vẻ như ấn tượng “Ung thư = Cái chết” quá mạnh mẽ, nên các bác sĩ cũng cảm thấy việc thông báo thật khó khăn.

Tỷ lệ mong được thông báo mắc ung thư: Theo “Điều tra nhận thức về Chăm sóc giai đoạn cuối” do Viện nghiên cứu Life Design thực hiện năm 2001.

Tỷ lệ thông báo mắc ung thư: Theo kết quả điều tra của bác sĩ Sakamoto Junichi của bệnh viện công Aichi năm 1999 (đối tượng là 182 bác sĩ).

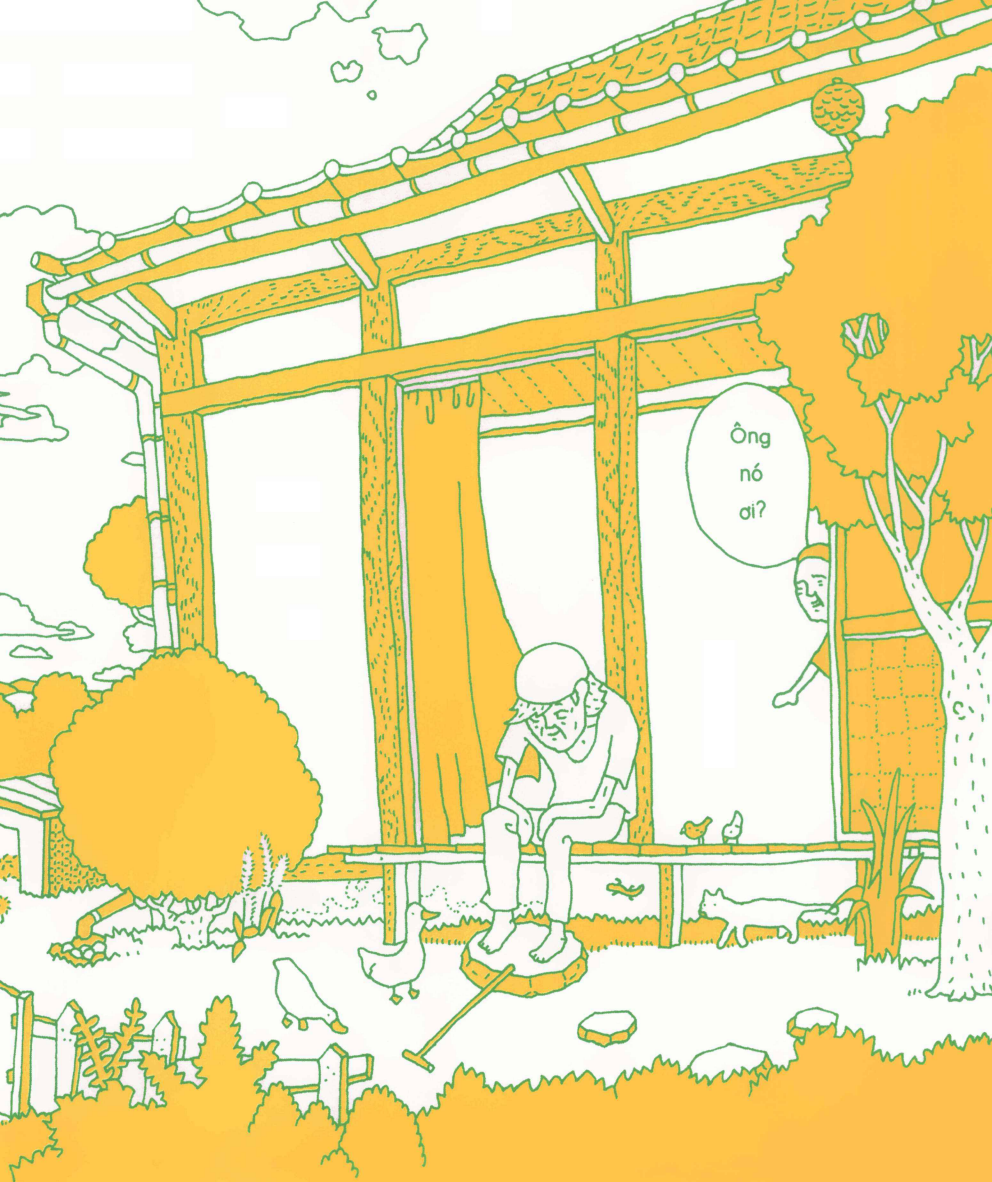

TRƯỚC VÀ SAU KHI BIẾT MÌNH MẮC BỆNH UNG THƯ

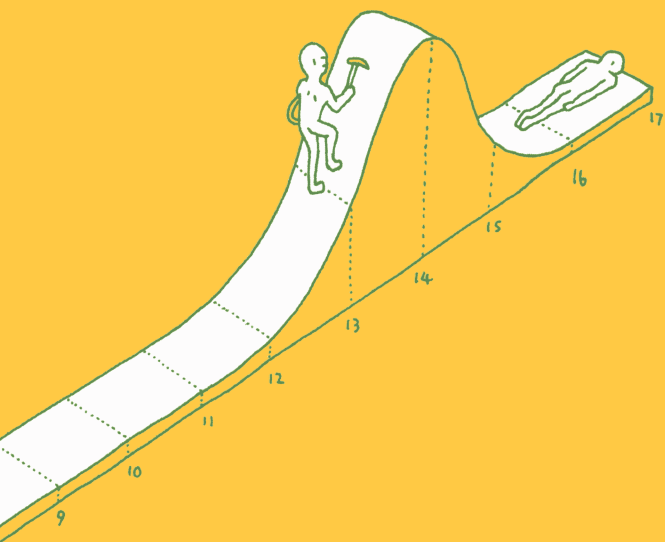
UNG THƯ KHÔNG CÓ NGHĨA LÀ CHẾT.

NHỮNG CÁI CHẾT HUYỀN THOẠI

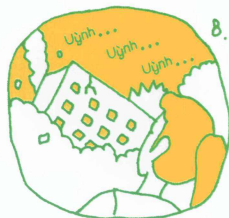
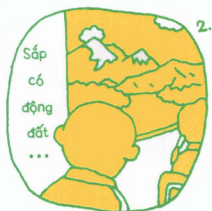
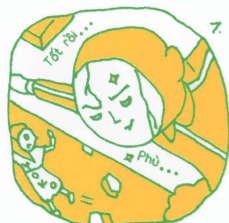
Hồi lớp sáu, tôi là fan cuồng của Minamino Yoko*. Mỗi khi rảnh rỗi, tôi lại tưởng tượng ra những câu chuyện về mình và Yoko. Tôi rất thích chuyện Yoko lâm vào bước đường cùng và tôi xuất hiện cứu cô ấy. Vì phải anh dũng chiến đấu, nên tôi sẽ bị thương ở cánh tay, còn đầu thì chảy máu ròng ròng, để cô ấy thấy tôi đã cố gắng đến thế nào. Yoko sẽ cảm động và dịu dàng chăm sóc tôi. Nhưng dần dần, tôi thấy như vậy không đủ. Tôi muốn chiếm giữ trái tim Yoko một cách mãnh liệt hơn kia.

“Đúng là chỉ còn cách chết mà thôi.”

Kiệt tác tuyệt vời nhất trong đầu tôi là câu chuyện về trận động đất lớn ở Tokyo. Nhà tôi nằm trên địa phận Fossa Magna** ở Nagano nên cảm nhận được động đất sớm nhất. Tôi phát ra hào quang siêu nhân, bay lượn trên bầu trời, hướng về phía Tokyo. Yoko bị một tòa nhà đè lên. Tôi vươn mình nhấc bổng tòa nhà đó. Giải cứu Yoko xong, tôi kiệt sức và chìm dần xuống đồng cỏ nát.

[Chú thích: *Minamino Yoko là diễn viên, ca sĩ thần tượng của Nhật Bản.

**Fossa Magna: Rãnh địa chất lớn phân chia hai miền Đông, Tây của Nhật.)

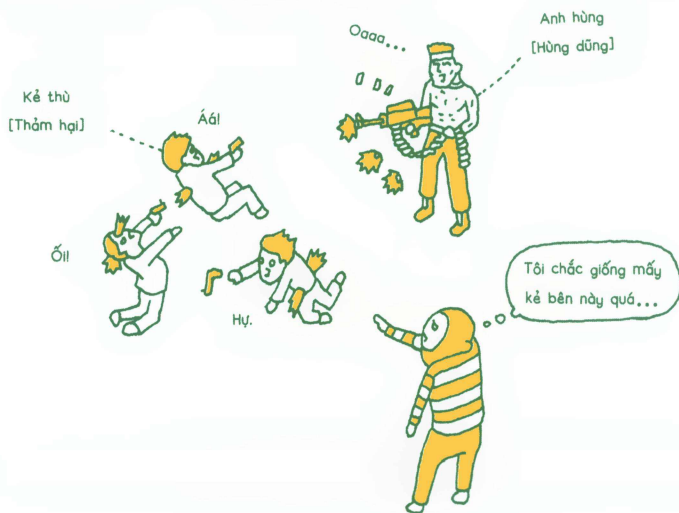

Hy sinh thân mình để cứu sống Yoko là cái chết thật oanh liệt! Trái tim non nớt của tôi khi ấy cảm thấy như vậy. Mọi người thường nói, xếp hạng hay đánh giá cái chết không phải là việc hay ho gì. Nhưng tôi tin rằng có cái chết tốt và cái chết xấu, cái chết hào hùng và cái chết thảm hại.

“Những gì ta làm khi còn sống sẽ tạo nên hình ảnh của ta khi chết.”

Có thể nói câu chuyện trước khi chết chính là phần đời ta đã sống. Có người để lại niềm tiếc nuối lớn lao, lại có kẻ bị thương hại là ngốc nghếch. Khi nghĩ về cái chết của bản thân, có lẽ điều chúng ta quan tâm nhất chính là câu chuyện cuộc đời mình.

Dù thực hay hư, trên đời này cũng có biết bao câu chuyện về cái chết được lưu truyền. Tôi đã tập hợp ở đây một số câu chuyện về cách sống và cái chết của nhiều người.

[Xả thân]

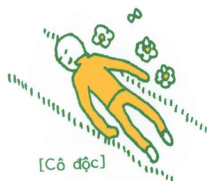
[Được mọi người
chăm sóc]

[Trong vòng tay người
mình yêu thương]

[Chống lại kẻ mạnh độc ác]

[Cô độc]

[Lao về phía trước]

[Cháy hết mình]

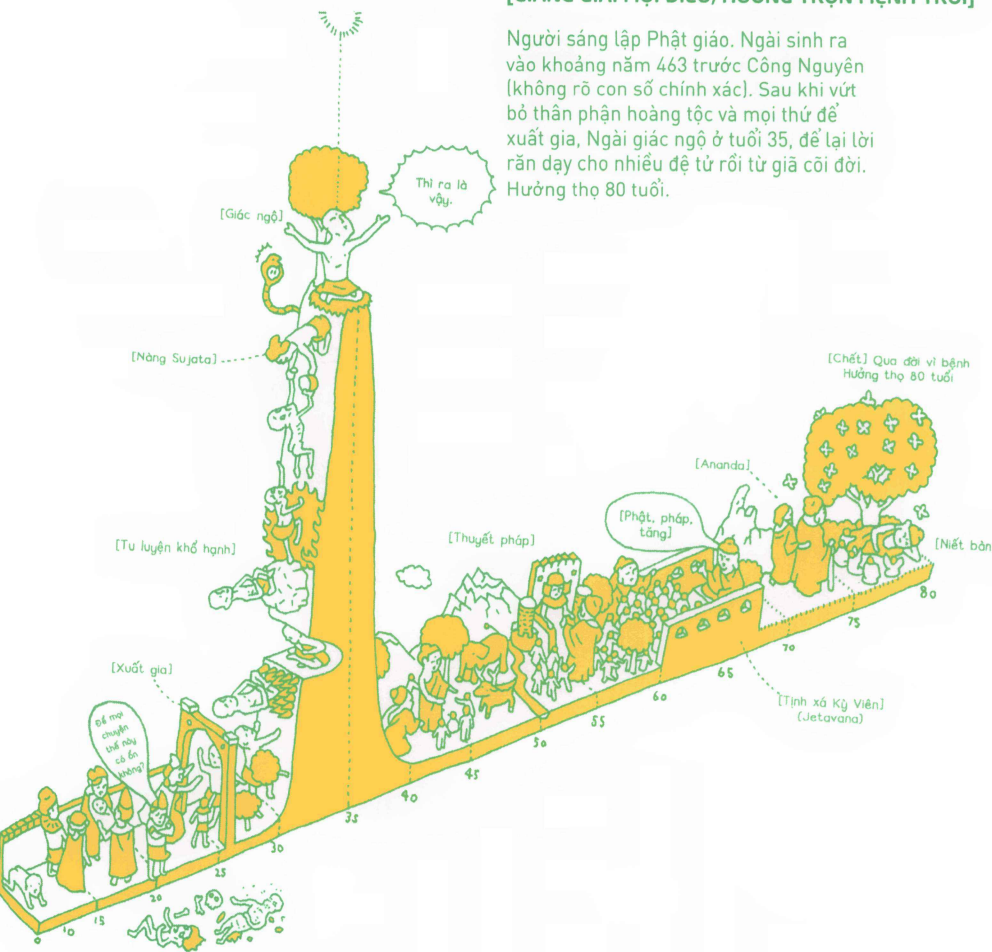
[Hi sinh bản thân]

NHỮNG CÁI CHẾT ĐẸP

➡ GAUTAMA SIDDHARTHA (ĐỨC PHẬT) [GIẢNG GIẢI MỌI ĐIỀU, HƯỞNG TRỌN MỆNH TRỜI]

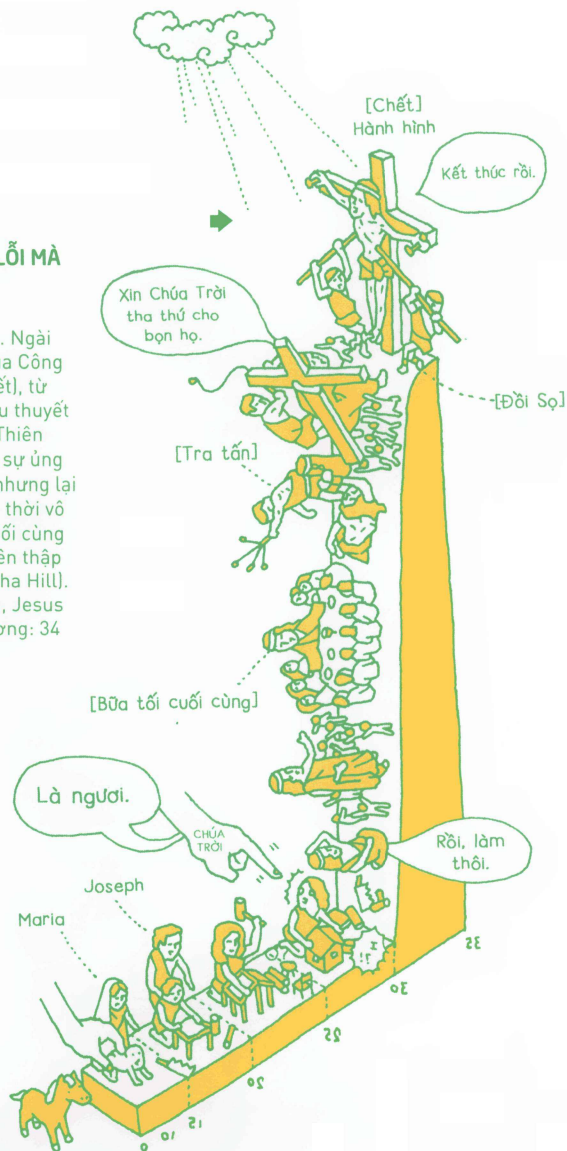
Người sáng lập Phật giáo. Ngài sinh ra vào khoảng năm 463 trước Công Nguyên (không rõ con số chính xác). Sau khi vứt bỏ thân phận hoàng tộc và mọi thứ để xuất gia, Ngài giác ngộ ở tuổi 35, để lại lời răn dạy cho nhiều đệ tử rồi từ già cõi đời. Hưởng thọ 80 tuổi.

JESUS CHRIST

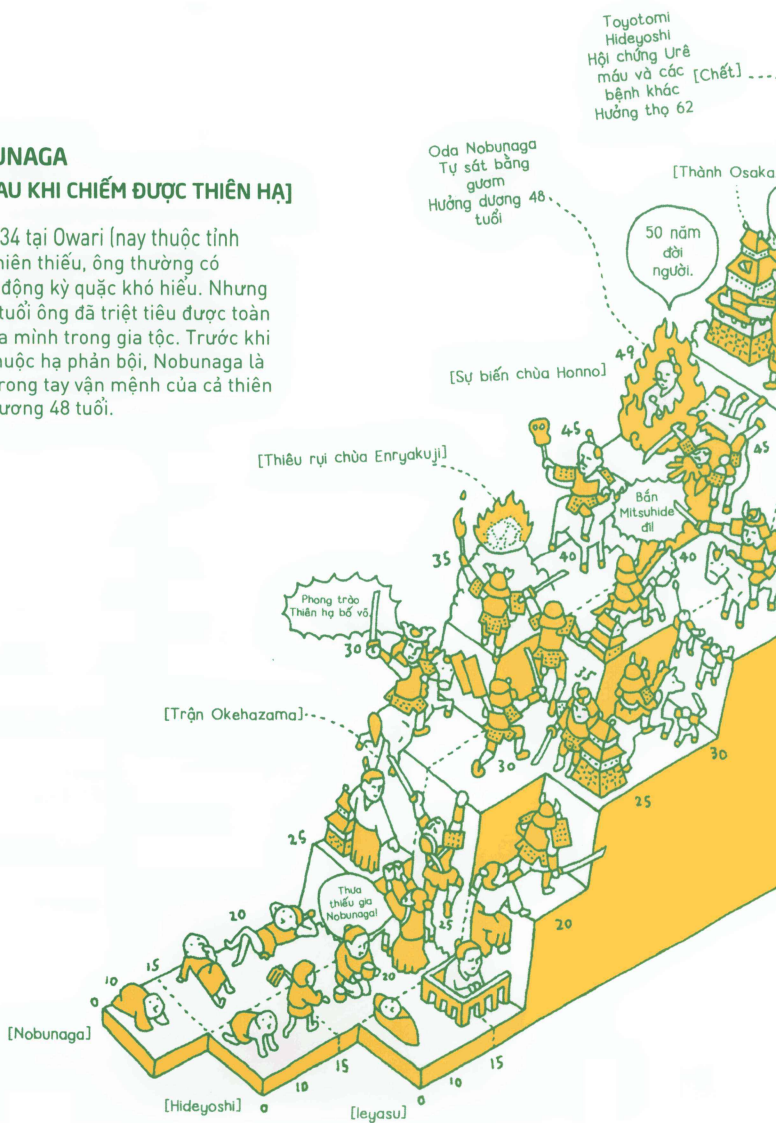
[BỊ HÀNH HÌNH VÌ TỘI LỖI MÀ NGÀI KHÔNG GÂY RA]

Người sáng lập Kitô giáo. Ngài sinh vào năm đầu tiên của Công nguyên (theo nhiều thuyết), từ năm 30 tuổi, Ngài bắt đầu thuyết giảng về sự tồn tại của "Thiên Quốc". Jesus nhận được sự ủng hộ của rất nhiều người, nhưng lại bị giới cầm quyền đương thời vô cùng căm ghét, để rồi cuối cùng bị hành hình đóng đinh lên thập giá trên "Đồi Sọ" (Golgotha Hill). Tương truyền 3 ngày sau, Jesus đã phục sinh. Hưởng dương: 34 tuổi (theo truyền thuyết).

➔ ODA NOBUNAGA [QUA ĐỜI SAU KHI CHIẾM ĐƯỢC THIÊN HẠ]

Sinh năm 1534 tại Owari (nay thuộc tỉnh Aichi). Thời niên thiếu, ông thường có những hành động kỳ quặc khó hiểu. Nhưng đến năm 25 tuổi ông đã triệt tiêu được toàn bộ kẻ thù của mình trong gia tộc. Trước khi tự sát vì bị thuộc hạ phản bội, Nobunaga là người nắm trong tay vận mệnh của cả thiên hạ. Hưởng dương 48 tuổi.

[Cuộc vây hãm Osaka:
Trận mùa đông — Trận mùa hè]

➡ TOKUGAWA IEYASU [QUA ĐỜI SAU KHI BÌNH ĐỊNH THIÊN HẠ]

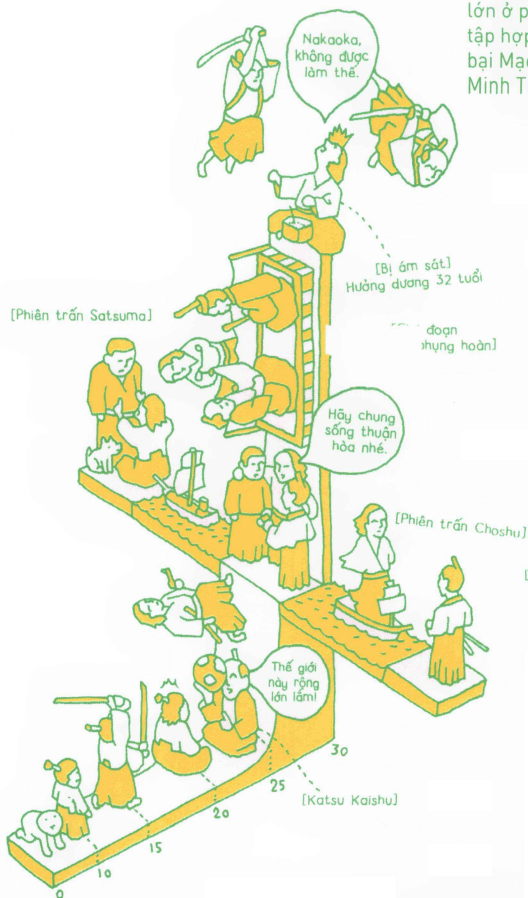
Sinh năm 1542 tại Mikawa (nay thuộc tỉnh Aichi). Thuở nhỏ, ông sống tủi nhục với thân phận con tin. Ông đi theo con đường thâm tẩm quyền lực như Nobunaga, Hideyoshi từng theo đuổi và đã giành chiến thắng. Sau đó, Tokugawa truyền lại Mạc phủ Edo cho con trai và ra đi trong yên bình. Hưởng thọ 74 tuổi.

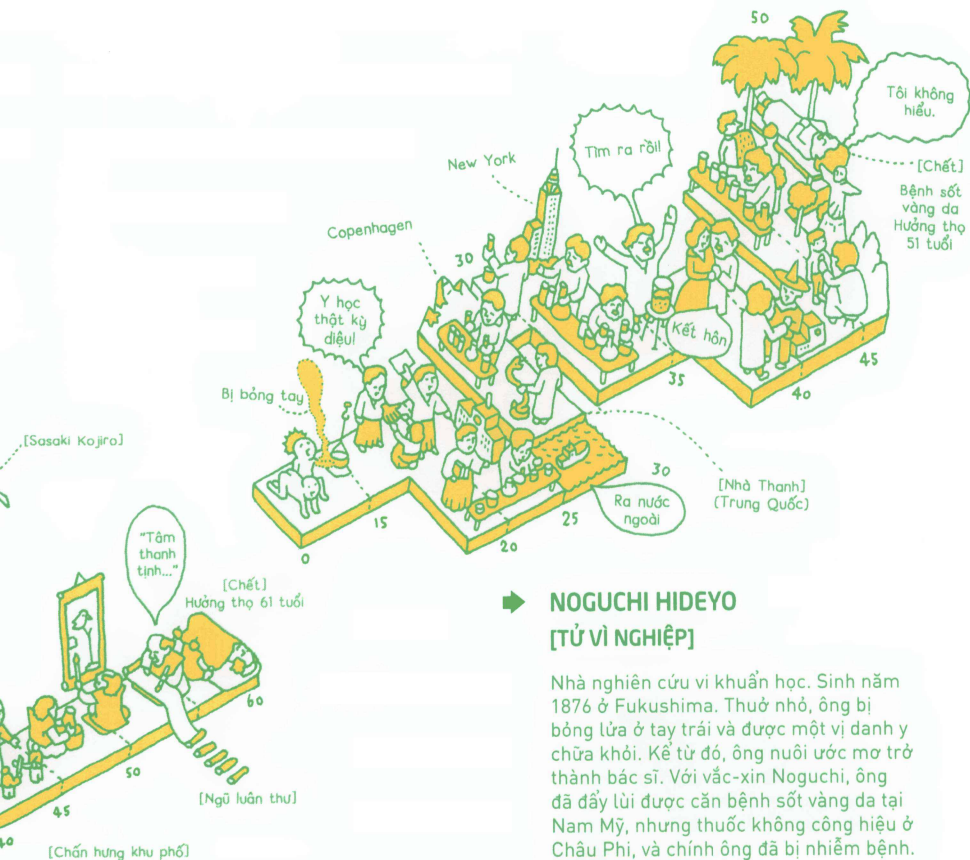
➡ TOYOTOMI HIDEYOSHI [QUA ĐỜI KHI THEO ĐUỔI GIẤC MỘNG BÌNH THIÊN HẠ]

Sinh năm 1536 tại Owari. Tuy xuất thân nghèo khó, nhưng với bản lĩnh và trí tuệ, Toyotomi Hideyoshi đã vươn lên đứng đầu Nhật Bản sau cái chết của Oda Nobunaga. Cuối cùng, ông qua đời trong sự tiếc nuối vì bệnh tật trong khi đang tiến hành mở rộng xâm lược Triều Tiên. Hưởng thọ 62 tuổi.

➡ SAKAMOTO RYOMA
[CHẾT TRƯỚC CUỘC DUY TÂN]

Là samurai phiên trấn Tosa. Sinh năm 1835 tại Tosa (nay thuộc tỉnh Kochi). Ông đã thành công trong việc hóa giải mối bất hòa giữa hai thế lực lớn ở phiên trấn Satsuma và phiên trấn Choshu, tập hợp được một lực lượng mới đủ sức đánh bại Mạc Phủ. Nhưng ông bị ám sát ngay trước Minh Trị duy tân. Hưởng dương 32 tuổi.

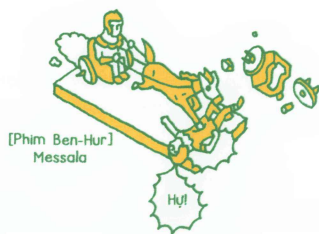
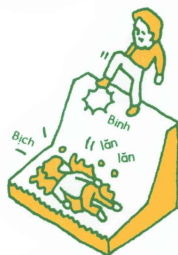
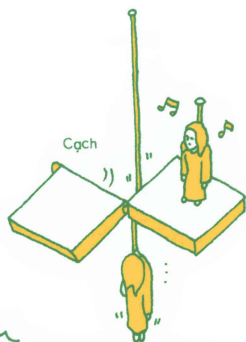
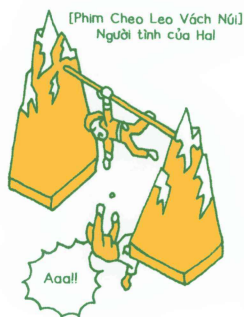

➡ NOGUCHI HIDEYO [TỬ VÌ NGHIỆP]

Nhà nghiên cứu vi khuẩn học. Sinh năm 1876 ở Fukushima. Thuở nhỏ, ông bị bỏng lửa ở tay trái và được một vị danh y chữa khỏi. Kể từ đó, ông nuôi ước mơ trở thành bác sĩ. Với vắc-xin Noguchi, ông đã đẩy lùi được căn bệnh sốt vàng da tại Nam Mỹ, nhưng thuốc không công hiệu ở Châu Phi, và chính ông đã bị nhiễm bệnh. Hưởng thọ 51 tuổi.

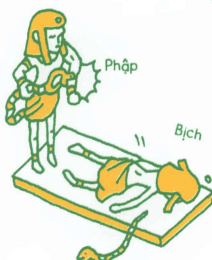
➡ MIYAMOTO MUSASHI [AN NGHỈ VỚI CHIẾN THỨC BẤT BẠI]

Nhà binh pháp. Sinh năm 1584 tại Mimasaka (nay thuộc tỉnh Okayama). Xuất thân trong một gia đình võ sĩ, cho tới năm 30 tuổi, ông đã liên tục thắng khoảng 60 trận quyết đấu. Sau trận đấu với Sasaki Kojiro, ông quyết định gác kiếm rồi lui về hỗ trợ chính trị cho các lãnh chúa. Những năm cuối đời, ông sống ẩn dật và ra đi lặng lẽ. Hưởng thọ 61 tuổi.

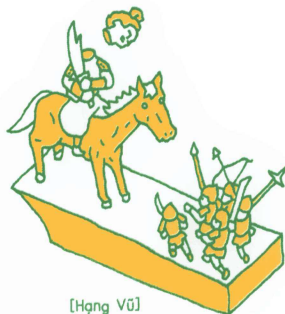

[Hiraga Gennai]

[Cleopatra]

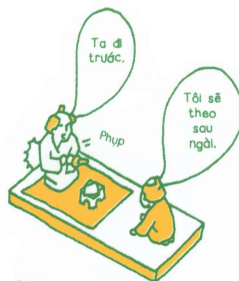
[Hạng Vũ]

[Okita Soji]

[Truyện kinh dị
ở nhà Yotsuya]
Tàng đá

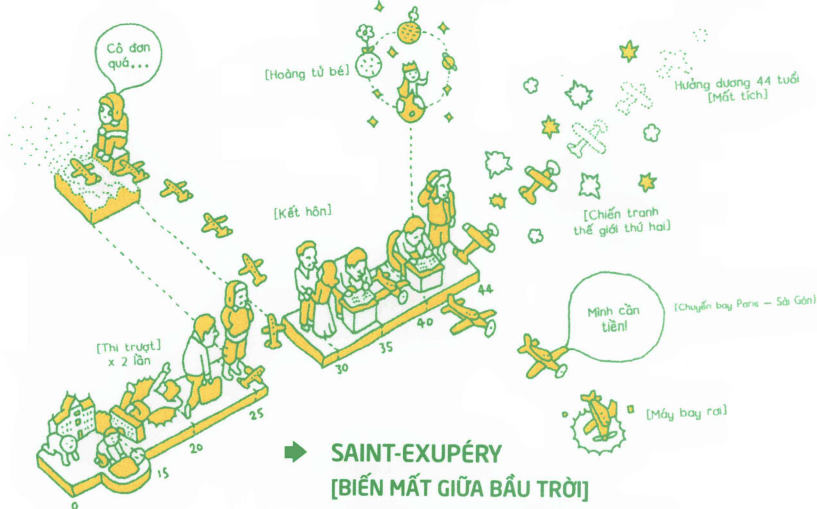
[Oishi Kuranosuke]

[Musashibo Benkei]

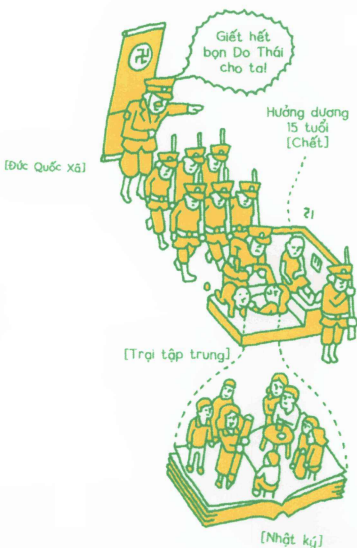

[Ishikawa Goemon]

➡ SAINT-EXUPÉRY [BIẾN MẤT GIỮA BẦU TRỜI]

Nhà văn, phi công. Sinh năm 1900 tại Pháp. Saint-Exupéry đam mê máy bay và mơ ước trở thành phi công. Ông cũng hằng say viết lách và là tác giả của cuốn "Hoàng tử bé". Trong chiến tranh thế giới thứ hai, ông lái máy bay ra trận và không bao giờ trở về. Hưởng dương 44 tuổi.

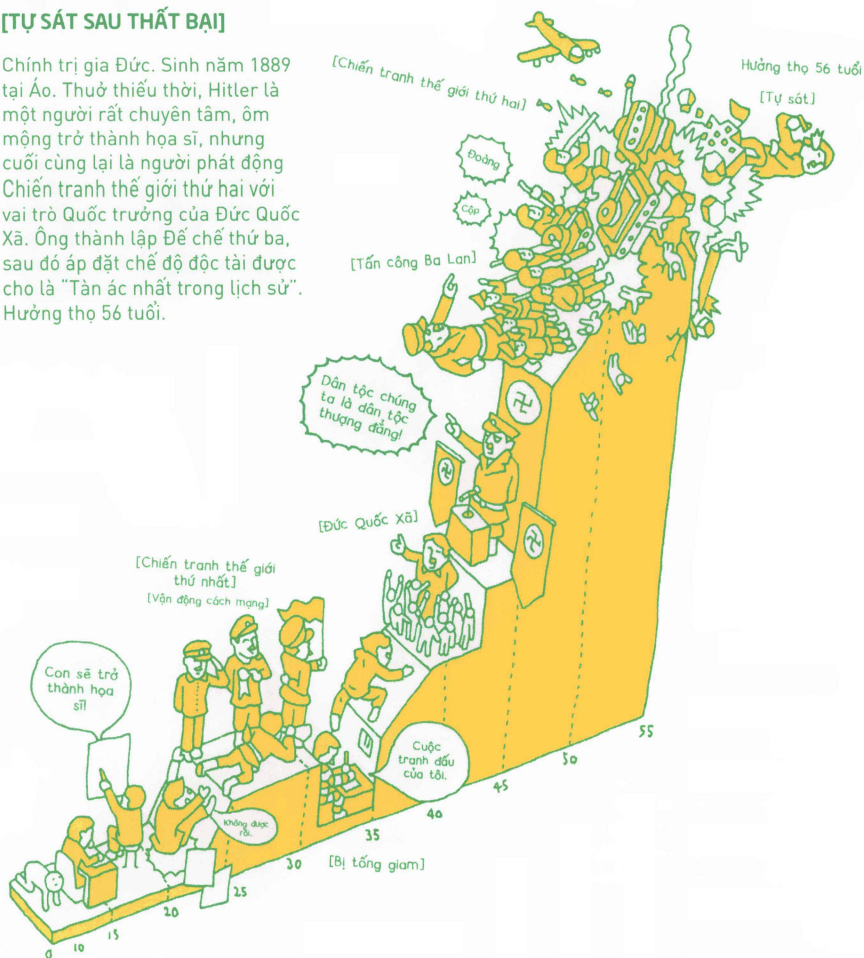

➡ ANNE FRANK [NẠN NHÂN CỦA THỜI ĐẠI]

Tác giả cuốn "Nhật ký Anne Frank". Sinh năm 1929 ở Đức. Vì là người Do Thái nên em bị Đức Quốc Xã truy lùng và phải trốn sang Hà Lan. Hai năm sau, do mật báo, em bị bắt vào trại tập trung và chết ở đó, đúng 1 tháng trước khi chiến tranh kết thúc. Hưởng dương 15 tuổi.

➡ ADOLF HITLER [TỰ SÁT SAU THẤT BẠI]

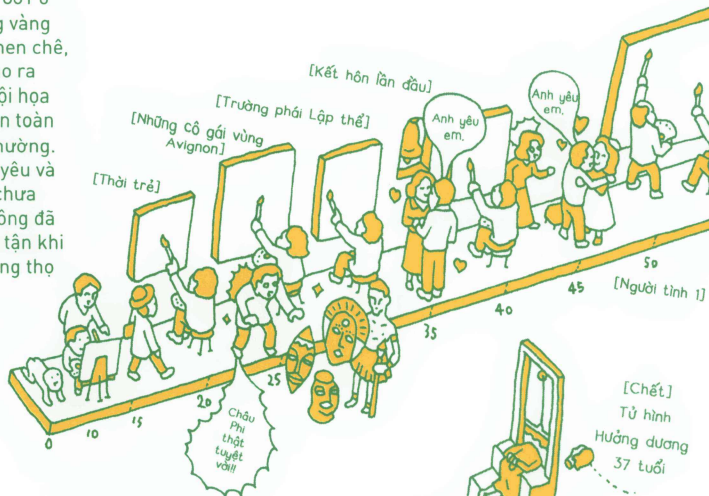
Chính trị gia Đức. Sinh năm 1889 tại Áo. Thuở thiếu thời, Hitler là một người rất chuyên tâm, ôm mộng trở thành họa sĩ, nhưng cuối cùng lại là người phát động Chiến tranh thế giới thứ hai với vai trò Quốc trưởng của Đức Quốc Xã. Ông thành lập Đế chế thứ ba, sau đó áp đặt chế độ độc tài được cho là "Tàn ác nhất trong lịch sử". Hưởng thọ 56 tuổi.

➡ PICASSO

[MỘT ĐỜI VIÊN MẮN]

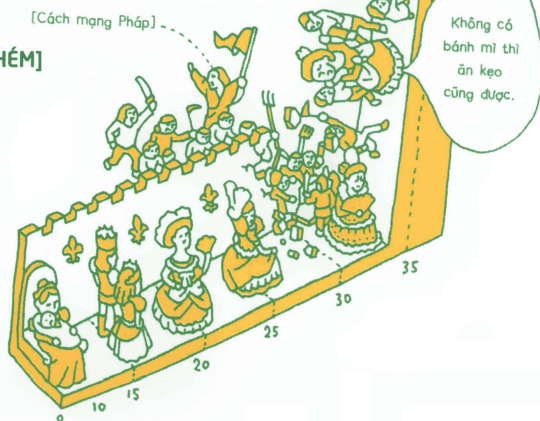
Họa sĩ. Sinh năm 1881 ở Tây Ban Nha. Vững vàng trước điều tiếng khen chê, Picasso đã sáng tạo ra những tác phẩm hội họa mới lạ, phá vỡ hoàn toàn nhận thức thông thường. Sức sáng tạo, tình yêu và năng lực của ông chưa bao giờ suy giảm, ông đã cháy hết mình đến tận khi từ già cõi đời. Hưởng thọ 92 tuổi.

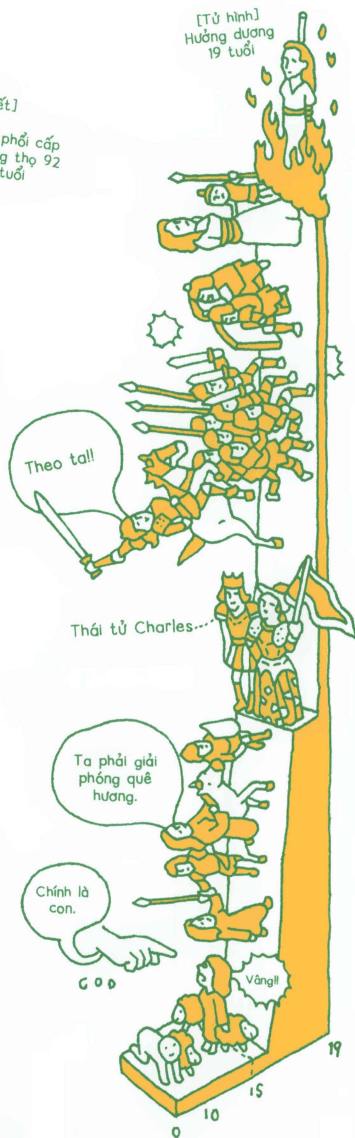
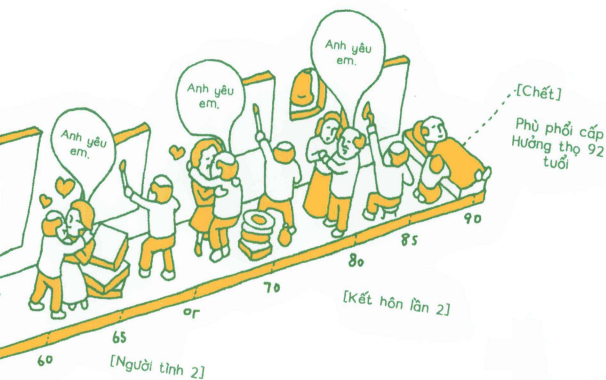

➡ MARIE ANTOINETTE

[TỪ CUNG ĐIỆN TỚI MÁI CHÉM]

Vương hậu nước Pháp. Sinh năm 1755 ở Áo. Kết hôn và trở thành người của Hoàng gia Pháp, sống cuộc đời xa hoa phóng túng. Sau khi dân nghèo nổi dậy đòi xây dựng chế độ cộng hòa, Cách mạng Pháp nổ ra, bà cùng chồng là Vua Louis XVI bị xử tử chém đầu. Hưởng dương 37 tuổi.

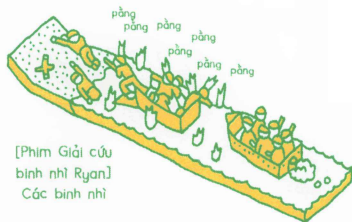
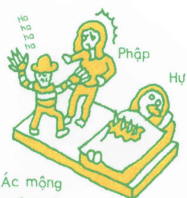
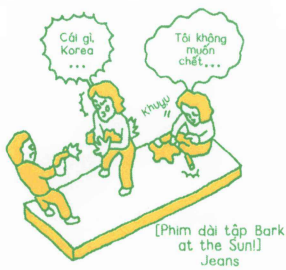

➡ JEANNE D'ARC

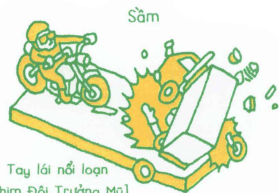
[BỊ KẾT TỘI LÀ PHÙ THỦY VÀ HỎA THIÊU]

Nữ anh hùng người Pháp. Sinh năm 1412 ở Pháp. Trong cuộc Chiến Tranh Trăm Năm với Anh, Jeanne nhận được mặc khải "giải phóng nước Pháp" của Thiên Chúa và đi theo quân đội. Cô đánh giải vây cho thành Orléans và trở thành vị cứu tinh của nước Pháp, nhưng rồi bị người Anh bắt giữ và hỏa thiêu. Hưởng dương 19 tuổi.

[Phim Thứ Sáu
ngày 13]

Tay lái nổi loạn
[Phim Đội Trưởng Mj]

[Phim Gia tộc
Inugami]
Sukekiyo

[Phim Đội chiến
thế giới]
Dân chúng

[Phim Kẻ hủy diệt 2]
Kẻ hủy diệt

[Phim Phi Công
Siêu Đẳng]
Goose

[Phim Hoàng đế
cuối cùng]
Con chuột

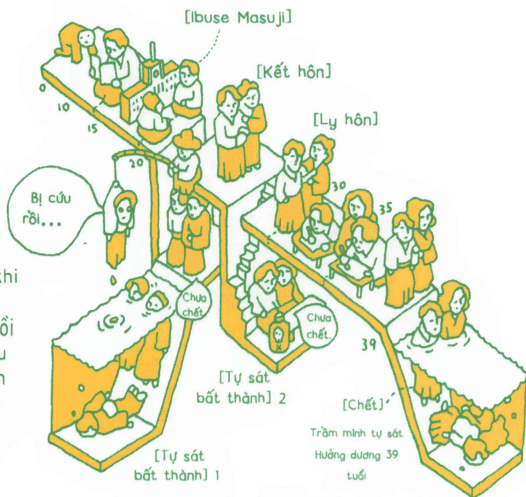
[Phim Chiến tranh
giữa các vì sao]
Yoda

DAZAI OSAMU

[TỰ SÁT CÙNG NGƯỜI TÌNH, VĨNH BIỆT THẾ GIỚI]

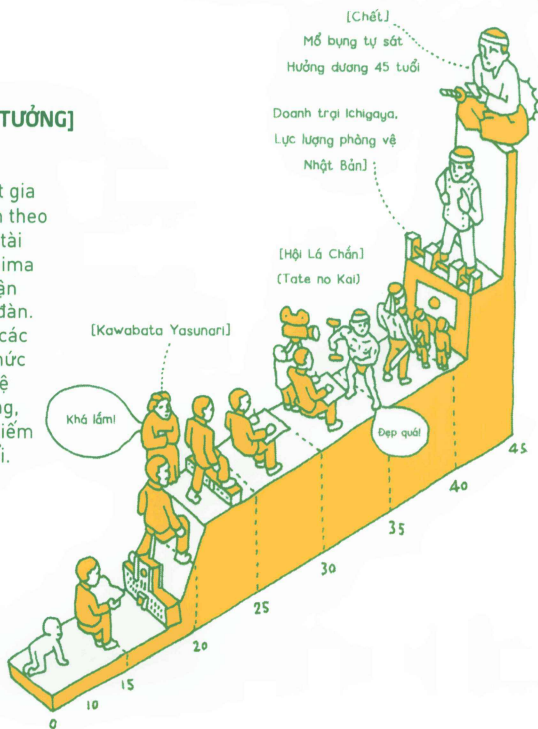
Nhà văn. Sinh năm 1909 ở Aomori. Dazai dành trọn đam mê cho Văn học và bắt đầu sáng tác ngay sau khi vào Đại học. Ông từng tự sát và tự sát cùng người yêu bất thành, để rồi dùng chính sinh mạng đã được cứu sống ấy viết nên những kiệt tác văn chương. Đến lần thứ ba, cuối cùng ông cũng tự sát cùng người tình thành công. Hưởng dương 39 tuổi.

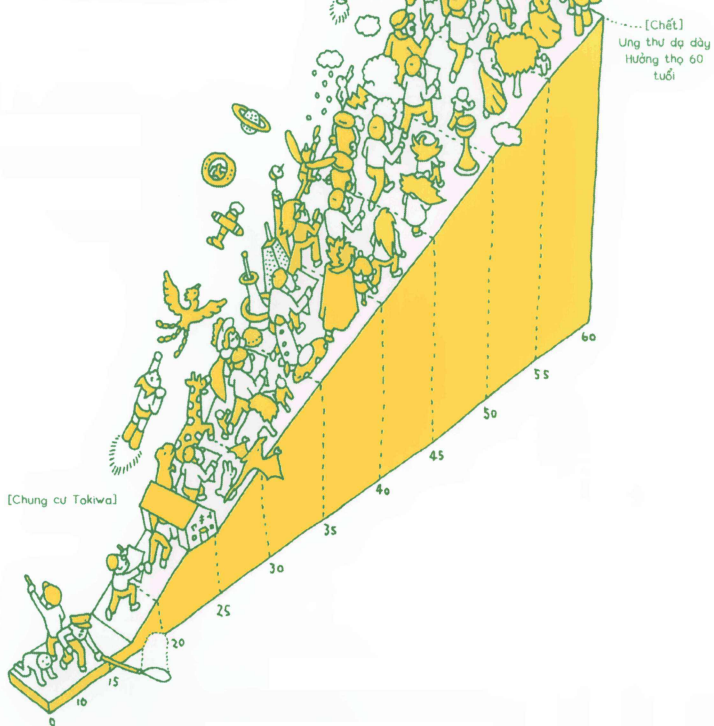

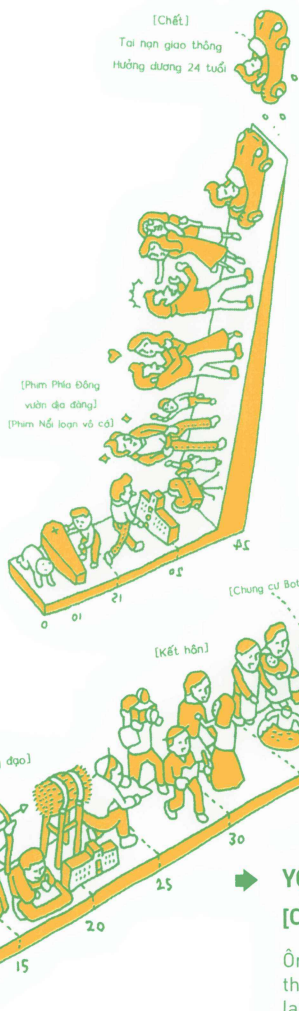
MISHIMA YUKIO

[MỔ BỤNG TỰ SÁT VÌ LÝ TƯỞNG]

Nhà văn. Sinh năm 1925 ở Tokyo. Xuất thân trong một gia đình thượng lưu, phát triển theo hướng tinh hoa, nhưng rồi tài năng văn chương của Mishima được nhiều người công nhận và ông bước chân vào văn đàn. Ông dần dần quan tâm tới các hoạt động chính trị và tổ chức kêu gọi Lực lượng phòng vệ Nhật Bản nổi dậy. Cuối cùng, ông mổ bụng tự sát bằng kiếm Nhật. Hưởng dương 45 tuổi.

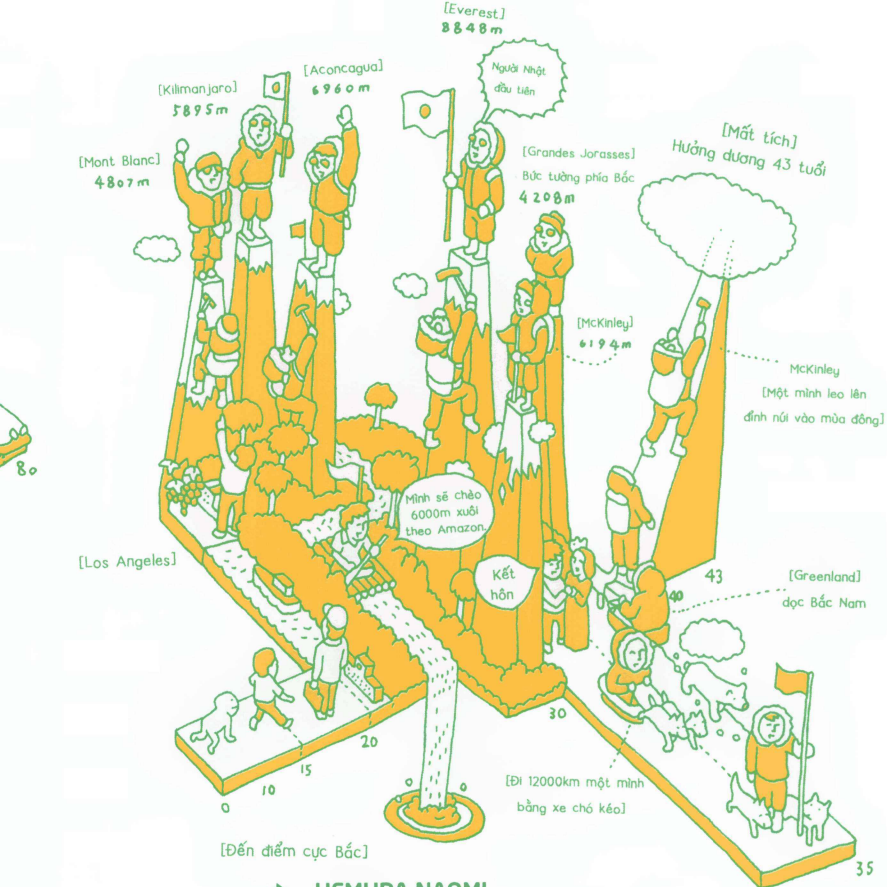
➡ JAMES DEAN
[TAI NAN XE PORSCHE]

Ngôi sao Hollywood. Sinh năm 1931 ở Mỹ. James rời bang Indiana tới Hollywood để theo đuổi nghiệp diễn. Khi sự nghiệp đang lên như diều gặp gió, anh qua đời vì tai nạn giao thông. Hưởng dương 24 tuổi.

Vi giờ yêu
Hương tho 87

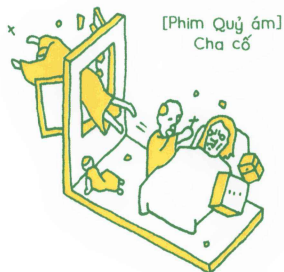
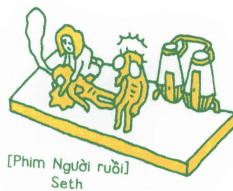
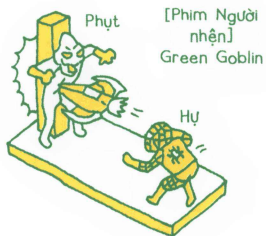

Ông nội của tác giả. Sinh năm 1905 ở tỉnh Nagano. Xuất thân trong một gia đình kinh doanh lúa gạo, nhưng ông lại trở thành nhà báo. Sau khi kết hôn, ông vừa quản lý từ doanh vừa dạy Công đạo, đồng thời là người coi sóc nguồn suối nước nóng. Năm 64 tuổi, ông ngừng kinh doanh, hai ông bà đi du lịch nước ngoài lần đầu tiên. Suốt 23 năm sau đó, ông lui về ở ẩn. Hưởng thọ 87 tuổi.

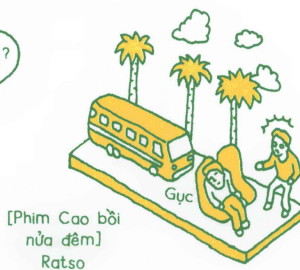
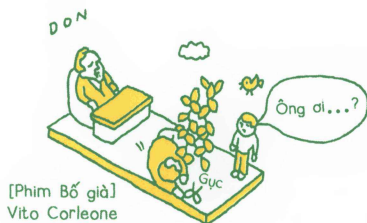
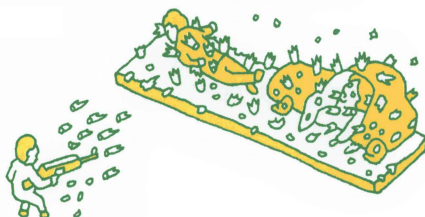

➡ UEMURA NAOMI [BỎ MẠNG TRÊN NÚI MCKINLEY]

Nhà thám hiểm. Sinh năm 1941 ở tỉnh Hyogo. Ông là người đầu tiên trên thế giới chinh phục tất cả các đỉnh núi cao nhất của năm châu lục. Uemura luôn thử sức với những cuộc thám hiểm mang tầm thế giới. Ông cũng là người đầu tiên một mình leo được lên đỉnh núi McKinley vào mùa đông, đáng tiếc là ông mất tích ngay sau đó. Hoàng đường 43 tuổi.

[Phim Bonnie và Clyde]
Bonnie & Clyde

[Phim Ké sấn hươu]

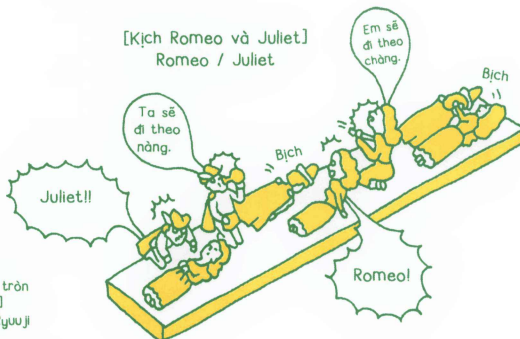
Nick

[Phim Beach Boys]

Masajji

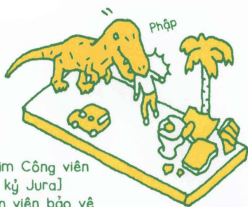
[Kịch Romeo và Juliet]
Romeo / Juliet

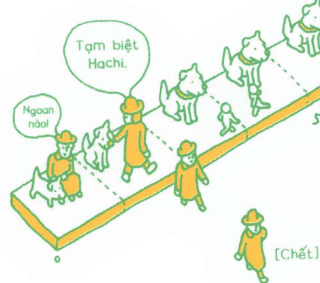
[Phim Vòng tròn
tử thần]
Takayama Ryuuji

[Phim Công viên
kỷ Jura]
Nhân viên bảo vệ

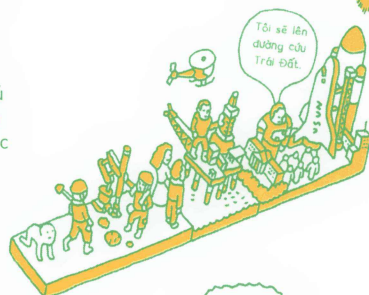
[Laputa: Lâu
đài giữa
không trung]
Muskat

HACHIKO

[CHỜ ĐỢI CẢ TRONG GIẤC NGỦ]

Chú chó trung thành. Sinh năm 1923 ở tỉnh Akita. Hachiko được thầy Ueno Hidesaburo, giáo sư trường Đại học Đế quốc Tokyo (ngày nay là Đại học Tokyo), thương yêu nuôi nấng. Sau khi giáo sư mất, hàng ngày Hachiko vẫn tới ga Shibuya ngóng đợi người chủ không về. Cuối cùng, chú qua đời tại nhà ga sau 9 năm chờ đợi. Khi ấy, Hachiko được 11 tuổi.

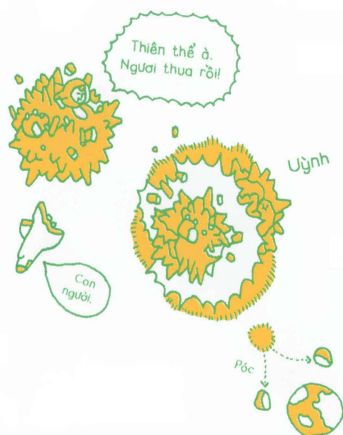

➡ CHÚ CÁO GON

[CHẾT TRƯỚC KHI LÒNG THÀNH ĐƯỢC HIỂU THẤU]

Để chuộc lỗi lấy trộm lương của người thợ săn Hyoju, hàng ngày Gon bí mật mang hạt dẻ và nấm matsutake tới cho anh, song Hyoju không hề hay biết và đã bắn chết chú cáo. Cũng chính lúc đó, Hyoju hiểu ra mọi chuyện. Đây là một câu chuyện đồng thoại của Niimi Nankichi.

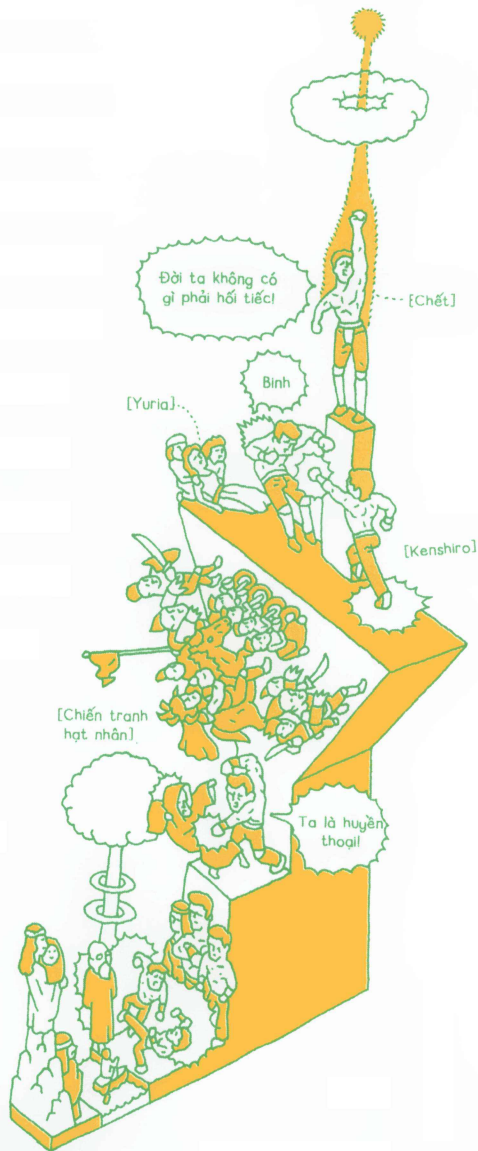

➡ HARRY S. STAMPER [PHIM XẢ THÂN CỨU TRÁI ĐẤT]

Sinh ra ở Mỹ. Là một thợ khoan siêu đẳng. Trước hiểm họa một thiên thể nhỏ sắp rơi xuống Trái Đất, anh đã hy sinh thân mình hoàn thành nhiệm vụ gắn bom hạt nhân vào thiên thể đó. Một cái chết cao cả để cứu Trái Đất. Xuất hiện trong phim "Ngày tận thế".

➡ RAOH (PHIM BẮC ĐẤU THẦN QUYỀN) [ĐỜI TA KHÔNG CÓ GÌ PHẢI HỐI TIẾC]

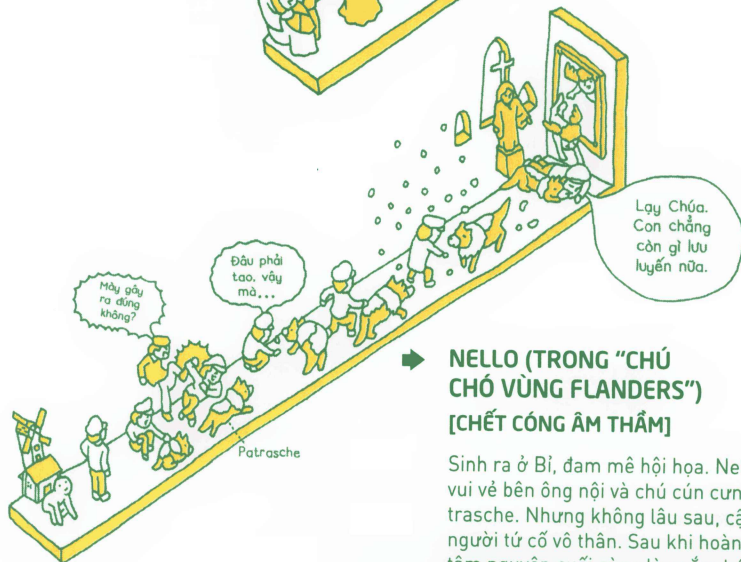
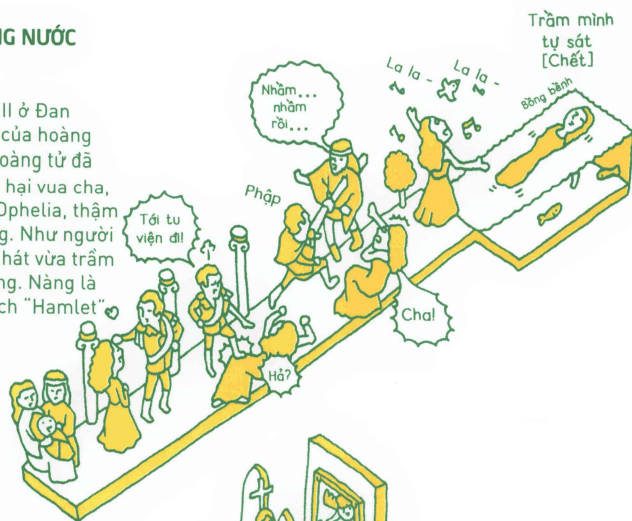
Một vì sao sáng đã là trời.

OPHELIA

[CHẾT TRONG DÒNG NƯỚC ÊM ĐẸM]

Sinh ra vào thế kỷ XIII ở Đan Mạch. Là người yêu của hoàng tử Hamlet. Nhưng hoàng tử đã thể sẽ trả thù kẻ sát hại vua cha, chàng trút giận lên Ophelia, thậm chí còn giết cha nàng. Như người mất trí, Ophelia vừa hát vừa trẫm mình xuống lòng sông. Nàng là nhân vật trong vở kịch "Hamlet".

NELLO (TRONG "CHÚ CHÓ VÙNG FLANDERS")

[CHẾT CÓNG ÂM THẨM]

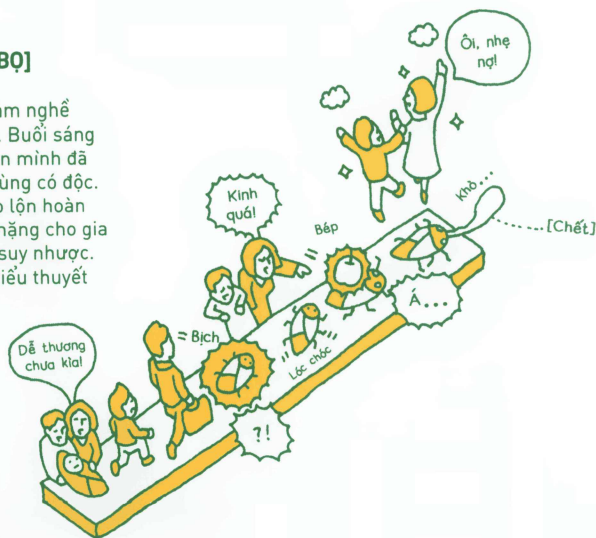
Sinh ra ở Bỉ, đam mê hội họa. Nello sống vui vẻ bên ông nội và chú cún cưng Patrasche. Nhưng không lâu sau, cậu thành người tử cổ vô thân. Sau khi hoàn thành tâm nguyện cuối cùng là ngắm bức tranh của Rubens, Nello lên Thiên Đàng.

Truyện cổ Pháp. Con sói đã ăn thịt cô bé quần khăn đỏ và bà ngoại. Trong lúc nó đang ngủ trưa, bác thợ săn đi qua đã mổ bụng nó cứu được hai bà cháu cô bé, rồi nhét đầy đá vào bụng con sói. Cuối cùng, sói ta chết vì bụng quá nặng.

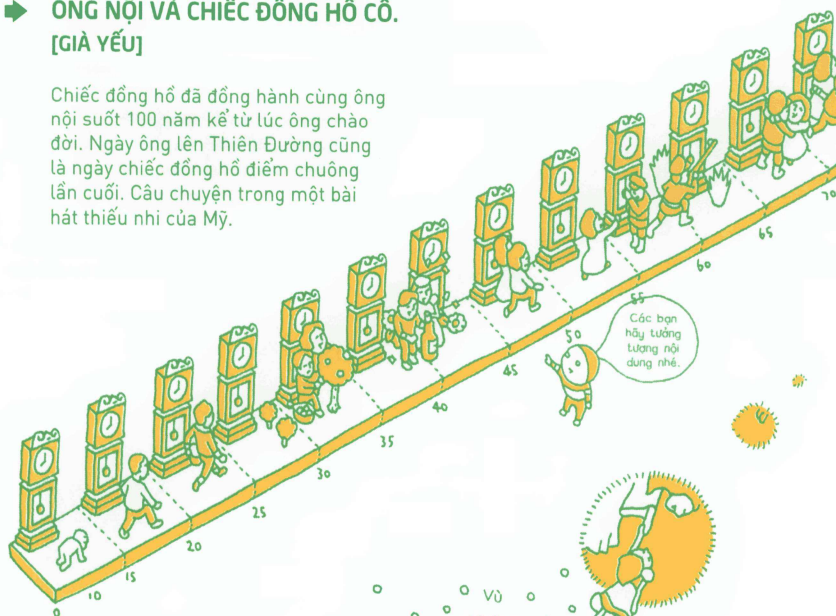
➡ GREGOR SAMSA [CHẾT KHI LÀ MỘT CON BỌ]

Sinh ra ở Czech. Gregor làm nghề bán hàng để nuôi gia đình. Buổi sáng nọ, anh đột nhiên phát hiện mình đã biến thành một con côn trùng có độc. Cuộc sống của Gregor đảo lộn hoàn toàn, anh trở thành gánh nặng cho gia đình và cuối cùng, chết vì suy nhược. Gregor là nhân vật trong tiểu thuyết "Hóa thân".

➡ ÔNG NỘI VÀ CHIẾC ĐỒNG HỒ CỔ. [GIÀ YẾU]

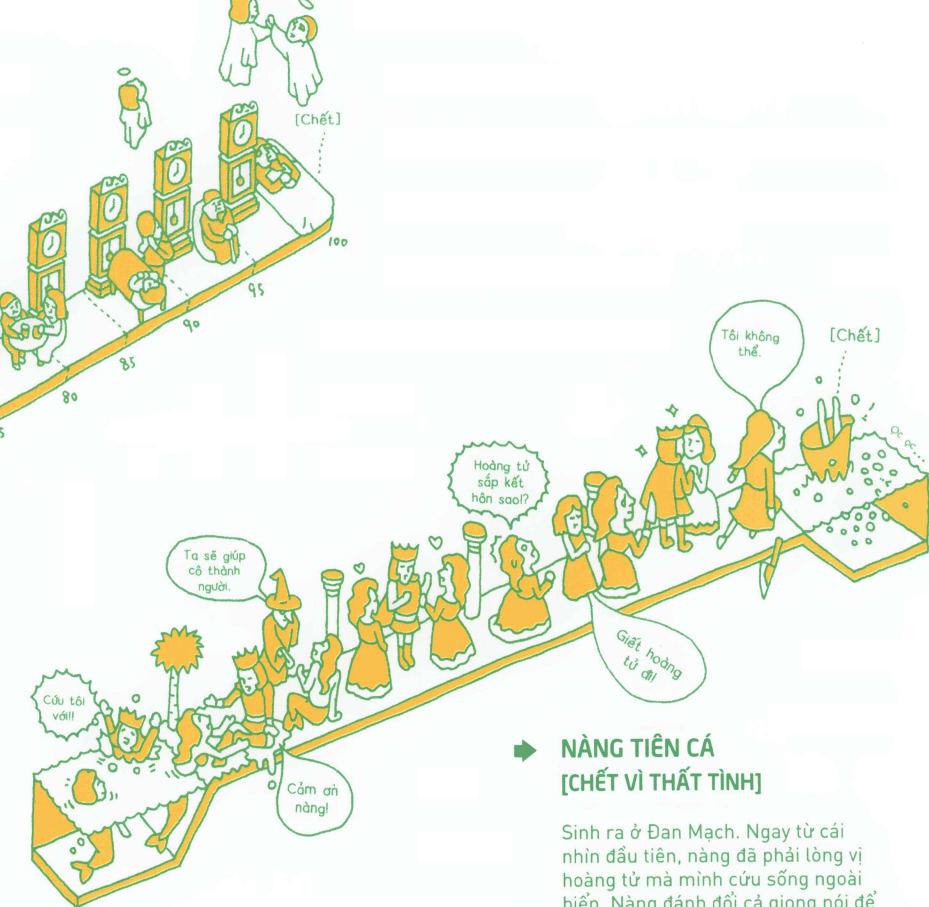
Chiếc đồng hồ đã đồng hành cùng ông nội suốt 100 năm kể từ lúc ông chào đời. Ngày ông lên Thiên Đường cũng là ngày chiếc đồng hồ điểm chuông lần cuối. Câu chuyện trong một bài hát thiếu nhi của Mỹ.

➡ CÔ BÉ BÁN ĐIÊM [CHẾT CÔNG TRONG HẠNH PHÚC]

Sinh ra ở Đan Mạch. Cô bé nghèo đi bán diêm trong đêm Giáng Sinh nhưng không ai mua, em kiệt sức nơi góc phố. Khi em châm lên những que diêm để sưởi ấm, bà nội quá cố của em xuất hiện, triu mến đón em lên Thiên Đường.

➡ NÀNG TIÊN CÁ [CHẾT VÌ THẤT TÌNH]

Sinh ra ở Đan Mạch. Ngay từ cái nhìn đầu tiên, nàng đã phải lòng vị hoàng tử mà mình cứu sống ngoài biển. Nàng đánh đổi cả giọng nói để được mang dáng vẻ con người, nhưng hoàng tử không nhận ra và đang chuẩn bị kết hôn với một công chúa khác. Cuối cùng, nàng tiên cá hòa mình vào bọt nước đại dương và tan biến. Truyện cổ Bắc Âu.

Tôi đã thử khảo sát tỷ lệ phim có người chết trong Bảng xếp hạng 20 bộ phim có doanh thu cao nhất ở Nhật.

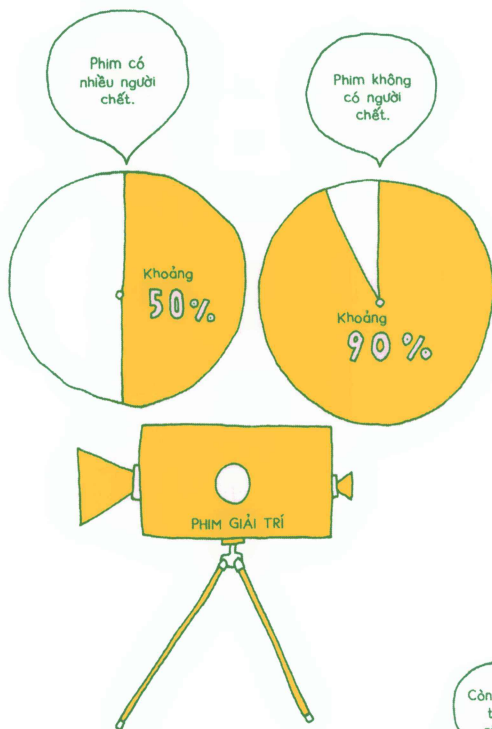
“Khoảng 90%.”

Nghĩa là trừ phim cho trẻ em, còn lại hầu hết đều có người chết. Không những thế, 50% trong số đó còn chết rất nhiều người.

“Ở những đất nước có ít người chết, thì người ta sẽ chết trong các câu chuyện.”

Từ những con số trên, tôi nhận thấy, chúng ta đều thích thú với đề tài cái chết của người khác. Hầu hết những bộ phim được xem tại Nhật đều sản xuất ở các nước phát triển. Trong phim của các nước như Iran hay Ấn Độ, ta không thấy nhiều người chết. Có lẽ ở những nước không có người chết, họ không có cơ hội nghĩ về cái chết thực, thay vào đó, họ cố gắng nghĩ về cái chết thông qua những câu chuyện liên quan đến cái chết.

Bảng xếp hạng phim có doanh thu phát hành cao nhất mọi thời đại, tính đến năm 1999.
(Vì từ năm 2000, doanh thu phát hành được tính gộp vào doanh thu phòng vé)

Nửa đêm, tôi vô tình xem được một nhà sư đang thuyết giảng trên kênh giáo dục NHK.

“Cái chết không phải điều gì quá xa xôi mà gần ngay bên ta.”

Chẳng cần nói đến cái chết thì nó vẫn luôn kề cận bên ta mọi lúc. Không ngày nào không có tin tức về chuyện chết chóc. Truyện tranh, phim điện ảnh, phim truyền hình, trò chơi... đâu đâu cái chết cũng hiện diện. Chúng ta bỏ tiền ra thưởng thức, vui vẻ và hào hứng với nó. Cũng có nhiều câu chuyện mượn sức hấp dẫn của cái chết để đưa chúng ta trải qua cảm giác xúc động hay phấn khích.

“Cái chết = không phải là một câu chuyện.”

Đặt cái chết của mình vào những câu chuyện sẵn có, tuy vui đấy, nhưng thật hoang đường. Nếu bây giờ tôi chết đi, cái chết của tôi sẽ thế nào? Có lẽ đó sẽ là một câu chuyện hoàn toàn khác.

Giờ mà chết
đi, chắc mình
sẽ thành huyền
thoại.

Không biết bao
nhiều người sẽ khóc
trong lễ tang của
mình nhỉ.

Xem nào, những
việc quan trọng
cần làm trước
khi chết!

Lúc đó, nhất
định mình
phải sống
tốt hơn.

Mình muốn được
làm lại từ đầu.

Đời mình quá vô
vị, nhạt nhẽo rồi.

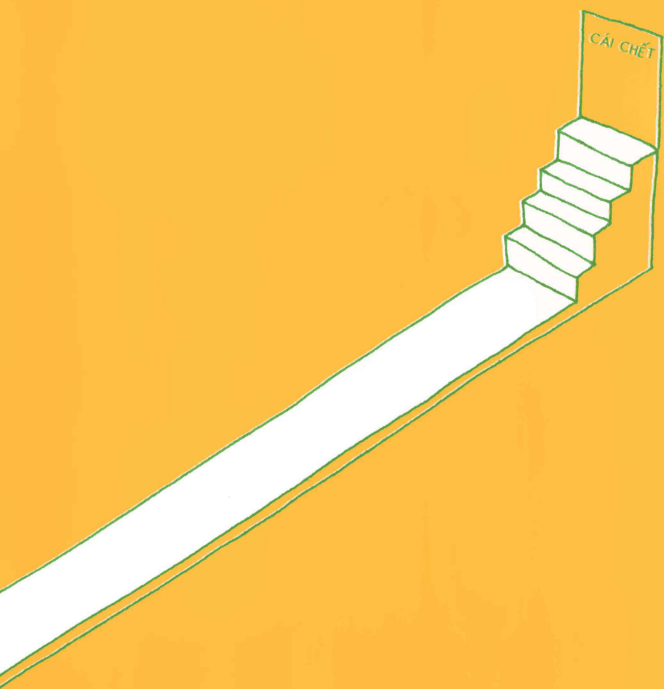
Ít nhất lúc chết
đi cũng phải
thật ra trò.

Các bạn đang đặt cái chết của mình
vào câu chuyện về cái chết của
người khác đó...

ĐÓN NHẬN CÁI CHẾT

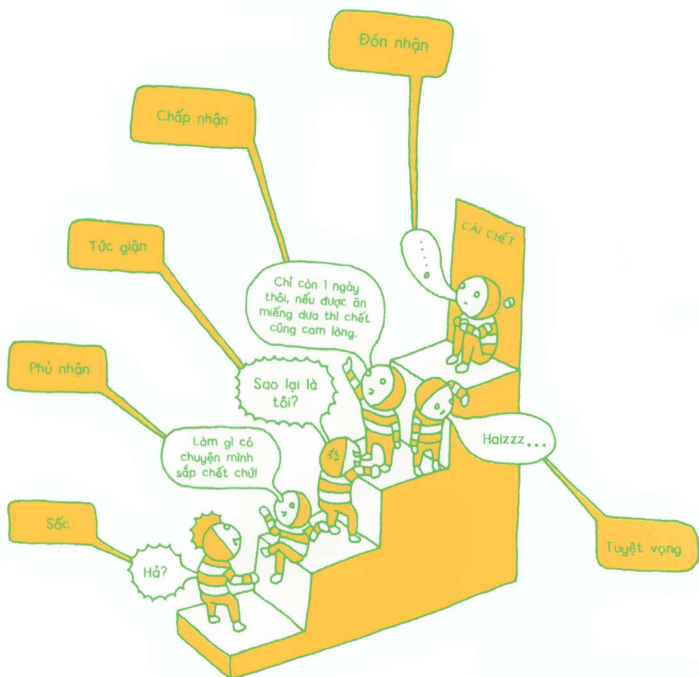
“Bạn sẽ làm gì nếu ngày mai Trái Đất nổ tung?”

Chắc hẳn ai trong chúng ta cũng đã từng một lần nói về điều này khi tán gẫu với bạn bè. Có người muốn được sống bên những người thân yêu như họ đã và đang sống, lại có người muốn được chết một mình trước khi vụ nổ xảy ra.

“Bây giờ ra sao, thì lúc chết cũng y như vậy thôi.”

Cho dù biết là mình sắp chết thì tính cách cũng không thể thay đổi quá nhiều, cũng không thể đột nhiên ngộ ra chân lý. Nghĩ về Trái Đất sắp nổ tung hay nghĩ về cái chết của bản thân, tôi thấy hai việc ấy có lẽ không khác nhau nhiều lắm. Mặt khác, chúng ta cũng lo lắng rằng rồi đây mình sẽ ra sao khi thực sự phải đối diện với cái chết.

Những người từng ở trong hoàn cảnh ấy thường có thái độ thế nào? Tuy còn rất sơ sài, nhưng tôi cũng đã tìm hiểu về điều đó.

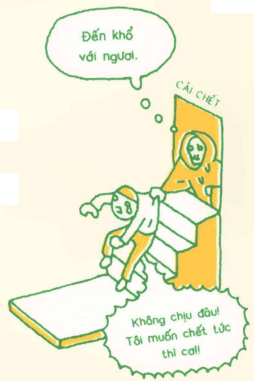
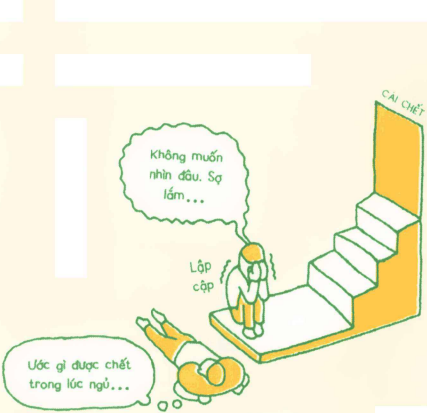

6 GIAI ĐOẠN CỦA CÁI CHẾT

Không phải lúc nào cũng diễn ra theo đúng trình tự này đâu.

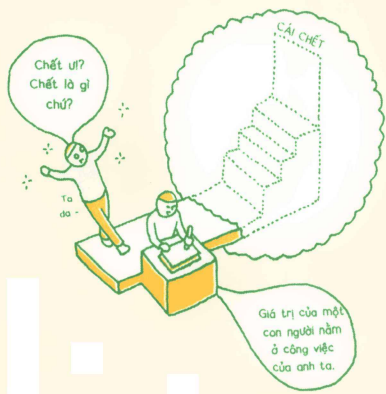
Thực tế còn phức tạp hơn

[NGƯỜI SỢ HÃI]

Phàm là con người, sợ chết là điều hết sức bình thường. Nhưng những người thuộc nhóm này lại sợ chết quá mức cần thiết, họ hoặc không dám nghĩ tới cái chết của bản thân, hoặc mơ được chết thật nhanh chóng.

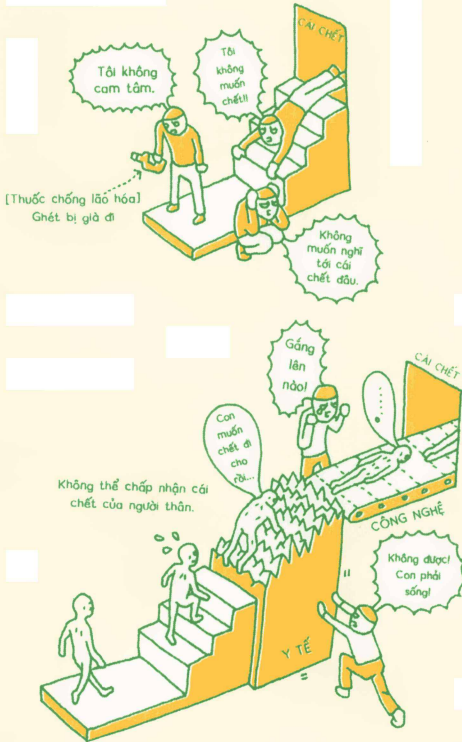
[NGƯỜI TRỐN CHẠY]

Là những người không bao giờ nghĩ về cái chết và luôn tin rằng mình có thể sống mãi. Họ chìm đắm trong công việc và những thú vui trước mắt, nên khi đối diện với cái chết, họ phải chịu cú sốc nặng nề.

THÁI ĐỘ VỚI CÁI CHẾT

Khi biết mình sắp chết, mỗi người lại thể hiện một thái độ khác nhau. Tôi đã tổng kết được một vài xu hướng chính và thử thể hiện bằng hình vẽ như thế này.

Tham khảo từ các cuốn: "Chuẩn bị cho 'Cái chết của bản thân'" – Hiroshi Kondou, "On Death and Dying" và "Death: The Final Stage of Growth" – Elisabeth Kübler-Ross.

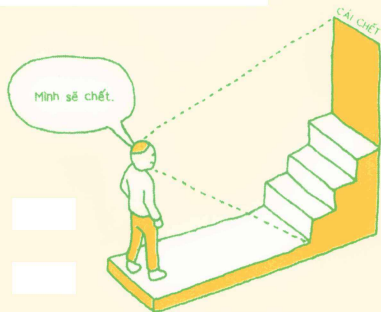
[NGƯỜI KHÔNG CHẤP NHẬN]

Là những người căm ghét tuổi già, luôn tìm mọi cách chống lại sự lão hóa và thêm khát cuộc đời bất tử. Cũng có nhiều người không đành lòng chấp nhận cái chết của người thân, nên cố hết sức kéo dài sự sống cho họ.

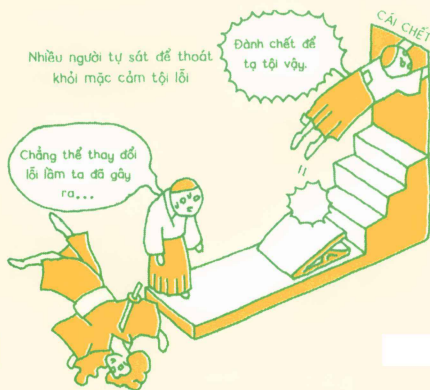
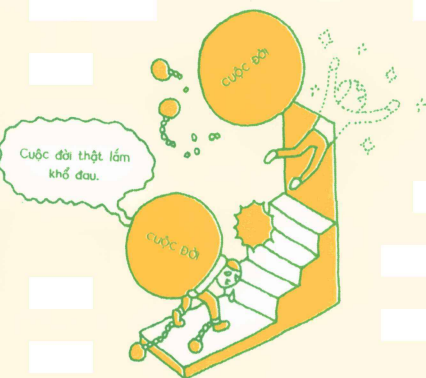
[NGƯỜI CHẾT VÌ KẺ KHÁC]

Những người này vô cùng hiếm hoi. Nổi tiếng nhất trong đó là Chúa Jesus. Ngoài ra còn nhiều nhân vật đã trở thành huyền thoại, được lưu danh qua những câu chuyện kể, như Đức Cha đã xả thân vì người khác trong trại tập trung của Đức Quốc Xã.

[NGƯỜI CHẤP NHẬN]

Là người coi cái chết như phần việc cuối cùng của bản thân và giữ vững niềm tin cho đến phút chót. Họ chấp nhận cái chết một cách tích cực, nên thường trải qua khoảng thời gian cuối đời một cách nhẹ nhàng.

[NGƯỜI TỪ BỎ]

Là những người chấp nhận cái chết một cách tiêu cực. Họ coi cái chết là số phận, được định đoạt bởi một thể lực vô hình, và dễ dàng từ bỏ cuộc sống khi phải đối diện với cái chết. Có lẽ nhiều người Nhật nằm trong nhóm này.

[NGƯỜI COI CÁI CHẾT LÀ SỰ GIẢI THOÁT]

Là những người nghĩ bản thân sẽ được giải thoát khỏi những đau khổ hiện tại. Đa số những người tự sát nằm trong nhóm này. Ngoài ra, cũng có nhiều người tìm đến cái chết để xóa đi mặc cảm tội lỗi của mình.

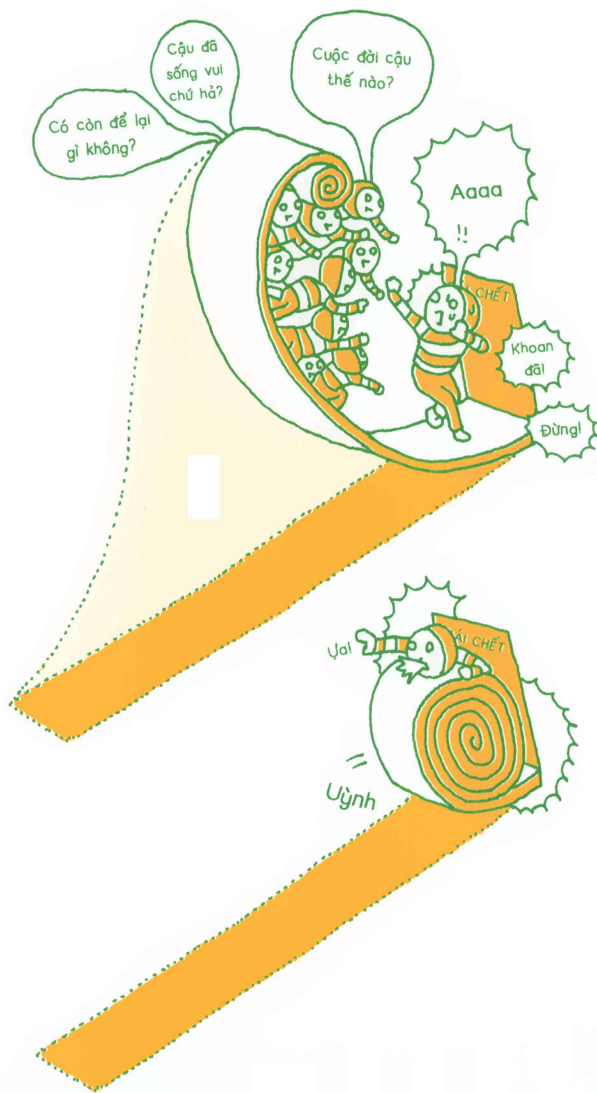
Chúng ta thường làm việc say sưa đến quên cả về nhà, luôn tìm kiếm niềm vui và sự mới lạ để không bỏ lỡ những điều thú vị trong cuộc sống. Tôi từng nghĩ đó là điều hiển nhiên, và như vậy mới là cách sống trọn vẹn. Nhưng nếu xét theo thái độ với cái chết, những người sống như vậy rõ ràng thuộc nhóm [Người trốn chạy].

“Không phải họ không hiểu về cái chết, mà là họ chạy trốn cái chết.”

Họ chưa từng được dạy về nó. Chưa từng nhìn thấy nó. Họ sống trong một thế giới nơi cái chết không cận kề. Thật lòng mà nói, tôi từng nghĩ đó là nguyên nhân khiến họ không hiểu về cái chết. Nhưng kỳ thực, có thể chỉ đơn giản là họ không muốn hiểu mà thôi.

“Cái chết ập đến cuộc đời họ như một cơn sóng thần.”

Trước cái chết, hết thảy mọi thứ trong con người họ đều co rúm lại. Suy cho cùng, đối diện với cái chết cũng chính là đối diện với cách sống của mình mà thôi.

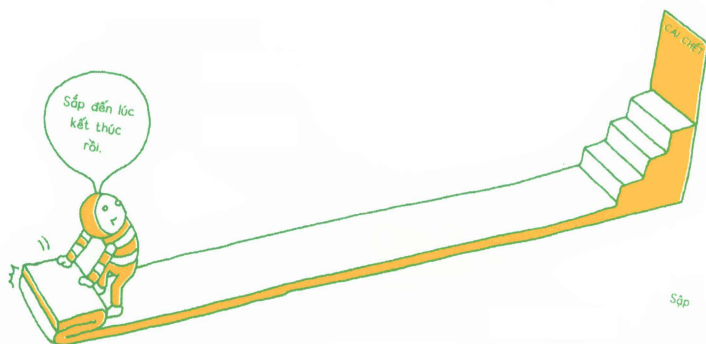

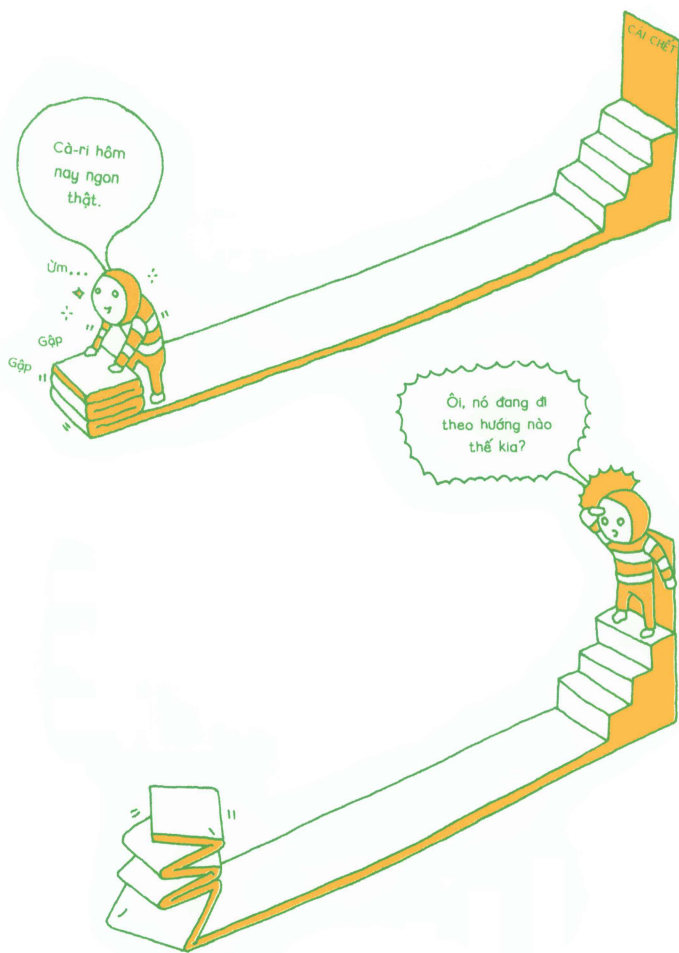
Bây giờ, nếu cái chết đột nhiên ập đến cuộc đời tôi, chắc chắn tôi sẽ bị nghiền nát. Đơn giản vì tôi đâu biết phải làm sao. Không có sách báo hay tài liệu nào dạy đối diện với cái chết cả.

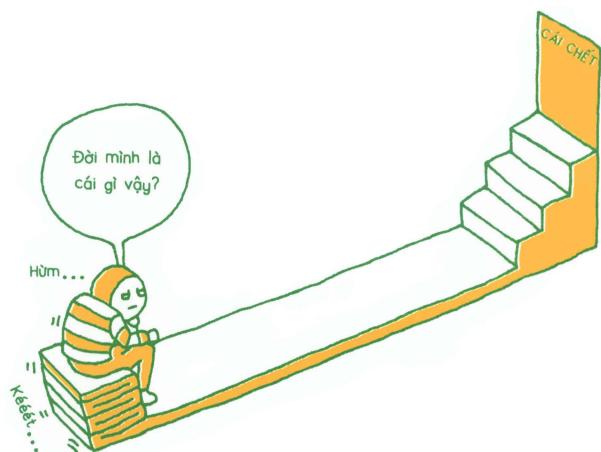
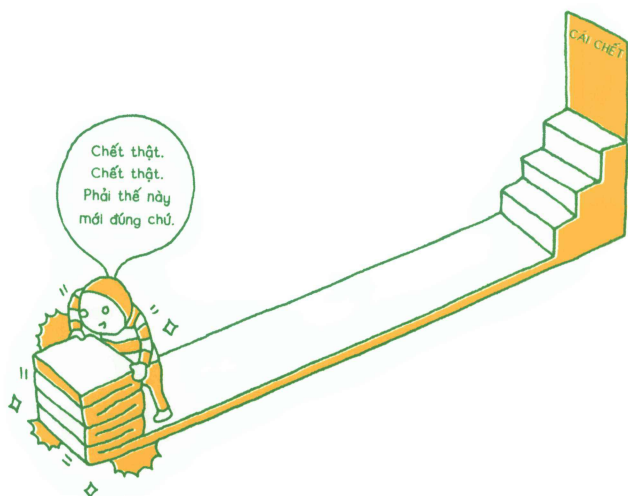
Điều tôi làm được lúc này, có lẽ là đơn giản hóa những sự kiện xảy ra trong cuộc đời, kết nối chúng lại với nhau rồi gấp lại theo cách riêng của mình, như cái cách tôi nấu một nồi cà-ri thơm ngon, hay thành công ngày hôm nay là nhờ trải qua thất bại ngày hôm trước.

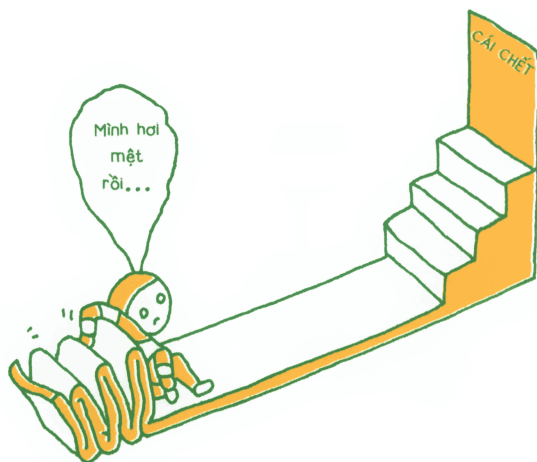
“Mỗi ngày gấp một chút thôi.”

Sau đó, thi thoảng tôi sẽ thử nhìn lại bản thân từ phía cái chết. Tôi sẽ gấp gọn cuộc sống của mình mỗi ngày, hướng thẳng hết mức có thể về phía cái chết, để ngay cả khi phải đối diện với nó, tôi cũng không bị nghiền nát bởi chính cuộc đời mình. Tuy chỉ là hành động nhỏ bé thôi, nhưng sống và suy nghĩ như vậy là cách đồng hành cùng cái chết mà tôi có thể làm được vào lúc này.

Thế là hết.

Lời kết

Vậy là đã hai năm trôi qua kể từ khi tôi bắt đầu thực hiện cuốn sách này.

Hai năm cho một cuốn sách chỉ toàn “có lẽ” và “người ta nói rằng”. Tôi thiết tưởng mình có thể viết về những phát hiện mới, hay những kết luận đanh chắc hơn một chút, nhưng rốt cuộc cái kết lại là “tôi đâu biết phải làm sao”.

Tôi đã đọc được nhiều cuốn sách tuyệt vời về cái chết, trong đó, tôi đặc biệt chịu ảnh hưởng từ cuốn “On Death and Dying” của tác giả Elisabeth Kübler-Ross. Mọi điều tôi còn khúc mắc hồi trước đều được viết cả trong cuốn sách này. Có thể nói, “Suy nghĩ vắn vơ về cái chết” đã dùng kính lúp phóng to phần mở đầu của “On Death and Dying” rồi gắn thêm tranh minh họa.

Có không ít sách báo cũng như chương trình truyền hình bàn về cái chết. Nhưng hầu như cái nào cũng bắt người ta xem với bộ mặt căng thẳng và sau đó, đọng lại trong khán giả là cảm giác “cái chết thật nặng nề”. Tôi không định tìm kiếm niềm vui từ cái chết, nhưng tôi nghĩ không nhất thiết phải mang bộ mặt nghiêm trọng khi muốn suy nghĩ nghiêm túc về nó. Tôi muốn viết một “cuốn sách về cái chết” mà mọi người có thể đọc với một khuôn mặt bình thường. Đó chính là điều tôi hướng đến.

Có biết bao nhiêu cách hiểu về cái chết, và có rất nhiều điều tôi còn

chưa biết rõ. Liệu tôi có thể gò ép một thứ vốn mơ hồ thành hữu hình được hay không? Tôi cứ dần vật mãi về điều đó. Vì vậy, tôi đã cố gắng chuẩn bị thật nhiều tài liệu, và vẽ tranh theo cách hiểu của riêng mình.

Tôi không biết nên dùng lời nào để bày tỏ hết lòng biết ơn dành cho chị Yoko Fujisawa của nhà xuất bản Daiwa. Chính chị là người đã giúp tôi về đúng quỹ đạo mỗi khi tâm trạng tôi trở nên quá nặng nề vì choáng ngợp trước cái chết, hoặc ngược lại, khi tôi trở nên quá bay bổng. Có lẽ ngoài chị ra, không ai có thể nở nụ cười với tôi khi cuốn sách đã trễ hạn đến một năm rưỡi.

Về mặt biên soạn, tôi đã nhận được sự giúp đỡ rất lớn từ em gái tôi, biên tập viên Makino Yorifuji, người đã giúp tôi biên tập một lượng tài liệu khổng lồ. Xin cảm ơn copywriter Kinya Okamoto đã viết câu “Phải chăng với bạn, đây là câu chuyện quá xa vời?” cho đại sách, cảm ơn anh Tatsuya Sakano đã thức thâu đêm thiết kế dù bị cảm.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc của mình đến những người đã khuất, những người mà thông qua sách vở, đã cho tôi cơ hội để suy ngẫm nhiều điều. Xin cảm ơn mọi người rất nhiều.

Tháng 11 năm 2005.

Bunpei Yorifuji

TÀI LIỆU THAM KHẢO

CHẾT LÀ GÌ?

"Jibun no Shi" ni Sonaeru, Kondou Hiroshi / Shunjusha phát hành

"On Death and Dying", E. Kübler-Ross, Suzuki Shou dịch / Chuko Bunko phát hành

"Death: The Final Stage of Growth", E. Kübler-Ross, Suzuki Shou dịch / Chuko Bunko phát hành

"Death Is of Vital Importance: On Life, Death, and Life After Death", E. Kübler-Ross, Suzuki Shou dịch / Chuko Bunko phát hành

"The Wheel of Life: A Memoir of Living and Dying", E. Kübler-Ross, Uenou Keiichi dịch / Kadokawa Shoten phát hành

"Les Goûters Philo - La vie et la mort", Brigitte Labbé - Miche Puech, Takahashi Kei dịch / NH K phát hành

"Kagirinaku Shi ni Chikai Sei", Aramata Hiroshi biên tập / Kadokawa Shoten phát hành

"Zaitaku Shi no Jidai - Kindai Nihon no Taaminarukea", Shinmura Taku / Nhà xuất bản Đại học Hosei phát hành

"Shiin Jiten - Hito ha Dono youni Shindeikunoka", Toujima Wako / Kodansha - Blue Backs phát hành

"Shi to Yuibutsuron", Kouno Katsuhiko / Series "Triết học phê phán hiện đại" - Aoki Shoten phát hành

"Shi ni Yuku Mono kara no Kotoba", Suzuki Hideko / Bunshun Bunko phát hành

"Shinu Kakuritsu", Hội nghiên cứu sức khỏe và trường thọ / X-Knowledge phát hành

"Shi no Kabe", Yourou Takeshi / Shincho Shinsho phát hành

"L'homme devant la mort", Tác giả Philippe Ariès, Naruse Komao dịch / Misuzu Shobo phát hành

"Wareware ha Naze Shinu noka - Shi no Seimei Kagaku", Yanagisawa Keiko / Soshisha phát hành

HÌNH DÁNG CỦA CÁI CHẾT

"Ainu, Kamigami to Ikiru Hitobito", Fujimura Hisakazu / Fukutake Shoten phát hành

"Kojiki no yomikata", Sakamoto Masaru / Iwanami Shinsho phát hành

"Kodai Ejiputojin no Sekai", Muraji Shoko / Iwanami Shinsho phát hành

"Sanmannen no Shi no Oshie Chibetto 'Shisha no Sho' no Sekai", Nakazawa Shinichi / Kadokawa Sophia Bunko phát hành

"Jigoku", Kusano Takumi / Shinkigensha phát hành

"Shisha no Kyuusaishi Kyuuyou to Hyoui no Shuukyougaku", Ikegami Yoshimasa / Tủ

sách Kadokawa tuyển chọn

"A natural education: Native American Ideas and Thoughts", Stan Padilla, Kitayama dịch / Marble Books phát hành

"Shi no Rekishi", Michel Vovelle, Cổ vấn Ikegami Shunichi / Tủ sách Découvertes Gallimard, Sogensha phát hành

"Jipushii no Nazo", Henriette Asséo, Cổ vấn Shiba Kensuke / Tủ sách Découvertes Gallimard, Sogensha phát hành

"Sekai no Shuukyō", Murakami Shigeyoshi / Iwanami Junior Shinsho phát hành

"Sekai no Shoshuukyō ni okeru Shigo no Sekai", Motoyama Hiroshi, Yuasa Yasuo / Nhà xuất bản Shukyo Shinri phát hành

"Sekai no Sōshiki", Matsunami Koudou / Tủ sách Shincho tuyển chọn

"Takai Kannen no Genshi Keitai", Tanase Jouji / Trung tâm nghiên cứu Đông Nam Á Đại học Kyoto phát hành

"Chousou no Kuni – Hikyou Himaraya Tankenki", Kawakita Jirou / Tủ sách Học thuật, Kodansha phát hành

"Nihonjin no 'Ano Yo' Kan", Umehara Takeshi / Chuko Bunko phát hành

"Baloma – The Spirits of the Dead in the Trobriand Island", Malinowski, Takahashi Ayumu dịch / Miraisha phát hành

"Bukkyō – Kirisuto Kyō Shinikata – Ikikata", Genyu Sokyū, Suzuki Hideko / Kodansha (+ Shinsho) phát hành

"Hokuou Shinwa no Sekai", Axel Olrik / Seidosha phát hành

NHỮNG CÁI CHẾT HUYỀN THOẠI

"Karute Haiken – Bushō no Shiin", Sugiura Morikuni / Higashiyama Shobo phát hành

"Karute Haiken – Bunjin no Shiin", Sugiura Morikuni / Higashiyama Shobo phát hành

"Famous last words", Ray Robinson biên soạn, Azegami Tsukasa dịch / villagebooks phát hành

"Ningen Rinjū Zukan I", Yamada Fuutarou / Tokuma Shoten phát hành

"Ningen Rinjū Zukan II", Yamada Fuutarou / Tokuma Shoten phát hành

"Ningen Rinjū Zukan III", Yamada Fuutarou / Tokuma Shoten phát hành

"Budda no Shōgai", Nguyên tác: Yasuda Haruki, Hình ảnh: Oomura Tsugusato / Kawade Bunko phát hành

DỮ LIỆU VỀ CÁI CHẾT

"Những trường hợp thương vong dưới sự quản lý của nhà trường và các điểm cần lưu ý", Hội đồng thể thao Nhật Bản phòng An toàn Sức khỏe / Hội đồng thể thao Nhật Bản

"Dự đoán thường niên về tai nạn giao thông và những tai nạn bất ngờ trong gia đình – Tập

49 Số 16”, Hiệp hội thống kê Y tế và Phúc lợi xã hội / “Chỉ tiêu Y tế và Phúc lợi xã hội - Ấn bản đặc biệt” Hiệp hội thống kê Y tế và Phúc lợi xã hội

“Thông kê giao thông”, (Tham khảo số liệu về số người chết trong 24 giờ, năm 2014) Cục Giao thông, Tổng Cục Cảnh sát Nhật Bản

“Data Book of The World 2016”, Ninomiya Shoten phát hành

“Đối chiếu quốc tế về thống kê biến động dân số - Báo cáo đặc biệt thống kê biến động dân số”, Ban thông tin thống kê, Văn phòng Bộ trưởng Bộ Lao động Y tế và Phúc lợi xã hội / Hiệp hội thống kê Y tế và Phúc lợi xã hội

“Biến động dân số Nhật Bản năm 2014 - Xu hướng biến đổi dân số tính tới năm 2014”, Ban thông tin thống kê, Văn phòng Bộ trưởng Bộ Lao động Y tế và Phúc lợi xã hội / Hiệp hội thống kê Y tế và Phúc lợi xã hội

“Thông kê bảo hiểm ở Nhật Bản năm 2014”, Ban thông tin thống kê, Văn phòng Bộ trưởng Bộ Lao động Y tế và Phúc lợi xã hội / Hiệp hội thống kê Y tế và Phúc lợi xã hội

“Sách trắng của cảnh sát năm 2014”, Tổng Cục Cảnh sát Nhật Bản

“Tóm lược tình hình phát sinh thảm họa nghiêm trọng - thảm họa chết người năm 2013”, Tài liệu thông cáo, Bộ Lao động Y tế và Phúc lợi xã hội

“Tình hình phát sinh tai nạn đường sắt năm 2013”, Ban Đối sách an toàn, Phòng Kế hoạch Kỹ thuật, Cục đường sắt, Bộ Đất đai và Giao thông

“Tình hình hỏa hoạn năm 2014”, Cục Phòng cháy chữa cháy, Bộ Nội vụ và Truyền thông

“Báo cáo điều tra tai nạn hàng không”, (Tham khảo số liệu năm 2014) Cục Hàng không, Bộ Đất đai và Giao thông

“Khái quát tình hình tai nạn trên núi năm 2014”, Đội cảnh sát khu vực, Cục An toàn xã hội, Tổng cục Cảnh sát Nhật Bản

“Khái quát tình hình thủy nạn năm 2014”, Đội cảnh sát khu vực, Cục An toàn xã hội, Tổng cục Cảnh sát Nhật Bản

“Thông kê biến động dân số năm 2014”, Ban Thông tin thống kê, Văn phòng Bộ trưởng Bộ Lao động Y tế và Phúc lợi xã hội

“Biểu đồ sống giản lược năm 2014”, Ban thông tin thống kê, Văn phòng Bộ trưởng Bộ Lao động Y tế và Phúc lợi xã hội biên soạn / Hiệp hội thống kê Y tế và Phúc lợi xã hội

“Điều tra tình hình tai nạn xảy ra ở các thiết bị vui chơi được lắp đặt theo chương trình phúc lợi xã hội cho trẻ em” năm 2013, Cục Cân đối lao động - Gia đình và Trẻ em, Bộ Lao động, Y tế và Phúc lợi xã hội

“Thông kê y tế thế giới 2015” (WHO)

TÀI LIỆU KHÁC

“Anrakushi no Dekiru Kuni”, Mitsui Mina / Shincho Shinsho phát hành

“Uchuu no Kigen”, Tác giả Trịnh Xuân Thuận, Cố vấn Satou Katsuhiko / Tủ sách Tái khám

phá tri thức, Sogensha phát hành

"Urayamashii Shinikata", Itsuki Hirōyuki biên soạn / Bungeishunju phát hành

"Gendai no Sensou Houdou", Monna Naoki / Iwanami Shinsho phát hành

"Satsujinritsu – Nihonjin ha Satsujin ga Dekinai!", Miyazaki Manabu, Ootani Akihiro /

Nhà xuất bản Ohta phát hành

"Shibou Kiji wo Yomu", Morooka Ichiha / Shincho Shinsho phát hành

"Media literacy", Sugaya Akiko / Iwanami Shinsho phát hành

"Osoushiki, Rinjuu kara Noukotsu, Houyou made", Himonja Hajime / Shogakukan phát hành

"Rouka to Jumyou no Shikumi", Yonei Yoshikazu / Nhà xuất bản Nihon Jitsugyo phát hành

**CÔNG TY TNHH MỘT THÀNH VIÊN
NHÀ XUẤT BẢN THẾ GIỚI**

Trụ sở chính:

46 Trần Hưng Đạo, Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: 0084438253841 - Fax: 0084438269578

Chi nhánh:

Số 7 Nguyễn Thị Minh Khai, Quận I, TP Hồ Chí Minh
Tel: 0084838220102

Email: marketing@thegioipublishers.vn

Website: www.thegioipublishers.com.vn

**Suy nghĩ
vẫn vơ
về CÁI CHẾT**

Chịu trách nhiệm xuất bản
GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP
TS. TRẦN ĐOÀN LÂM

Biên tập NXB
TRỊNH HỒNG HẠNH

LIÊN KẾT XUẤT BẢN

Công ty TNHH Văn hóa và Truyền thông AZ Việt Nam
Địa chỉ: Số 50, đường 5 An Dương, Yên Phụ, quận Tây Hồ, TP. Hà Nội

In 2.000 bản, khổ 14 x 17 cm tại Công ty Cổ phần In Sao Việt.
Địa chỉ: 9/40 Ngụy Như Kom Tum, phường Nhân Chính, quận Thanh Xuân, Hà Nội.
Xưởng sản xuất: Lô CN7.2.1 Khu công nghiệp Thạch Thất, huyện Quốc Oai, TP. Hà Nội.
Số xác nhận ĐKXB: 2304-2018/CXBIPH/09-170/ThG.
Quyết định xuất bản số: 802/QĐ-ThG cấp ngày 20 tháng 07 năm 2018.
In xong và nộp lưu chiểu năm 2018. Mã ISBN: 978-604-77-4936-2